gemeente eijsden-margraten

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Eijsden-Margraten

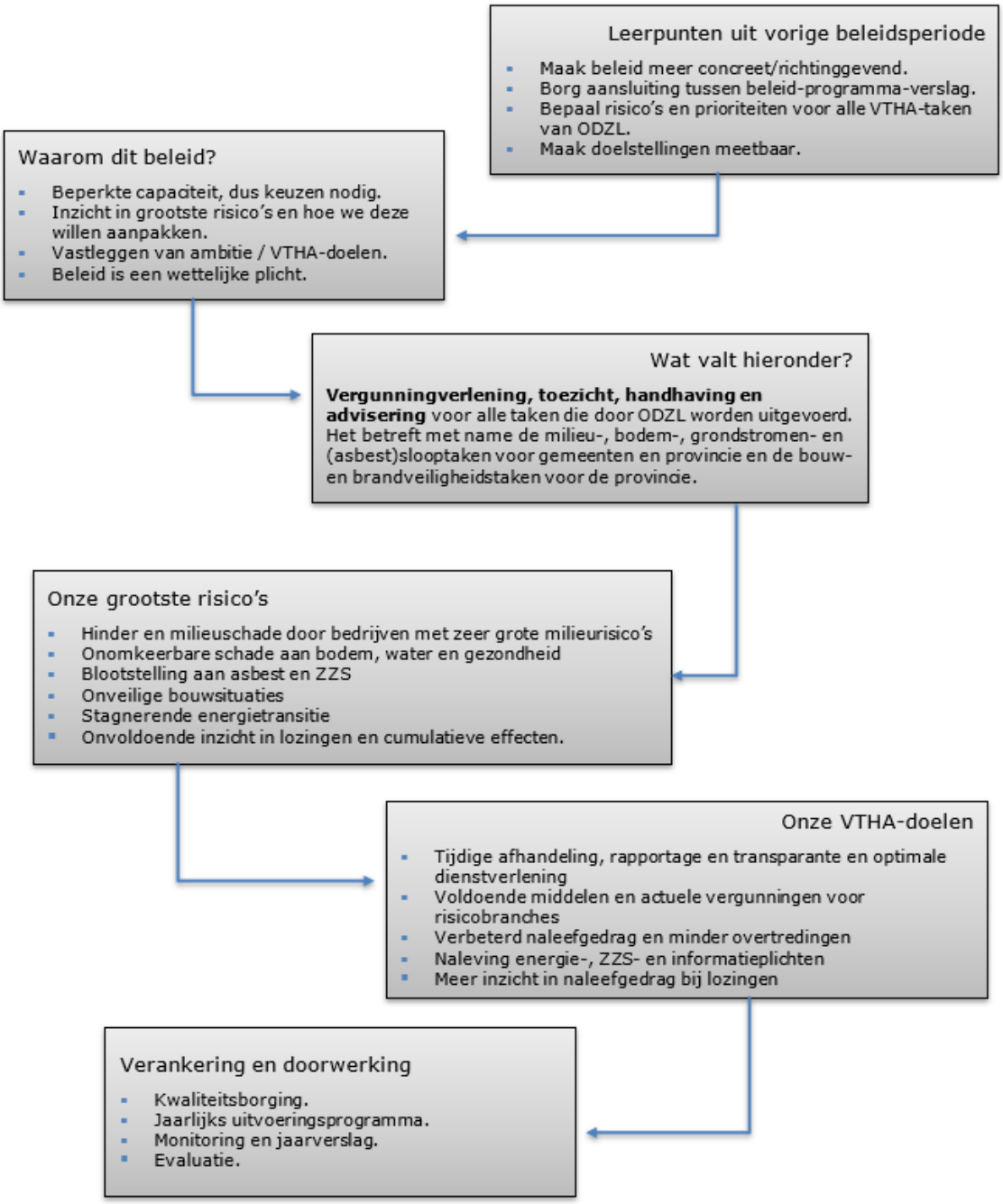
Nr. 549455

25 november 2026

U&H-beleid Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2027-2030

1. Het U&H-beleid Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2027-2030 vast te stellen.
2. Het Uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid (basistaken) Regio Zuid-Limburg, deel I en II, zoals vastgesteld door ons college d.d. 24-10-2023 in te trekken.
3. Het U&H-beleid Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2027-2030 van toepassing te verklaren op alle VTHA-taken die door de gemeente Eijsden-Margraten aan de ODZL zijn opgedragen.
4. De gemeenteraad hierover te informeren met een raadsinformatiebrief.
5. Het U&H-beleid Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2027-2030 conform de daarvoor geldende regels bekendmaken.
6. Het vastgestelde besluit, de Raadsinformatiebrief en het U&H-beleid Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2027-2030 in het kader van het Interbestuurlijk toezicht ter kennis te stellen aan Gedeputeerde Staten.

Het U&H-beleid op één pagina

1. Achtergrond en status

Voor u ligt het regionaal uniforme uitvoerings- en handhavingsbeleid (U&H-beleid) van alle gemeenten en de Provincie Limburg die deelnemen in de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Dit U&H-beleid bevat de beleidskeuzes voor de taken die door onze organisatie (Omgevingsdienst Zuid-Limburg) worden uitgevoerd.

Het beleid is onderdeel van de regionale beleidscyclus en vormt het raamwerk voor ons meerjarenprogramma VTHA (zie bijlage E) en het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. In het beleid zijn de prioriteiten, U&H-doelstellingen en werkwijzen (strategieën) opgenomen voor de uitvoering van de vergunningverlening, het toezicht, de handhaving en de advisering, kortom de VTHA-taken. Het bevat zowel strategische, tactische als operationele elementen voor die taken waar we beleidskeuzes kunnen maken. Voor taken die rechtstreeks voortvloeien uit wet- en regelgeving, zoals bepaalde wettelijke adviestaken, is de wijze van uitvoering wettelijk bepaald. Daarnaast kunnen deelnemers specifieke opdrachten geven, die worden gerealiseerd binnen de kaders die worden meegegeven. Omdat hiervoor geen beleidsma-

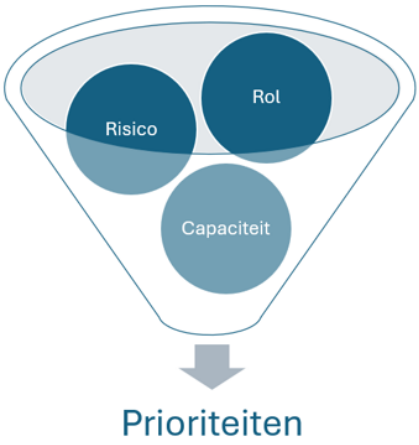
tige afwegingsruimte bestaat, zijn in dit beleidsdocument geen beleidskeuzes voor deze taken opgenomen. In het jaarlijks uitvoeringsprogramma komen de taken waar we beleidskeuzes maken én de taken waarvan de uitvoering wettelijk bepaald is of door opdrachtgevers specifiek zijn benoemd, bij elkaar.

De Zuid-Limburgse gemeenten en de Provincie Limburg bepalen samen met dit U&H-beleid de ambities en strategie voor de VTHA-taken. We werken vanuit één regionaal kader, terwijl we erkennen dat de opgaven per gebied kunnen verschillen door variatie in functies, ruimtelijke druk en (milieu)aspecten. We richten ons primair op de grootste risico's; daar zijn onze visie en doelen ook vooral op gericht. We zijn daarnaast voor ieder van onze gemeenten en de provincie een kwalitatieve uitvoeringspartner die zorgt voor rechtszekerheid, deskundigheid, preventie en bestuurlijke ondersteuning. Deze context vraagt om wederzijds begrip en een gezamenlijke blik vooruit. Daarom kiezen we voor een praktische en toekomstgerichte werkwijze, waarin we anticiperen op ontwikkelingen en handelen vanuit regionale uniformiteit.

De samenleving mag van de overheid een professionele kwaliteit van de uitvoering van de VTHA-taken verwachten. Binnen het stelsel blijven provincies en gemeenten verantwoordelijk voor de VTHA-milieutaken. Zij zijn de bevoegde gezagen. Wij zijn belast met de uitvoering van de VTHA-taken 'milieu'.

1.1 Keuzes maken bij uitvoering VTHA-taken
Bij de uitvoering van de VTHA-taken moeten we keuzes maken: wat is het belangrijkst? Wat controleren we streng en wat minder streng? Daarbij letten we op drie aspecten:

1. **Hoe groot is het risico?** Als iets gevaarlijk is, geven we het meer aandacht. We geven het een hogere prioriteit.
2. **Wat is onze rol als Omgevingsdienst?** Welke maatschappelijke bijdrage verwachten onze opdrachtgevers van ons? Soms is iets de taak van een andere overheid of verantwoordelijkheid van bewoners of bedrijven. Dan grijpen we minder snel in.
3. **Hoeveel capaciteit en middelen (mensen en geld) hebben we?** We kunnen niet alles doen. Daarom moeten we kiezen wat we wel en niet oppakken.

Deze drie dingen moeten in evenwicht zijn. We richten ons vooral op situaties met veel risico en op onderwerpen die voor de regio en de bevoegde gezagen belangrijk zijn. We kiezen bewust wat we wel en niet doen. Focus aanbrengen zorgt voor helderheid in prioriteiten, waardoor we met meer slagkracht en efficiëntie onze doelen bereiken.

In dit U&H-beleid staan onze keuzes. Die hebben we zo duidelijk mogelijk gemaakt. We zeggen wat we willen bereiken en hoe we dat gaan meten.

1.2 Wat valt onder het U&H-beleid?
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 en de daarop gebaseerde uitvoeringsregelgeving, waaronder het Omgevingsbesluit, het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), is vastgelegd dat bevoegde gezagen de kwaliteit, organisatie en uniformiteit van de uitvoering van de VTHA-taken moeten borgen. Voor de basistaken (milieu) die zijn opgedragen aan omgevingsdiensten geldt dat de betrokken bevoegde gezagen gezamenlijk uniform U&H-beleid moeten vaststellen, conform hoofdstuk 13 van het Omgevingsbesluit. Het U&H-beleid heeft ook betrekking op de VTHA-taken die we uitvoeren voor Seveso-bedrijven en bedrijven die vallen onder RIE-categorie 4, waarvoor Gedeputeerde Staten (GS) bevoegd gezag zijn. Dit beleid is tevens van toepassing op ingebrachte plustaken, die per partner kunnen verschillen.

Het Omgevingsbesluit stelt kwaliteitsvereisten en procescriteria voor het vaststellen van U&H-beleid, waaronder het vereiste van uniformiteit en het formuleren van doelen die we moeten realiseren. Dit geldt eveneens voor het op dit beleid gebaseerde meerjarenprogramma VTHA (zie bijlage E) en jaarlijks uitvoeringsprogramma die door de deelnemende bevoegde gezagen worden vastgesteld.

Daarnaast vindt beleidsafstemming plaats met andere bestuursorganen, zoals waterschappen en aangrenzende omgevingsdiensten. In de voorbereiding van dit beleid heeft afstemming plaatsgevonden met het Openbaar Ministerie (Functioneel Parket), politie, Rijkswaterstaat (RWS), Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), GGD, Veiligheidsregio/brandweer en het Waterschap Limburg.

We hanteren voor de regionale taken een uniform uitvoeringsniveau. Dit betekent dat de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de geldende wettelijke kaders, de landelijke richtlijnen en de vigerende kwaliteitscriteria zoals bedoeld in het Omgevingsbesluit en de afspraken die we regionaal maken. Dit uniform U&H-beleid beschrijft het kader waarbinnen dit gebeurt. Voor het opstellen van dit beleid is een omgevingsanalyse gemaakt (zie bijlage B) van de strategische beleidsdocumenten die de deelnemende bestuursorganen hanteren bij de uitvoering van VTHA-taken.

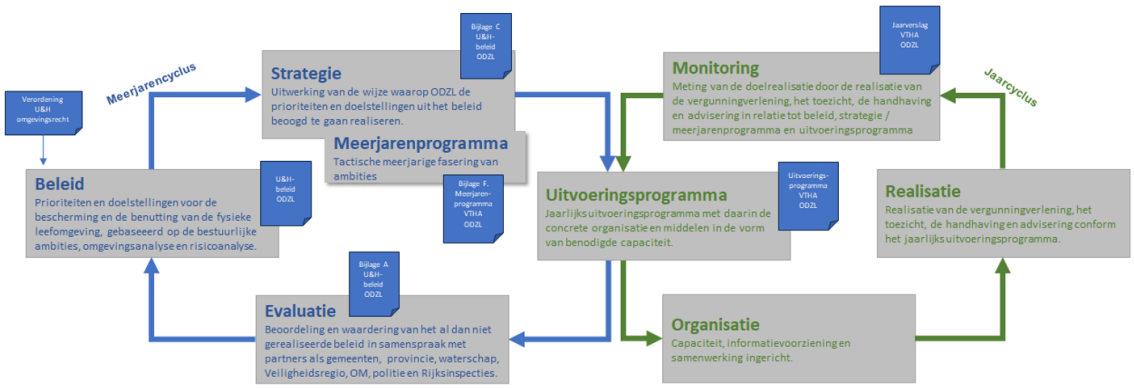
In dit U&H-beleid leggen we uit hoe we in de komende jaren omgaan met het vinden van een goede balans. In het plan staat wat onze visie is, wat we belangrijk vinden, en wat onze doelen zijn. Ook beschrijven we hoe we dit willen aanpakken.

1.3 Status U&H-beleid

Dit U&H-beleid is tot stand gekomen met inbreng van de Zuid-Limburgse gemeenten en de Provincie Limburg. Het beleid is ter consultatie voorgelegd aan het Openbaar Ministerie (OM), wordt vastgesteld door de colleges van Burgemeesters en Wethouders (B&W) en GS en wordt hierna ter kennisname gestuurd aan raden en staten. De basis voor het document wordt gevonden in de *Uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid (basistaken) Regio Zuid-Limburg*. Voorliggend beleid vervangt dit beleid uit 2022 én het beleid dat gemeenten en provincies zelf hebben opgesteld over de uitvoering van de (milieu)taken die bij ons zijn belegd. De doelstellingen, ambities en prioriteiten zijn geactualiseerd. Het beleid is vastgesteld voor de taken die door de deelnemers zijn ingebracht. Dat betekent dat het bevoegde gezag een eigen strategie moet vaststellen voor taken die niet aan ons zijn overgedragen. Het staat het bevoegd gezag vrij om delen van voorliggende uniforme strategieën ook van toepassing te verklaren op haar eigen taken.

Het beleid wordt vastgesteld voor een periode vier jaar. Mocht blijken dat tussentijds aanpassingen van het beleid gewenst dan wel noodzakelijk zijn, dan wordt het beleid uiteraard in het kader van monitoring en evaluatie aangepast.

Indien de keuzen in voorliggend beleid leiden tot een forse verhoging of verlaging van de kosten voor de regio als geheel, wordt dit expliciet in de besluitvorming meegenomen. Zonder een specifiek besluit over verhoging of verlaging is sprake van budgetneutraliteit voor de regio als geheel.
In de Omgevingswet en onderliggende besluiten staan regels die we moeten volgen bij het uitvoeren van onze VTHA-taken. Deze regels zijn samengevat in het schema hieronder, de BIG-8. Een uitwerking van de BIG-8 is opgenomen op pagina 9.

Dit U&H-beleid gaat over de (blauwe) stappen aan de linkerkant van het figuur hierboven. We zijn verplicht om één of meerdere documenten vast te stellen waarin staat hoe de stappen uit de BIG-8 worden ingevuld. Dat doen we in de volgende documenten, die allen worden vastgesteld door onze gemeenten en de provincie:

1. *Verordening uitvoering en handhaving Omgevingsrecht*
   De gemeenteraden en Provinciale Staten bepalen hierin de kwaliteitseisen waarbinnen de VTHA-taken moeten worden uitgevoerd en over welke onderwerpen het college doelen moet opstellen.
2. *Regionaal U&H-beleid*
   In dit document staan de hoofdlijnen van het beleid: wat we willen bereiken (visie/doelen) en hoe we dat gaan doen (strategie). De doelen hebben zoveel mogelijk betrekking op de maatschappelijke effecten die we willen bereiken (outcome). Die strategie bestaat uit vier onderdelen: (1) voorkomen van problemen (preventie), (2) vergunningen verlenen, (3) toezicht houden en (4) optreden bij overtredingen (sanctioneren).
3. *Meerjarenprogramma*
   Dit is de meerjarige uitwerking van het U&H-beleid en geeft een doorkijk voor de komende jaren. We vertalen opgaven en ambities naar kernpunten en activiteiten. In het meerjarenprogramma VTHA in bijlage E beschrijven we wanneer we welke prioriteiten, doelen en activiteiten uitvoeren.
4. *Uitvoeringsprogramma*
   Het meerjarenprogramma VTHA vertalen we jaarlijks naar een uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma bevat een meer specifieke invulling per jaar en de benodigde inzet, capaciteit en financiële middelen. Het jaarlijks uitvoeringsprogramma werkt door in de werkplannen van onze afdelingen en de planningen voor de individuele medewerkers.
5. *Jaarverslag*
   Hierin leggen we elk jaar verantwoording af over wat we hebben gedaan voor de regio als geheel. We vertellen ook of we onze doelen wel of niet hebben gehaald. Indien nodig stellen we de doelen bij naar aanleiding van het jaarverslag.

1.4 Evaluatie

Een nieuw U&H-beleid begint altijd met een evaluatie van het vorige plan. Zo'n evaluatie laat zien wat goed ging en wat beter kan. De evaluatie van *het Uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid (basistaken) Regio Zuid-Limburg* in bijlage A. De belangrijkste aanbevelingen daaruit zijn verwerkt in dit nieuwe plan. Ze gaan over:

1. Zorg voor centrale regie op de vaststelling van het regionale beleid en commitment dat het beleid binnen een korte periode aan alle colleges wordt aangeboden ter besluitvorming. We voorkomen daarmee dat gedurende langere periode verschillend beleid leidend is;
2. Verklaar het nieuwe U&H-beleid bij vaststelling van toepassing op alle taken die door Omgevingsdienst Zuid-Limburg (OD Zuid-Limburg) worden uitgevoerd. Daarmee heeft OD Zuid-Limburg één beleidskader voor de uitvoering;
3. Zorg voor meer richtinggevend beleid, waarin helder is verwoord wat de opdrachtgevers willen bereiken (waarom en voor wie) en binnen welke (beleids)kaders dit moet gebeuren. Daarmee worden verwachtingen voor opdrachtgevers en medewerkers duidelijk benoemd en ontstaat nadien minder discussie over het benodigde uitvoeringsniveau. Met een concrete uitwerking van het beleid kan ook eenvoudiger een uitvoeringsprogramma gemaakt worden. Voor toekomstig in te brengen plustaken geldt dat het regionale beleid leidend is. Dat versterkt de uitvoering in de regio en de onderlinge samenwerking;
4. Zorg dat de opbouw van het beleid aansluit bij de opbouw (structuur) van het jaarlijks programma. Daarnaast dient er een inhoudelijke aansluiting te zijn: laat alle doelstellingen in het programma terugkomen en rapporteer over iedere doelstelling jaarlijks in het jaarverslag. Maak het doelbereik specifiek inzichtelijk en benoem op welke wijze is bijgestuurd in de uitvoering, om de uitvoering meer in lijn met doelen te brengen;
5. Zorg dat in het nieuwe beleid meer aandacht wordt gegeven aan de bredere bestuurlijke ambities van de opdrachtgevers en maak deze zo concreet mogelijk in termen van te verwachten inzet. Gebruik hiervoor ook de omgevingsanalyse (met bestuurlijke ambities) en risicoanalyse (met inzicht in risico's) die recent voor Zuid-Limburg is opgesteld;
6. Breng de risico's in beeld van alle VTHA-taken die de omgevingsdienst uitvoert, dus ook voor de bodem-, asbest- en bouwtaken. Vertaal deze risico's evenals de risico's uit het vastgestelde risicomodel, naar prioriteiten en bepaal op welke wijze OD Zuid-Limburg kan bijdragen aan het reduceren van de risico's. Dit kan inzet zijn vanuit preventie, vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering;
7. Het is van belang om in het U&H-beleid te komen tot gedragen doelstellingen en prioriteiten binnen het werkgebied van OD Zuid-Limburg. Deze doelstellingen moeten meetbaar zijn en gekoppeld zijn aan meetbare indicatoren. In het op te stellen beleid is het raadzaam om af te stemmen met de data-specialisten op welke wijze de indicatoren vorm te geven, zodat ze mee kunnen worden genomen in de ontwikkeling van het dashboard;
8. Maak zo vroeg mogelijk inzichtelijk tot welke capaciteitsvraag het gewenste uitvoeringsniveau leidt. Voorkom het vaststellen van een U&H-beleid dat irreëel is in verhouding tot de beschikbare capaciteit.

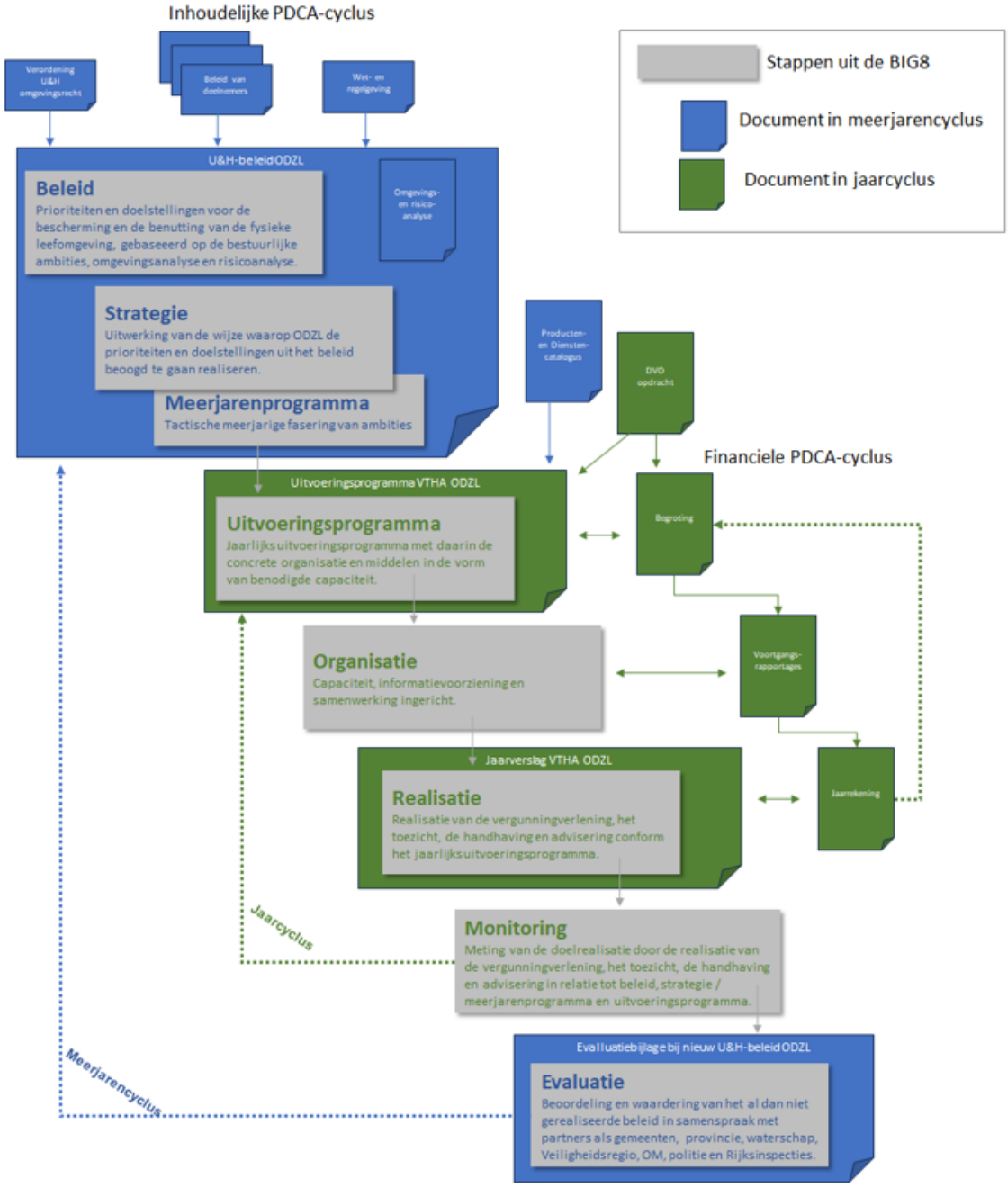
1.5 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk benoemen we onze missie, visie en ambities voor de VTHA-taken. Deze ambities zijn gebaseerd op een analyse van de omgeving en de risico's. Hoe dit beleid verder doorwerkt in ons werk, staat in hoofdstuk 3.

In de bijlagen zijn opgenomen:

A. De evaluatie van het vorige U&H-beleid.
B. De omgevingsanalyse met actueel inzicht in de omgeving en risico's.
C. De strategie voor preventie, vergunningverlening, toezicht en sanctioneren.
D. Basisniveau met de controlefrequenties voor locaties met milieubelastende activiteiten.
E. Meerjarenprogramma VTHA, met doorkijk naar de komende jaren en indicatoren.

In onderstaand overzicht zijn de stappen uit de BIG-8 en de hiervoor benodigde documenten weergegeven. Deze zijn ook gerelateerd aan de financiële PDCA-cyclus.

2. Prioriteiten en doelen

De wijze waarop we onze vergunningverlening, het toezicht, de handhaving en de advisering inzetten, is gebaseerd op een aantal uitgangspunten. In voorliggend hoofdstuk zijn deze uitgewerkt.

2.1 Missie en visie

De missie en visie van onze organisatie zijn herijkt in het DB van 17 september 2025.
Onze missie: wij werken samen met partners aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor iedereen in Limburg, nu én voor toekomstige generaties.

Onze visie: wij dragen bij aan een toekomstbestendig Limburg door als autoriteit op een slimme en veerkrachtige manier in te spelen op milieuvraagstukken. Met specialistische kennis, regionale betrokkenheid en betrouwbare dienstverlening creëren we een betere leefkwaliteit voor de samenleving.

Onze kernwaarden zijn als volgt benoemd:
- Samen: Wij doen het samen
- Durf: Toon lef
- Open: De weg naar groei
- Vooruit: We zijn in beweging
- Plezier: Werk met plezier
- Deskundig: ODZL=professioneel.

2.2 Bestuurlijke uitgangspunten

De bestuurlijke ambitie is om via professionele, risicogerichte en samenwerkende uitvoering van VTHA te zorgen voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving, met goede naleving van milieuregels en effectieve aanpak van overtredingen. Door het uitvoeren van de VTHA-taken helpen we mee om de strategische doelen van onze gemeenten en de Provincie Limburg te bereiken. Door hen zijn in omgevingsvisies, omgevingsplannen en overige beleidsdocumenten ambities opgenomen voor de uitvoering van de VTHA-taken milieu. De rode lijn in deze ambities is:

Visionaire doelstelling
- Beschermen en verbeteren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. De centrale ambitie is het voorkomen en/of beperken van milieuschade en risico's voor mens en omgeving, en het bijdragen aan een goede kwaliteit van lucht, bodem, water en leefomgeving.

Praktijkgerichte uitvoering
- Naleving van wet- en regelgeving bevorderen. VTHA worden ingezet om bedrijven en initiatiefnemers te laten voldoen aan milieuregels en om overtredingen te voorkomen of te beëindigen. Daarbij wordt handhavend opgetreden wanneer regels worden overtreden.
- Wij ondersteunen de transitie naar een circulaire economie. Daarbij bevorderen wij afvalpreventie, efficiënt grondstoffengebruik, hoogwaardige toepassing van materialen en circulaire innovaties. Wij sluiten aan bij landelijke kennisnetwerken, landelijke beoordelingskaders en uniforme uitvoeringsafspraken.
- Risicogericht en efficiënt toezicht. De inzet van toezicht en handhaving wordt gebaseerd op risicoanalyse en prioritering, zodat capaciteit vooral wordt ingezet waar de risico's voor milieu en veiligheid het grootst zijn.
- Heldere, handhaafbare en tijdige vergunningverlening. Vergunningen moeten juridisch correct, duidelijk en uitvoerbaar zijn, zodat ze goed nageleefd en gehandhaafd kunnen worden. Daarnaast wordt gestreefd naar tijdige besluitvorming.
- Transparante en consistente handhaving. Bij overtredingen wordt transparant en volgens LHSO opgetreden, zodat duidelijk is welke interventies worden toegepast.

Ingevulde randvoorwaarden
- Professionele en kwalitatief goede uitvoering van VTHA-taken. Gemeenten en provincie willen de kwaliteit en professionaliteit van de uitvoering borgen door samenwerking met omgevingsdiensten en door te voldoen aan landelijke kwaliteitscriteria voor VTHA-taken.
- Intensieve samenwerking tussen overheden en uitvoeringsdiensten. De uitvoering gebeurt in samenwerking, zodat kennis wordt gedeeld en toezicht en handhaving effectiever plaatsvinden.

Milieucriminaliteit en ondermijning vormen een reëel risico voor de fysieke leefomgeving, de veiligheid en de integriteit van het openbaar bestuur. Criminele activiteiten maken daarbij steeds vaker gebruik van ogenschijnlijk legale (milieubelastende) activiteiten. Wij dragen binnen onze rol bij aan het voorkomen en bestrijden van milieucriminaliteit door VTHA risicogericht en in samenhang uit te voeren. De nadruk ligt op preventie en vroegtijdige signalering, zodat misbruik van vergunningen en meldingen wordt voorkomen. Samenwerking met gemeenten, provincie, het Openbaar Ministerie en andere ketenpartners is daarbij essentieel. Door het gericht delen van signalen, het inzetten van bestuurlijke in-

strumenten zoals de Wet Bibob, het versterken van de weerbaarheid van onze organisatie en het op verzoek deelnemen aan ACT-interventieteams (Aanpak Criminele Trade-offs), leveren wij een effectieve bijdrage aan de aanpak van milieucriminaliteit.

Uitvoeringspartner met specialistische kennis, regionale betrokkenheid en betrouwbare dienstverlening
De milieuvraagstukken binnen Zuid-Limburg verschillen per gemeente. Waar de provincie en sommige gemeenten te maken hebben met complexe industriële activiteiten, ligt de opgave elders vooral bij kleinschalige bedrijvigheid, recreatie, agrarische activiteiten en ontwikkelingen in de leefomgeving. Dit regionale VTHA-beleid biedt alle gemeenten een gelijkwaardig kwaliteitsniveau van de VTHA-taken, passend bij de lokale situatie. De Omgevingsdienst Zuid-Limburg levert daarbij de volgende meerwaarde:

- Uitvoeringskwaliteit: actuele specialistische kennis op het gebied van milieu, bodem, asbest, energie en omgevingsrecht, met juridisch houdbare besluiten en uniforme toepassing van wet- en regelgeving.
- Toezicht en naleving: risicogericht toezicht afgestemd op het lokale bedrijvenbestand, gericht op naleving, preventie en tijdige signalering van milieuproblemen.
- Advisering en ondersteuning: deskundige ondersteuning bij ruimtelijke ontwikkelingen, vergunningprocedures en bestuurlijke afwegingen, inclusief toegang tot regionale kennis en netwerken.
- Maatschappelijke meerwaarde: bescherming van de leefomgeving, voorkomen van milieuschade en gezondheidsrisico's, bevordering van een gelijk speelveld voor bedrijven en versterking van de uitvoeringskracht van gemeenten.

Hiermee dragen we niet alleen bij aan de aanpak van grote regionale milieurisico's, maar ook aan de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van gemeenten met een meer kleinschalig en lokaal karakter.

In de *Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht* hebben de gemeenteraden en Provinciale Staten opgenomen dat beleidsdoelen in ieder geval geformuleerd moeten worden ten aanzien van uitvoeringskwaliteit (van producten en diensten), dienstverlening en financiën.

2.2.1 Uitvoeringskwaliteit (van producten en diensten)

De uitvoeringskwaliteit heeft betrekking op de mate waarin een product of dienst voldoet aan de juridische en organisatorische doelen (zoals geformuleerd in de relevante wet- en regelgeving en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur) en bijdraagt aan de omgevingsdoelen, met andere woorden de inhoudelijke kwaliteit.

Met het U&H-beleid dragen we bij aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in Zuid-Limburg. Voor de uitvoeringskwaliteit zijn de vakbekwaamheid en het proceskwaliteit belangrijk (registreren, analyseren, evalueren). De uitvoeringskwaliteit is verbijzonderd naar de verschillende activiteiten waarvoor wij VTHA-taken uitvoeren op basis van de omgevings- en risicoanalyse (uit bijlage B) in paragraaf 2.3. In deze paragraaf zijn de VTHA-doelen, indicatoren en beleidskeuzes opgenomen.

2.2.2 Dienstverlening

De dienstverlening heeft betrekking op de wijze waarop (in communicatie, snelheid, service) de organisatie met belanghebbenden (aanvragers, omgeving klagers, etc.) omgaat.

	VTHA-doel
1.	Beschikkingen worden tijdig afgehandeld.
2.	Rapportage over controles vindt tijdig plaats.
3.	Besluiten zijn juridisch zorgvuldig en rechtsbestendig.

Deze doelen zijn in het meerjarenprogramma VTHA (bijlage E) uitgewerkt in indicatoren, streefwaarden en registratiewijzen.

2.2.3 Financiën

De financiën hebben betrekking op de inzet van middelen in relatie tot de kwaliteit van de geleverde diensten/producten.

	VTHA-doel
4.	Er wordt transparant begroot.
5.	Voldoende middelen beschikbaar voor regionale opgaven.

Deze doelen zijn in het meerjarenprogramma VTHA (bijlage E) uitgewerkt in indicatoren, streefwaarden en registratiewijzen.

2.3 Prioriteiten en VTHA-doelen
Deze paragraaf vormt het hart van het U&H-beleid. Het bevat de prioriteiten en doelen die we nastreven met de VTHA-taken. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de volgende werkvelden, waarvoor bij de uitvoering van de VTHA-taken beleidskeuzen te maken zijn:
- Locaties met milieubelastende activiteiten (2.3.1)
- Bodem (2.3.2)
- Asbest (2.3.3)
- Bouw (2.3.4)
- Energiebesparing (2.3.5)
- Zeer zorgwekkende stoffen (2.3.6)
- Waterkwaliteit en indirecte lozingen (2.3.7)
- Vuurwerkontbrandingen (2.3.8)

Voor ieder van deze werkvelden is in bijlage B2 een analyse van de voornaamste risico's gemaakt. In voorliggende paragrafen is per werkveld benoemd welke bevoegdheden en rollen we hebben, wat het verwachte maatschappelijke effect van onze inzet is, welke beleidsuitgangspunten de gemeenten en provincie ons meegeven bij de uitvoering van de VTHA-taken, welk VTHA-doel we willen realiseren en hoe we hierover willen rapporteren (indicator).

Voor een efficiënte taakuitvoering is onze organisatie gebaat bij uniformiteit van regels en normen. Een belangrijk deel van de decentrale regels en normen wordt gesteld in het omgevingsplan en onderliggende omgevingsprogramma's. Beide vormen een belangrijk toetsingskader. We werken aan een uniform kader voor de regels ten aanzien van milieu in het omgevingsplan. Met dit kader wordt getracht de kwaliteit van de lokale leefomgeving in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren. Door in het omgevingsplan of -programma normen op te nemen, hoeven deze niet bij ieder besluit op een aanvraag gespecificeerd en onderbouwd te worden. Door het overnemen van dit kader in de omgevingsplannen en -programma's ontstaat een uniform speelveld voor onze inwoners en bedrijven én leidt dit voor onze organisatie tot meer uniformiteit bij de toetsing.

Bij adviesverzoeken over beleid, regelgeving in bijvoorbeeld het omgevingsplan en/of specifieke situaties wordt altijd getoetst aan de geldende wet- en regelgeving, waarbij ook rekening wordt gehouden met jurisprudentie. Voor zaken die nog niet wettelijk geregeld zijn, wordt naast jurisprudentie ook gebruik gemaakt van gemeentelijke gedragslijnen. Dit leidt mogelijk in de toekomst tot regionale beleidskeuzes ten aanzien van de advisering. Onze adviezen hebben daarbij de diepgang die de opdrachtgevers mogen verwachten: relevante milieuaspecten zijn in beeld gebracht, alternatieven en bandbreedtes zijn benoemd en toegepast op de betreffende locatie. Daarbij hebben we een proactieve rol: we signaleren ontwikkelingen en trends vanuit de werkvloer en geven de keuzeruimte mee aan het bevoegd gezag.

2.3.1 Locaties met milieubelastende activiteiten
Onze bevoegdheid en rol
Het merendeel van onze werkzaamheden richt zich op de locaties waar één of meerdere milieubelastende activiteiten plaatsvinden. Dit zijn de locaties die vóór de Omgevingswet 'inrichtingen' werden genoemd. Hiervoor beoordelen we (vergunnings)aanvragen en meldingen in het kader van het Bal en voeren we het toezicht en de handhaving uit. Dit doen we voor alle milieuaspecten. In de paragrafen 2.3.2 t/m 2.3.7 wordt voor specifieke werkvelden een verdieping gemaakt.

In Zuid-Limburg zijn circa 4.500 locaties (peildatum 1-1-2026) bekend met één of meerdere vergunningplichtige of meldingsplichtige milieubelastende activiteiten. Daarnaast voeren we werkzaamheden uit voor de locaties onder provinciaal bevoegd gezag in Noord- en Midden-Limburg. De VTHA-taken zijn voor een groot deel van deze locaties verplicht door de gemeenten en provincie ingebracht (basistaken) en deels aanvullend bij ons zijn belegd (plustaken).

Verwacht maatschappelijk effect van onze inzet: we dragen bij aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in Limburg. We voorkomen en beperken onveilige situaties, risico's voor de volksgezondheid en negatieve lange termijn effecten (duurzaamheid) als gevolg van milieubelastende activiteiten. Waar alsnog onveilige situaties, risico's voor de volksgezondheid en negatieve lange termijn effecten (duurzaamheid) ontstaan ten gevolge van de milieubelastende activiteiten, sturen we op beperking van de effecten.

Doelstelling

Op basis van de omgevings- en risicoanalyse in bijlage B komen we voor de locaties met milieubelastende activiteiten tot de volgende VTHA-doelen:

	VTHA-doel
6.	De bedrijven met vergunningplichtige activiteiten in de branches met zeer grote en grote risico's hebben een actuele vergunning.
7.	De branches met zeer grote en grote risico's hebben een acceptabel naleefgedrag.

Deze doelen zijn in het meerjarenprogramma VTHA (bijlage E) uitgewerkt in indicatoren, streefwaarden en registratiewijzen.

Beleidsuitgangspunten
We hanteren daarbij de volgende beleidsuitgangspunten:

- Volledig overzicht van locaties. De inzet richt zich op het in beeld hebben en houden van alle locaties met milieubelastende activiteiten. Dit gebeurt via gebiedsgericht toezicht, vergelijking met externe registraties en signalering door toezichthouders tijdens controles in de omgeving;
- Actuele en volledige locatiegegevens. Bij meldingen, adviesverzoeken, vergunningsaanvragen en controles worden gegevens van locaties geactualiseerd. Hierdoor blijven de belangrijkste gegevens beschikbaar, waarbij recent gecontroleerde locaties doorgaans de meest actuele informatie hebben;
- Beoordeling van meldingen en vergunningsaanvragen. Alle meldingen, rapportages en vergunningsaanvragen worden eerst op volledigheid beoordeeld volgens landelijke indieningsvereisten en daarna globaal inhoudelijk beoordeeld op relevante milieuaspecten;
- Risicogerichte inhoudelijke beoordeling. De mate van inhoudelijke toetsing hangt af van het milieurisico. Bij hogere risico's of bijzondere omstandigheden, zoals kwetsbare objecten in de omgeving of specifieke activiteiten, vindt een diepgaandere beoordeling plaats dan bij beperkte risico's;
- Inzet van specialisten bij in ieder geval de hogere risico's. Wanneer het milieurisico op een milieuaspect hoog is, worden specialisten betrokken bij de beoordeling of besluitvorming. Zij toetsen aanvragen of meldingen inhoudelijk op specifieke aspecten zoals lucht, bodem, geur of externe veiligheid;
- Risicogericht toezicht en handhaving. Controlebezoeken worden jaarlijks risicogericht gepland op basis van statische en dynamische variabelen, zoals milieueffect en naleefgedrag. Locaties met hogere risico's of slechter naleefgedrag krijgen vaker of intensiever toezicht;
- Aansluiting op lokale opgaven. Bij de uitvoering van de VTHA-taken wordt rekening gehouden met verschillen in het bedrijvenbestand, de ruimtelijke kenmerken en de bestuurlijke prioriteiten van gemeenten. Hierdoor sluit de uitvoering aan op zowel complexe industriële omgevingen als gemeenten met voornamelijk kleinschalige bedrijvigheid en woon- en leefomgevingsvraagstukken.

Deze beleidsuitgangspunten zijn voor de locaties met milieubelastende activiteiten uitgewerkt in het behandelniveau voor de beoordeling van aanvragen en meldingen milieu (zie bijlage C, onderdeel 2-5.4) en het toezichtniveau milieu (zie bijlage C, onderdeel 3-6.5).

2.3.2 Bodem

Onze bevoegdheid en rol
Wij voeren namens gemeenten en provincie de VTHA-taken uit bij bodemactiviteiten. Het gaat daarbij onder meer om activiteiten zoals graven in de bodem, saneren, toepassen en opslaan van grond en baggerspecie, bodemenergiesystemen, lozingen en het omgaan met ongewone voorvallen. Onze inzet is gericht op het beschermen van bodem- en grondwaterkwaliteit en het voorkomen van onomkeerbare milieuschade.

Binnen dit werkveld vervullen wij een centrale rol als inhoudelijk adviseur en toezichthouder. Wij beoordelen meldingen en rapportages, houden toezicht tijdens de uitvoering van werkzaamheden en adviseren bevoegd gezagen bij overtredingen en ruimtelijke initiatieven. Daarnaast beheren wij voor een deel van de regio het bodeminformatiesysteem en leveren wij voor dat deel van de regio bodeminformatie aan overheden, initiatiefnemers en adviesbureaus.

We beoordelen geen archeologische en geologische aspecten, ontplofbare oorlogsresten en civieltechnische ontgrondingen en houden hier geen toezicht op. Bij specifieke signalen van bijvoorbeeld (bedreiging van) aantasting of vondst van oorlogsresten zorgen we voor meldingen bij de bevoegde instanties. We bieden bodemdeskundigheid op verzoek van gemeenten en provincie.

Verwacht maatschappelijk effect van onze inzet: we voorkomen en beperken verslechtering van de bodemkwaliteit door activiteiten die plaatsvinden op of in de bodem. Waar activiteiten leiden tot een verslechtering van de bodemkwaliteit beperken we de effecten.

Doelstelling
Op basis van de omgevings- en risicoanalyse in bijlage B komen we voor bodemactiviteiten tot de volgende VTHA-doelen:

	VTHA-doel
8.	De uitvoerders van activiteiten op of in de bodem vertonen in 2030 minimaal een gelijkblijvend naleefgedrag bij overtredingen ten opzichte van 2026.

Deze doelen zijn in het meerjarenprogramma VTHA (bijlage E) uitgewerkt in indicatoren, streefwaarden en registratiewijzen.

Beleidsuitgangspunten
Wij hanteren daarbij de volgende beleidsuitgangspunten:
- Risicogerichte beoordeling van meldingen. Niet alle meldingen worden inhoudelijk beoordeeld. Wij richten onze inzet op meldingen en activiteiten met een verhoogd milieurisico, zoals graven en saneren, onbekende of slecht nalevende uitvoerders, toepassing van grond van buiten de regio en activiteiten in kwetsbare gebieden. Hiermee ontstaat ruimte voor diepgang waar dat nodig is;
- Toezicht tijdens uitvoering als sleutel. Bodemtoezicht vindt primair plaats tijdens de uitvoering van werkzaamheden. Wij zetten gericht toezicht in bij risicovolle activiteiten en locaties, omdat dit het moment is waarop milieuschade kan worden voorkomen of beperkt;
- Vrije veldtoezicht als preventief instrument. Toezicht buiten meldingen om levert aantoonbaar milieuwinst op en draagt bij aan beter meldgedrag. Wij zetten daarom een deel van onze capaciteit in voor vrije veldtoezicht, gericht op locaties en activiteiten met een verhoogde kans op illegale of onjuiste uitvoering;
- Samenhang in de bodemketen. Wij richten ons bij toezicht en handhaving nadrukkelijk op de keten van grond- en afvalstromen, in samenwerking met andere toezichthouders en bevoegde gezagen. Dit is noodzakelijk om grip te houden op herkomst, toepassing en verwerking;
- Deskundige ondersteuning bij ruimtelijke ontwikkelingen. Bij ruimtelijke plannen en bouwactiviteiten leveren wij bodem specialistische advisering om risico's vroegtijdig in beeld te brengen en vertraging en kosten achteraf te voorkomen.

Hiermee borgen wij dat onze inzet bij bodemactiviteiten effectief, uitlegbaar en gericht is op het voorkomen van onomkeerbare milieuschade. Deze beleidsuitgangspunten zijn voor bodem uitgewerkt in het behandelniveau voor de beoordeling van aanvragen en meldingen bodem (zie bijlage C, onderdeel 2-5.5) en het toezichtniveau bodem (zie bijlage C, onderdeel 3-6.6).

2.3.3 Asbest
Onze bevoegdheid en rol
Bij werkzaamheden waarbij asbest wordt gesaneerd, geldt een landelijke meldingsplicht. Dit kan gebeuren tijdens sloop, bij het opruimen of wanneer het wordt aangetroffen in de bodem. We behandelen alle meldingen van asbestsloop met meer dan 35 m2 asbest. Gemeenten toetsen zelf op het voldoen aan de informatieplicht. We beoordelen overige meldingen en houden het toezicht daarop. Hieronder valt ook het asbesttoezicht in geval van klachten en asbestincidenten, zoals de verspreiding van restanten asbesthoudend materiaal door brand, stormschade, vandalisme of illegale sloop. De gemeenten beoordelen zelf monumentale (inclusief beschermde stads- en dorpsgezichten) en constructieve aspecten van sloopmeldingen, de behandeling van sloopvergunningen én het toezicht op monumentale en constructieve activiteiten (zie bijlage C, onderdeel 2-5.2). We hebben voor de gemeentelijke locaties geen rol bij sloop zonder asbest, behalve als een asbestinventarisatierapport getoetst moet worden.

Onze inzet is gericht op het beschermen van de gezondheid van omwonenden, werknemers en de omgeving, door te borgen dat werkzaamheden zorgvuldig en conform de geldende regels worden uitgevoerd. We zijn er daarbij nadrukkelijk voor de omgeving en niet om activiteiten onnodig te belemmeren. Het uitgangspunt is dat bedrijven en saneerders handelen met een goede intentie. Onze rol is duidelijk afgebakend. Wij maken bewuste keuzes in wat wij toetsen, beoordelen en controleren, zodat onze inzet proportioneel, uitlegbaar en effectief is.

Verwacht maatschappelijk effect van onze inzet: we beschermen de volksgezondheid (i.c. voorkomen longziektes als gevolg van asbest), voorkomen onveilige situaties en beperken milieuschade door blootstelling en verspreiding van gevaarlijke vezels tegen te gaan.

Doelstelling
Op basis van de omgevings- en risicoanalyse in bijlage B komen we voor activiteiten met asbest tot de volgende VTHA-doelen:

	VTHA-doel
9.	De uitvoerders van asbestsaneringen in risicoklasse 2 en 2a vertonen in 2030 bij een gelijkblijvend toezichtniveau minimaal een gelijkblijvend naleefgedrag bij overtredingen ten opzichte van 2026.
10.	Het aantal asbestsaneringen dat onterecht zonder melding is uitgevoerd, neemt bij een gelijkblijvend toezichtniveau vanaf 2027 jaarlijks af.

Deze doelen zijn in het meerjarenprogramma VTHA (bijlage E) uitgewerkt in indicatoren, streefwaarden en registratiewijzen.

Beleidsuitgangspunten
Wij hanteren daarbij de volgende beleidsuitgangspunten:
- Meldingen behandelen: wij toetsen meldingen en asbestinventarisatierapporten op volledigheid aan de hand van een checklist. We controleren of de juiste melding is gedaan, verplichte documenten zijn aangeleverd en de informatie logisch en consistent is. De uitkomst communiceren wij schriftelijk aan de melder en het bevoegd gezag;
- Advies verstrekken: wanneer wij een adviesrol hebben, beoordelen wij aangeleverde documenten inhoudelijk, met specifieke aandacht voor de kwaliteit en volledigheid van asbestinventarisatierapporten. Onze bevindingen leggen wij vast in een formeel advies;
- Toezicht: wij kiezen voor gericht toezicht op basis van meldingen, planningen en risico's. Tijdens controles beoordelen wij de uitvoering op locatie, veiligheidsmaatregelen en naleving van regelgeving. Bij ernstige overtredingen grijpen wij direct in, bijvoorbeeld door het stilleggen van werkzaamheden;
- Informatieplicht: wij behandelen uitsluitend informatieplichten van provinciale inrichtingen en toetsen deze op volledigheid en duidelijkheid;
- Wij geven prioriteit aan sloopprojecten (met name in woonwijken) en aan bedrijven die in korte tijd grote hoeveelheden asbest saneren. Wij benaderen bedrijven vanuit vertrouwen, met oog voor de rol van deskundigen zoals Deskundig Toezichthouders Asbest (DTA'ers), Deskundig Inventariseerders Asbest (DIA) en Deskundig Asbestverwijderaars (DAV'ers);
- Handhaving is geen doel op zich, maar een middel om risico's te beheersen. Wij treden handhavend op bij overtredingen. Strafrechtelijke inzet wordt toegepast, passend bij onze rol en bevoegdheden;
- Asbestinventarisatierapporten hebben een geldigheidsduur van 3 jaar, waardoor werkzaamheden ook later kunnen plaatsvinden. Dit vraagt om consistent en zorgvuldig toezicht, zonder onnodige herbeoordelingen.

Deze beleidsuitgangspunten zijn voor de sloopactiviteiten met asbest uitgewerkt in het behandelniveau voor de beoordeling van meldingen asbest (zie bijlage C, onderdeel 2-5.2) en het toezichtniveau asbest (zie bijlage C, onderdeel 3-6.2).

2.3.4 Bouw

Onze bevoegdheid en rol
We voeren namens de provincie als bevoegd gezag de bouwtaken uit bij provinciale inrichtingen. Deze taken omvatten het toetsen van omgevingsvergunningen voor bouwen, slopen en brandveiligheid, het houden van toezicht op de uitvoering en het handhaven bij overtredingen. De uitvoering vindt risicogericht plaats, waarbij prioriteit wordt gegeven aan aspecten die de grootste impact hebben op veiligheid en gezondheid. In de praktijk ligt de nadruk op de beoordeling van constructieve veiligheid en brandveiligheid, mede gezien het verhoogde risicoprofiel van provinciale (veelal industriële) inrichtingen.

Verwacht maatschappelijk effect van onze inzet: we voorkomen en beperken veiligheids- en gezondheidsrisico's, zodat zowel binnen als rondom provinciale bedrijven een verantwoorde en veilige werk- en leefomgeving wordt gegarandeerd.

Doelstelling
Op basis van de omgevings- en risicoanalyse in bijlage B komen we voor activiteiten tot de volgende VTHA-doelen:

	VTHA-doel
11.	Bij de uitvoering van bouwactiviteiten worden in 2030, bij een gelijkblijvend toezichtniveau, gelijke of minder zware overtredingen aangetroffen ten opzichte van 2026.

Deze doelen zijn in het meerjarenprogramma VTHA (bijlage E) uitgewerkt in indicatoren, streefwaarden en registratiewijzen.

Beleidsuitgangspunten
Wij hanteren daarbij de volgende beleidsuitgangspunten:
- Risicogericht werken: bouwtaken worden uitgevoerd op basis van risico's voor veiligheid en gezondheid, met prioriteit voor constructieve veiligheid, brandveiligheid en bouwveiligheid;
- Aannemelijkheidstoets: vergunningverlening vindt plaats op basis van de aannemelijkheid dat wordt voldaan aan de technische voorschriften, zonder verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer over te nemen;
- Differentiatie in toetsing: de diepgang van toetsing wordt bepaald via behandelniveaus (0–4), uitgewerkt in een toetsmatrix per type bouwwerk en aspect;
- Risicogestuurd toezicht: toezicht wordt afgestemd op het risicoprofiel (geen toezicht, eindcontrole of actief toezicht), afhankelijk van de risico's;
- Uniforme werkwijze: gestandaardiseerde werkprocessen en matrices zorgen voor consistente en transparante uitvoering;
- Aansluiting op regelgeving: toetsing vindt plaats aan het omgevingsplan, relevante verordeningen en het Bbl;
- Flexibiliteit: toets- en toezichtniveau kan worden aangepast op basis van risico's en bestuurlijke prioriteiten.

Deze beleidsuitgangspunten zijn voor de bouwactiviteiten uitgewerkt in het behandelniveau voor de beoordeling van aanvragen en meldingen bouwen (zie bijlage C, onderdeel 2-5.1) en het toezichtniveau bouwen (zie bijlage C, onderdeel 3-6.1).

2.3.5 Energiebesparing

Onze bevoegdheid en rol
We voeren namens gemeenten en provincies de wettelijke VTHA-taken uit voor energiebesparing. Deze taken vloeien voort uit de Omgevingswet en aanverwante regelgeving, waaronder verplichtingen voor energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder. We hebben hierbij een belangrijke rol in het beoordelen van informatie- en onderzoeksplichten, het houden van toezicht op de naleving en het zo nodig handhavend optreden. Door deze inzet dragen we bij aan het realiseren van energiereductie, het beperken van milieuschade en het behalen van klimaatdoelstellingen, in nauwe samenwerking met bevoegd gezag en ketenpartners.

Verwacht maatschappelijk effect van onze inzet: we verminderen energiegebruik, met als gevolg een lagere uitstoot van broeikasgassen en luchtverontreinigende stoffen.

Doelstelling
Op basis van de omgevings- en risicoanalyse in bijlage B komen we voor activiteiten tot de volgende VTHA-doelen:

	VTHA-doel
12.	Alle onderzoeksplichtige bedrijven en instellingen, inclusief bedrijven die deelnemen aan het EU ETS (Emissions Trading System), voldoen in 2028 aan de onderzoeksplicht.
13.	Alle informatieplichtige bedrijven en instellingen met meer dan 300.000 kg CO2 uitstoot per jaar voldoen in 2029 aan de informatieplicht.
14.	Bedrijven en instellingen met meer dan 300.000 CO2 uitstoot per jaar hebben bij een tweede controle op energiebesparing minimaal 90% van de verplichte energiebesparingsmaatregelen die voor hen van toepassing zijn, genomen.

Deze doelen zijn in het meerjarenprogramma VTHA (bijlage E) uitgewerkt in indicatoren, streefwaarden en registratiewijzen.

Beleidsuitgangspunten
Wij hanteren daarbij de volgende beleidsuitgangspunten:

- Toezicht wordt risicogericht ingezet, met prioriteit voor grootverbruikers en sectoren met het grootste besparingspotentieel;
- Toezicht combineert administratieve controles met fysieke inspecties om feitelijke uitvoering van maatregelen te verifiëren;
- Actief toezicht op naleving van informatie-, onderzoeks- en auditplichten, inclusief het opsporen van niet-melders;
- Inzet van data en analyses voor gerichte en efficiënte toezichtstrategie;
- Handhaving is consequent en proportioneel, gericht op daadwerkelijke uitvoering van energiebesparende maatregelen;
- Gelijke behandeling van bedrijven door een transparante en uniforme handhavingsaanpak.

Deze beleidsuitgangspunten zijn voor energiebesparing uitgewerkt in het toezichtniveau energie (zie bijlage C, onderdeel 3-6.7).

2.3.6 Zeer zorgwekkende stoffen

Onze bevoegdheid en rol

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zijn stoffen die vanwege hun eigenschappen een verhoogd risico vormen voor de gezondheid van mens en milieu. Het gaat onder meer om stoffen die kankerverwekkend, mutageen, giftig voor de voortplanting of persistent en bioaccumulerend zijn. ZZS kunnen voorkomen in uiteenlopende productieprocessen en activiteiten, zowel bij vergunningplichtige als meldingsplichtige bedrijven.

Wij voeren namens gemeenten en provincie VTHA-taken uit bij activiteiten waarbij ZZS een rol kunnen spelen. Daarbij handelen wij binnen het geldende wettelijke kader, waaronder het Bal en in samenhang met Europese en internationale regelgeving.

ZZS vormen op dit moment geen afzonderlijk, volledig uitgekristalliseerd beleidsdomein binnen de VTHA-uitvoering. Immissiegrenswaarden en waarden voor het Maximaal Toelaatbaar Risiconiveau (MTR-waarden) ontbreken veelal om te kunnen toetsen; deze waarden zijn nodig om onze rol goed te kunnen uitvoeren. De aanpak is grotendeels verweven met bestaande VTHA-processen. Tegelijkertijd constateren wij dat ZZS in toenemende mate aandacht vragen, onder meer door voortschrijdend inzicht, maatschappelijke vragen en ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Dit vraagt om een zorgvuldige en realistische positionering van onze rol.

Verwacht maatschappelijk effect van onze inzet: we beschermen mens en milieu door sturing op minimalisering en uiteindelijke eliminatie van ZZS, zodat risico's voor gezondheid en ecosystemen structureel afnemen en een veilige, duurzame leefomgeving wordt gewaarborgd.

Doelstelling

Op basis van de omgevings- en risicoanalyse in bijlage B komen we voor activiteiten met ZZS tot de volgende VTHA-doelen:

	VTHA-doel
15.	Alle bedrijven met ZZSplicht voldoen in 2029 aan de informatieplicht door tijdige en volledige indiening van een vermijdings en reductieprogramma.

Deze doelen zijn in het meerjarenprogramma VTHA (bijlage E) uitgewerkt in indicatoren, streefwaarden en registratiewijzen.

Beleidsuitgangspunten

Wij hanteren daarbij de volgende beleidsuitgangspunten:

- ZZS structureel betrekken bij vergunningverlening en toezicht. ZZS worden nadrukkelijk betrokken bij VTHA waar activiteiten daartoe aanleiding geven. Wij wegen de aanwezigheid en mogelijke emissie van ZZS mee bij de beoordeling van activiteiten en bij de prioritering van onze inzet;
- Gerichte inzet van vermijdings- en reductieprogramma's. Vermijdings- en reductieprogramma's vormen een belangrijk instrument om grip te krijgen op het gebruik en de emissie van ZZS. Voor vergunningplichtige bedrijven geldt hiervoor een wettelijke verplichting. Bij andere activiteiten kan het bevoegd gezag, indien daar aanleiding toe is, aanvullende eisen stellen op grond van de zorgplicht. Deze inzet is gericht op situaties met verhoogde risico's of onvoldoende inzicht;
- Risicogerichte en proportionele aanpak. Wij richten onze inzet op activiteiten en sectoren waar de kans op aanwezigheid van ZZS en de mogelijke impact op de leefomgeving het grootst is.

Daarbij maken wij onderscheid naar aard, omvang en context van de activiteit. Niet elke aanwezigheid van ZZS leidt tot dezelfde inzet; proportionaliteit en effectiviteit zijn leidend;
- Wij stimuleren, binnen de wettelijke kaders, de vervanging van ZZS door minder schadelijke alternatieven. Bij de toepassing van secundaire grondstoffen en circulaire materialen beoordelen wij nadrukkelijk of geen nieuwe risico's voor mens en leefomgeving ontstaan door de aanwezigheid of verspreiding van ZZS. Hiermee dragen wij bij aan een veilige circulaire economie, waarin hergebruik van materialen niet leidt tot ongewenste verspreiding van schadelijke stoffen.
- Samenhang tussen instrumenten. De aanpak van ZZS vraagt om samenhang tussen VTHA en beleidsmatige instrumenten zoals het omgevingsplan. Wij benutten deze instrumenten in onderlinge samenhang, waarbij toezicht niet het enige sturingsmiddel is;
- Vooruitkijken en bijstellen waar nodig. Wij volgen ontwikkelingen in regelgeving, kennis en maatschappelijke aandacht rondom ZZS. Op basis daarvan kunnen accenten in de aanpak worden aangescherpt of bijgesteld, indien de risico's of het beleidskader daartoe aanleiding geven.

Met deze beleidsinzet geven wij richting aan de omgang met zeer zorgwekkende stoffen, waarbij wij bewust kiezen voor een duidelijke en risicogerichte positionering, met ruimte om de aanpak in de tijd verder te ontwikkelen.

2.3.7 Waterkwaliteit en indirecte lozingen

Onze bevoegdheid en rol

We voeren VTHA-taken uit voor indirecte lozingen op het openbaar riool binnen provinciale en gemeentelijke bevoegdheden, met focus op naleving van omgevingsvergunningen en bescherming van de waterkwaliteit. Taken rond (grond)water zijn verdeeld: de provincie beheert grondwateronttrekking, wij beoordelen de kwaliteit van het geloosde afvalwater bij bedrijven indien er sprake is van een indirecte lozing. Landbouwactiviteiten (bestrijdingsmiddelen) en zorgwekkende stoffen beïnvloeden eveneens de grondwaterkwaliteit.

Directe lozingen vallen onder bevoegdheid van het waterschap of RWS, afhankelijk van het ontvangende oppervlaktewater; indirecte lozingen vallen onder bevoegdheid van de provincie of gemeenten waarbij samenwerking met Waterschap Limburg essentieel is. Wij richten ons op toezicht bij bedrijven, terwijl het waterschap en RWS zorgen voor zuivering van het afvalwater en bescherming van oppervlaktewater. Afstemming vindt plaats over risico's, data en prioriteiten.

Het waterschap adviseert, in afstemming met RWS en drinkwaterbedrijven. We beoordelen ook grondwatermonitoring bij stortplaatsen en adviseren bij overschrijdingen. Lozingen van medicijnen afkomstig van de huishoudens en bestrijdingsmiddelen (landbouw) zijn problematisch, maar vallen buiten onze rol.

Verwacht maatschappelijk effect van onze inzet: we realiseren een robuust en duurzaam watersysteem dat veilig is voor mens, natuur en gebruik.

Doelstelling

Op basis van de omgevings- en risicoanalyse in bijlage B komen we voor waterkwaliteit en indirecte lozingen tot de volgende VTHA-doelen:

	VTHA-doel
16.	Eind 2026 inzicht in de meerwaarde voor intensivering van het toezicht op indirecte lozingen bij provinciale bedrijven.
17.	Eind 2027 inzicht in de meerwaarde voor intensivering van het toezicht op indirecte lozingen bij gemeentelijke bedrijven.

Deze doelen zijn in het meerjarenprogramma VTHA (bijlage E) uitgewerkt in indicatoren, streefwaarden en registratiewijzen.

Beleidsuitgangspunten

We streven ernaar de waterkwaliteit structureel en risicogericht te borgen binnen onze VTHA-uitvoering. Wij hanteren daarbij de volgende beleidsuitgangspunten:
- Vergroten van inzicht in de aard en omvang van indirecte lozingen, met nadruk op ZZS en andere KRW-relevante stoffen;
- Risicogerichte prioritering van bedrijven, waarbij wordt aangesloten bij de pilot bij provinciale en gemeentelijke bedrijven. De aanpak richt zich op bedrijven die mogelijk verantwoordelijk zijn

voor het lozen van schadelijke stoffen die significante impact hebben op de waterkwaliteit: afvalverwerkers, galvanische en chemische industrie;
- Indien uit de pilot voldoende meerwaarde voor intensivering blijkt, worden vanaf 2027 indirecte lozingen expliciet en structureel meegenomen in reguliere inspecties door generieke toezichthouders, ondersteund door specialistische kennis;
- Actualisatie van vergunningen waar nodig, onder meer door het opnemen of aanscherpen van lozingsnormen voor ZZS, op basis van de resultaten uit de pilot en inspecties;
- Intensieve samenwerking met het waterschap en RWS, gericht op gegevensdeling, gezamenlijke prioritering en een effectieve ketenbenadering van bron tot oppervlaktewater;
- Kennisontwikkeling en -borging, onder meer via specialistische inspecteurs, interne kennisregie en aansluiting bij landelijke en interprovinciale ontwikkelingen;
- Onderzoek naar het opnemen van maatwerk voor de meldingsplichtige bedrijven ten aanzien van de lozingsactiviteiten.

Met deze ambities dragen we bij aan het verbeteren van de waterkwaliteit, het behalen van de KRW-doelen en een transparante, effectieve invulling van onze VTHA-taken op het gebied van indirecte lozingen en waterkwaliteit.

2.3.8 Vuurwerkontbrandingen

Onze bevoegdheid en rol

De provincie is bevoegd gezag voor vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijfsmatige vuurwerkontbrandingen op grond van het Vuurwerkbesluit. Op verzoek van de provincie beoordelen we alle vuurwerkevenementen wat bestaat uit aanvragen voor ontbrandingstoestemmingen en vuurwerkmeldingen. Tevens houden we toezicht, zorgen we voor een risicobeoordeling, de handhaving en advisering. Daarbij werken we samen met burgemeesters, gemeenten, brandweer, Defensie, Luchtverkeersleiding Maastricht Aachen Airport en andere toezichthouders om de veiligheid en naleving van regelgeving te waarborgen.

Het toezicht op opslag en verkoop van vuurwerk valt onder de milieubelastende activiteiten (zie paragraaf 2.3.1). Het toezicht op het afsteken van vuurwerk door particulieren (zoals bij oud-op-nieuw) is belegd bij de politie. Het is nog onduidelijk of en hoe een (landelijk) vuurwerkverbod in wetgeving wordt opgenomen; een dergelijk vuurwerkverbod kan tot aanvullende beleidsregels leiden.

Verwacht maatschappelijk effect van onze inzet: we beperken en vermijden waar mogelijk risico's voor milieu, openbare ruimte en letsel bij vuurwerkevenementen.

Doelstelling

Op basis van de omgevings- en risicoanalyse in bijlage B komen we voor vuurwerkevenementen tot de volgende VTHA-doelen:

	VTHA-doel
18.	De uitvoerders van vuurwerkevenementen vertonen in 2030 minimaal een gelijkblijvend naleefgedrag bij overtredingen ten opzichte van 2026.

Deze doelen zijn in het meerjarenprogramma VTHA (bijlage E) uitgewerkt in indicatoren, streefwaarden en registratiewijzen.

Beleidsuitgangspunten

Wij hanteren daarbij de volgende beleidsuitgangspunten:
- Volledige en risicogerichte beoordeling van vuurwerkevenementen. Alle vuurwerkmeldingen en aanvragen voor ontbrandingstoestemmingen worden beoordeeld op volledigheid en inhoudelijke kwaliteit door een specialist, waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste aanvraagvereisten en checklists.
- Vergunningverlening en toezicht volgens landelijke kaders. Vuurwerkevenementen worden behandeld binnen de landelijke regelgeving, inclusief registratie in het landelijke vuurwerkregistratiesysteem en afstemming met betrokken instanties zoals Veiligheidsregio, gemeente, luchtmacht en ILT.
- Toezicht op basis van risico en naleefgedrag. Het uitgangspunt is toezicht op alle gemelde en aangevraagde vuurwerkevenementen, waarbij bij samenloop prioritering plaatsvindt op basis van risico-inschatting en verwacht naleefgedrag volgens een beslisboom.

- Reactief optreden bij niet-toegestane evenementen. Bij signalen van niet gemelde of niet vergunde vuurwerkevenementen wordt direct contact opgenomen met de organiserende partij, zonder actieve opsporing van illegale evenementen.

3. Verankering

3.1 Borging van kwaliteit

Zonder duidelijke afspraken over kwaliteit zijn we te veel afhankelijk van de inzet van individuele medewerkers. Daarom hebben de gemeenteraden en Provinciale Staten de *Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht* vastgesteld. Binnen de regels van de Omgevingswet en die verordening zorgen we ervoor dat de kwaliteit goed is.

Voor ons betekent kwaliteit dat we de VTHA-doelen uit hoofdstuk 2 halen. Die doelen laten zien hoe we met vergunningen, toezicht, handhaving en advisering bijdragen aan belangrijke onderwerpen in de samenleving. We blijven voortdurend werken aan goede kwaliteit. Daarbij kijken we naar hoe onze organisatie is ingericht én naar hoe ons werk wordt beoordeeld door het bestuur, onze klanten en samenwerkingspartners. Kwaliteitszorg gaat over het doorlopen van een cyclisch (werk)proces, waarbij we het uitgangspunt hanteren "goed zijn is beter willen worden". Een intentie die we met elkaar in Zuid-Limburg onderstrepen.

Niet alleen in het kader van kwaliteitszorg moet het (werk) proces transparant en vastgelegd zijn. Ook voor het creëren van een zogeheten 'level playing field' voor burgers en bedrijven is dat een vereiste.

We ondernemen onder meer de volgende (verplichte) activiteiten om de kwaliteit te borgen:

- Functiescheiding op persoonsniveau tussen vergunningverlener en toezichthouder.
- Functiescheiding op objectniveau voor de specialistische en juridische deskundigheden. Een specialist die advies heeft uitgebracht in het vergunningenproces stelt voor hetzelfde dossier geen advies op voor het toezichts- en handhavingsproces.
- Rouleren: onze toezichthouders rouleren om een vaste handhavingsrelatie te voorkomen en kennisniveau te verdiepen. Roulatie vindt plaats bij objecten, partijen en locaties waar frequent en intensief controles worden uitgevoerd.
- Jaarlijkse toetsing aan en rapportage over de vigerende kwaliteitscriteria voor VTHA.
- Vergelijking en auditing: interne en externe ogen houden ons scherp.
- Vertalen van beleid en strategie in uitvoeringsprogramma (planning) met een concrete uitwerking van in te zetten instrumenten en de hiervoor benodigde intensiteit (uren/euro's).
- Borging van benodigde middelen in de begroting voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma, inclusief (24uurs) bereikbaarheid en beschikbaarheid buiten kantoortijden.
- Verzorgen van de automatisering, informatievoorziening, materiaal en materieel om de VTHA-werkzaamheden uit te kunnen voeren.
- Beleidsevaluatie en verslaglegging (verantwoording) over de kwaliteit van de VTHA-taken (realisatie van prioriteiten uit beleid) en de wijze waarop met verbeterpunten uit voorgaande verslagen is omgegaan.
- Inwerktraject op maat: nieuwe medewerkers of medewerkers met een nieuwe functie krijgen een inwerkprogramma dat past bij hun rol.
- Actuele vakkennis bijhouden: medewerkers blijven op de hoogte van de nieuwste regels en kennis die ze nodig hebben voor hun werk.

3.2 Uitvoeringsorganisatie

Rollen en deskundigheid

Onze directeur draagt zorg ervoor dat taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in relatie tot de functies worden vastgelegd. Daarnaast wordt voorzien in een beschrijving van de werkprocessen waarin wordt vastgelegd op welke wijze vergunningverleners, toezichthouders en adviseurs de werkzaamheden uitvoeren.

Mandaat

De colleges van B&W en GS zijn en blijven het bevoegd gezag en behouden de bestuurlijke en politieke verantwoordelijkheid over de taken die we op het gebied van VTHA, onder de Omgevingswet, uitvoeren. Onze directeur is gemandateerd om namens het bevoegd gezag te handelen. Hieronder vallen de mandatering van enkelvoudige milieu toestemmingen, bestuurlijke handhavingsbevoegdheden zoals oplegging van een last onder dwangsom, of intrekking van een vergunning of ontheffing. Mandatering betreft geen overdracht van bevoegdheden (zoals bij delegatie), maar de bevoegdheid om in naam van een ander te handelen. Uit de vigerende mandaatregelingen met bijbehorend mandaatregister (mandaat-volmacht- en machtigingslijst) van de Zuid-Limburgse bevoegde gezagen blijkt welke taken en bevoegdheden aan de directeur van OD Zuid-Limburg zijn gemandateerd.

Integraal werken

Met integraal werken wordt benadrukt dat een aanvrager één vergunning kan aanvragen voor alle activiteiten en dat deze integraal wordt beoordeeld. Bij toezicht en handhaving wordt er niet alleen per deelaspect gehandhaafd, maar bij geconstateerde overtredingen worden alle van belang zijnde aspecten meegewogen en zo nodig wordt ook op basis van verschillende wet- en regelgeving samen opgetreden. De vergunningverleners, toezichthouders en juristen werken bij vergunningen, toezicht en handhaving zoveel mogelijk samen met (externe) partners zoals de gemeenten en de Provincie Limburg, de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, de Politie, de GGD, het waterschap, het OM en de ILT.

ICT/VTHA-registratiesysteem
We beschikken over een VTHA-registratiesysteem waarin de gegevens over locaties met milieubelastende activiteiten worden geregistreerd én processen op basis van een zaakgerichte benadering worden doorlopen. Daarmee is een belangrijke voorwaarde ingevuld om zaak- en objectgericht te werken in het VTHA-werkveld. De kwaliteit van gegevens is een blijvend aandachtspunt; we zijn immers verantwoordelijk voor de volledigheid van het locatiebestand én de gegevens die per locatie geregistreerd moeten worden. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan op het landelijk vastgelegde Centraal Informatiemodel VTH Fysieke Leefomgeving (CIm VTH Flo).

3.3 Kernpunten strategieën
De strategieën zijn uitgewerkt in bijlage C. Deze bestaan voor de vergunningverlening, het toezicht en de advisering uit een algemeen deel (voor alle VTHA-taken van onze organisatie) en een specifiek deel met behandelniveaus en toezichtniveaus voor ieder van de typen activiteiten.

Preventiestrategie (zie bijlage C, onderdeel 1)
Preventie richt zich op het vroegtijdig voorkomen van risico's en aantasting van de leefomgeving. Dit doen we door duidelijke voorlichting en communicatie over geldende kaders, regels en verwachtingen richting inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden. Goede preventie ondersteunt naleefgedrag en vermindert de noodzaak van correctief optreden.

We informeren burgers en bedrijven via digitale kanalen en direct klantcontact. Vooroverleg speelt daarbij een centrale rol: vroegtijdige afstemming voorkomt misverstanden, maakt kansen en risico's inzichtelijk en bevordert een voorspelbaar vergunningen- en toezichtproces.

We hanteren een klantgerichte, pragmatische en oplossingsgerichte benadering – binnen wettelijke kaders – en dragen actief bij aan het bevorderen van gewenst naleefgedrag, onder andere door het toelichten van regels tijdens controles en gesprekken.

Vergunningenstrategie (zie bijlage C, onderdeel 2)
Vergunningverlening draagt bij aan een zorgvuldige regulering van activiteiten die impact hebben op de fysieke leefomgeving. Bij elk verzoek wegen we de belangen van initiatiefnemers en omgeving af, met als doel een acceptabele milieukwaliteit, rechtmatige besluiten en een handhaafbare situatie

De strategie werkt met twee beoordelingsassen:
1. Technisch-inhoudelijke complexiteit;
2. Sociaal-maatschappelijke complexiteit.

Hieruit volgen vier typen verzoeken (eenvoudig, eenvoudig+, specifiek, specifiek+), elk met een passend proces en niveau van doorwerking in de voorschriften. Naarmate complexiteit hoger is, wordt meer integraal afgestemd tussen bevoegd gezag, initiatiefnemer en belanghebbenden, onder andere via de Omgevingstafel.

Bij vergunningverlening streven we naar:
- duidelijke, uitvoerbare en handhaafbare voorschriften;
- toepassing van landelijke standaarden en Best Beschikbare Technieken (BBT);
- voorspelbare, juridisch zorgvuldige processen;
- integrale beoordeling van milieu-, bouw- en omgevingsaspecten;
- vroege samenwerking met alle relevante partijen.

Dit alles leidt tot een vergunning die past bij de omgeving, het naleefgedrag ondersteunt en risico's vooraf verkleint.

Toezichtstrategie (zie bijlage C, onderdeel 3)
Toezicht heeft als doel te controleren of regels en vergunningsvoorschriften worden nageleefd en draagt bij aan het voorkomen en beperken van risico's voor de fysieke leefomgeving. We zetten toezichtcapaciteit risicogericht en efficiënt in, met onderscheid tussen preventief en repressief toezicht, afhankelijk van signalen, klachten of incidenten.

Toezichthouders bereiden iedere controle zorgvuldig voor door dossieronderzoek en het opstellen van een checklist. Tijdens het toezicht ligt de nadruk op:
- het vaststellen van de feitelijke situatie;
- het waar nodig herstellen of beëindigen van overtredingen;
- het bevorderen van naleefgedrag door toelichting en voorlichting;
- het zorgvuldig registreren van bevindingen.

We hanteren verschillende toezichtvormen, waaronder periodiek, gebiedsgericht en toezicht bij incidenten. Integraliteit staat centraal: waar mogelijk combineren we controles om lasten voor bedrijven te beperken en de effectiviteit te vergroten. Toezicht is altijd proportioneel, zorgvuldig en gebaseerd op gelijke beoordeling in vergelijkbare situaties. Bedrijven met goed naleefgedrag worden minder frequent gecontroleerd; bedrijven met structurele overtredingen intensiever.

Sanctiestrategie (zie bijlage C, onderdeel 4)
Handhaving vindt plaats wanneer toezicht leidt tot het vaststellen van een overtreding. We volgen daarbij de LHSO en wegen zowel de gevolgen van de overtreding als het naleefgedrag van de overtreder. Dit leidt tot een passende interventie, variërend van informeel optreden tot bestuursrechtelijke of strafrechtelijke sancties of combinaties hiervan.

We kiezen voor een menselijke en oplossingsgerichte werkwijze. Het warme contact – een gesprek waarin overtredingen en oplossingen worden besproken – is het uitgangspunt, tenzij de situatie direct ingrijpen vereist. Als we vertrouwen hebben dat de overtreder de overtreding tijdig beëindigt, is formeel sanctioneren niet nodig. Blijft het vertrouwen uit, dan volgt een passende sanctie.

Bij ernstige situaties, waaronder opzettelijk of nalatig milieugevaar, kan strafrecht worden ingezet. De keuze tussen bestuursrecht en strafrecht volgt altijd de interventiematrix van de LHSO. Begunstigingstermijnen en de hoogte van dwangsommen worden zorgvuldig bepaald en moeten effectief, proportioneel en juridisch houdbaar zijn. Handhavingsbesluiten worden conform de Wet open overheid (Woo) actief openbaar gemaakt.

In uitzonderlijke situaties of bij bijzondere omstandigheden kan worden besloten af te zien van handhaven. Dit gebeurt uitsluitend wanneer:
- op korte termijn zicht bestaat op beëindiging van de overtreding, of
- legalisatie mogelijk is door een te verlenen vergunning of maatwerkvoorschrift.

Afzien van handhaven is een expliciet en tijdelijk besluit van het bevoegd gezag, gericht op het voorkomen van disproportionele handhaving en het mogelijk maken van een rechtmatige oplossing binnen afzienbare tijd. Hierbij volgen we de landelijke strategie *"Gedogen in Nederland"*, met strikte voorwaarden en duidelijke motivering.

3.4 Programmering
Een uitwerking van de doelen, reguliere activiteiten én in te zetten instrumenten is gemaakt in het meerjarenprogramma VTHA (zie bijlage E). Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma vastgesteld waarin het meerjarenprogramma VTHA is vertaald naar capaciteit en middelen. We voeren de taken uit binnen de capaciteit en het geld dat we beschikbaar hebben.

In het meerjarenprogramma VTHA in bijlage E:
- Vertalen we de opgaven en ambities uit het U&H-beleid naar kernpunten en activiteiten;
- Bepalen we voor de periode van het U&H-beleid welke prioriteiten, doelen en activiteiten wanneer en hoe (op hoofdlijnen) worden aangepakt;
- Welke veranderopgaven (met zoveel mogelijk concrete resultaten/deliverables) en projecten worden uitgevoerd: we faseren onze ambities;
- Beschrijven we niet alleen projecten die voortkomen uit de prioriteiten en doelstellingen, maar ook de projecten die primair raken aan de uitvoering van VTHA-taken.

In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma leggen we vast:
- welke middelen we gebruiken om onze doelen te halen;
- hoe intensief we die middelen inzetten om onze doelen én de specifieke ambities die in het meerjarenprogramma voor dat jaar zijn opgenomen;
- welk onderdeel van de organisatie het voortouw neemt (eigenaarschap) van deze ambities.

Zo wordt in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma duidelijk wat we nodig hebben voor de VTHA-taken. Dat doen we op basis van:
- een analyse van hoe goed regels worden nageleefd, controles, klachten en handhavingsverzoeken;

- landelijke prioriteiten en signalen, bijvoorbeeld van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W);
- afspraken die we hebben met samenwerkingspartners;
- een analyse van bouwplannen, economische ontwikkelingen en andere zaken die invloed hebben op ons werk en de keuzes die we maken.

Zo kunnen we waar nodig jaarlijks bijsturen.

3.5 Monitoring, jaarverslag en evaluatie
De uitvoering van ons werk levert resultaten op. We bekijken regelmatig of deze activiteiten ook echt helpen om onze doelen te bereiken. Dat noemen we monitoring, evaluatie en verantwoording. Door de indicatoren te meten, weten we hoe goed we onze doelen en prioriteiten halen. De uitkomsten van deze metingen nemen we op in het jaarverslag voor de regio als geheel. De tussentijdse rapportages hebben tot doel de voortgang te monitoren én bijzonderheden te rapporteren.

Met het jaarverslag informeren we de opdrachtgevers over verrichte activiteiten, de ingezette instrumenten en de realisatie van doelen en ambities uit het meerjarenprogramma. Van alle doelen die in het U&H-beleid vermeld staan en ambities uit het meerjarenprogramma, wordt jaarlijks aangegeven in hoeverre ze gerealiseerd zijn. Een jaar voordat dit U&H-beleid afloopt, evalueren de bevoegde gezagen hoe het U&H-beleid heeft gewerkt (procesevaluatie gericht op de werking van de beleidscyclus en samenwerking daarbinnen) en wat het heeft opgeleverd (doelbereikingsevaluatie).

Bijlage A. Evaluatie U&H-beleid basistaken Zuid-Limburg

In deze bijlage blikken we terug op het *Uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid (basistaken) Regio Zuid-Limburg*, versie 8 februari 2022 (kortweg: U&H-beleid). De evaluatie richtte zich op:
– Het doel en de functie van het U&H-beleid;
– Ontwikkelingen en doorwerking;
– Doelen en monitoring;
– Overige leerpunten

In de evaluatiesessie zijn diverse aanbevelingen benoemd. Deze zijn in kaders weergegeven. In het nieuwe U&H-beleid benoemen we specifiek hoe we met ieder van deze aanbevelingen in de toekomst omgaan.

Het U&H-beleid is niet vastgesteld door alle gemeenten en provincie (kortweg: opdrachtgevers). Opdrachtgevers die het beleid hebben vastgesteld, hebben dit op verschillende momenten gedaan. Hiervoor is geen eenduidige oorzaak; mogelijk heeft het beperkte gevoel van 'eigenaarschap' van het beleid voor opdrachtgevers een rol gespeeld. Ook wisselingen van personeel zouden een rol kunnen hebben gespeeld. Er is onvoldoende centrale regie gebleken geweest op de vaststelling, waardoor er geen sprake is van een gelijktijdige start. Hierdoor was het voor OD Zuid-Limburg onduidelijk op welk beleid de uitvoering moest worden gebaseerd. Voor de ene deelnemer gold immers nog het eigen beleid, voor de ander het regionale U&H-beleid. Sommige opdrachtgevers hebben het regionale beleidsdocument als zodanig vastgesteld. Andere opdrachtgevers hebben het regionale document in meer of mindere mate geïncorporeerd in een eigen beleidsstuk. Inhoudelijke verschillen tussen het regionale U&H-beleid en het geïncorporeerd deel kwamen daarmee niet in beeld.

Aanbeveling 1
Zorg voor centrale regie op de vaststelling van het regionale beleid en commitment dat het beleid binnen een korte periode aan alle colleges, op gelijkluidende wijze, wordt aangeboden ter besluitvorming. Daarmee is sprake van één moment waarop het beleid van kracht wordt en wordt voorkomen dat gedurende langere periode voor opdrachtgevers verschillend beleid leidend is. Zorg daarnaast voor voldoende betrokkenheid bij de uitwerking van het beleid en daarmee eigenaarschap bij de deelnemers. Hierdoor wordt niet alleen de uniformiteit gewaarborgd maar ook het vaststellingsproces versneld.

Ad 1. Het doel en de functie van het U&H-beleid
Het U&H-beleid heeft betrekking op de basistaken. Daarmee vormt het de kaders en prioritering voor de uitvoering van deze VTHA-taken. De opdrachtgevers hebben de mogelijkheid om dit beleid ook van toepassing te verklaren op overige taken, al dan niet uitgevoerd door OD Zuid-Limburg. Indien de opdrachtgevers die deze plustaken door ons laten uitvoeren dit beleid niet van toepassing verklaren, geldt het beleid van de betreffende opdrachtgever. Dit leidt tot een diversiteit in de uitvoering en daarmee tot een beperktere efficiency en grotere kans op fouten (afwijkingen) van beleid. Medewerkers van de omgevingsdienst dienen op verschillende manieren hun werkzaamheden uit te voeren, afhankelijk van de opdrachtgever waarvoor zij werken.

Aanbeveling 2
Verklaar het nieuwe U&H-beleid bij vaststelling van toepassing op alle taken die door OD Zuid-Limburg worden uitgevoerd. Daarmee heeft OD Zuid-Limburg één beleidskader voor de uitvoering.

Het beleid heeft met de partners in Zuid-Limburg inhoud gekregen. Gezamenlijk staat men voor kwaliteit en de beleidsambities en wil men deze goed borgen. Met het beleid wordt het uitvoeringsniveau vastgelegd. Het uitvoeringsniveau bepalen we gezamenlijk met onze opdrachtgevers. Dit is het niveau waarop de taakuitvoering in de regio minimaal dient plaats te vinden en dient te worden afgenomen. Opdrachtgevers nemen minimaal dit niveau van uitvoering af en. Dienen hiervoor voldoende middelen beschikbaar te stellen. OD Zuid-Limburg dient haar taakuitvoering zo te organiseren dat aan dit uitvoeringsniveau wordt voldaan. Een aanvullend (hoger) uitvoeringsniveau is mogelijk als maatwerk met meerkosten, op basis van bestuurlijke prioriteiten van één of enkele opdrachtgevers. Daarbij wordt opgemerkt dat dit leidt tot de eerdergenoemde diversiteit in de uitvoering en daarmee tot een beperktere efficiency en grotere kans op fouten (afwijkingen) van beleid. Individuele deelnemers kunnen niet kiezen voor een lager uitvoeringsniveau dan het regionaal uitvoeringsniveau.

Medewerkers van OD Zuid-Limburg en opdrachtgevers in de klankbordgroep zijn in beperkte mate bekend met het beleid. Het eerste uniforme regionale beleid is opgesteld vooruitlopend op de Omgevingswet. Daarmee werd voldaan aan de wettelijke verplichting, er is bewust gekozen om het beleid op hoofdlijnen op te stellen vanwege deze doorontwikkeling. Mede dankzij de keuze om het beleid op hoofdlijnen op te stellen wordt deze ervaren als globaal en met weinig duidelijke richting. Medewerkers

ervaren hierdoor een gebrek aan kaders voor het maken van keuzes. Enerzijds schept dat onduidelijkheid en ontbreekt er een basis om besluiten op te nemen, anderzijds laat dat veel ruimte voor invulling door OD Zuid-Limburg, cq. de uitvoerend medewerker.

Aanbeveling 3
Zorg voor meer richtinggevend beleid, waarin helder is verwoord wat de opdrachtgevers willen bereiken (waarom en voor wie) en binnen welke (beleids)kaders dit moet gebeuren. Daarmee worden verwachtingen voor opdrachtgevers en medewerkers duidelijk benoemd en ontstaat nadien minder discussie over het benodigde uitvoeringsniveau. Het uitvoeringsniveau bepalen we gezamenlijk met onze opdrachtgevers. Met een concrete uitwerking van het beleid kan ook eenvoudiger een uitvoeringsprogramma gemaakt worden. Dat versterkt de uitvoering in de regio en de onderlinge samenwerking. Bij het inbrengen van (nieuwe) plustaken die nog niet door OD Zuid-Limburg worden uitgevoerd, zijn specifieke afspraken over uitvoeringsniveau nodig.

Ad 2. Ontwikkelingen en doorwerking van het beleid
Het beleid kent een beperkte doorwerking in het uitvoeringsprogramma en de begroting. Over een beperkt deel van de indicatoren wordt gerapporteerd in de jaarrekening, tezamen met andere indicatoren uit de begroting. Een totaaloverzicht van de realisatie van de doelstellingen (op basis van de indicatoren in het beleid) ontbreekt. Dit maakt het sturen op doelrealisatie onmogelijk. Door de beperkte doorwerking van beleid naar het uitvoeringsprogramma worden jaarlijks keuzes gemaakt, die niet op het (meerjaren)beleid zijn gebaseerd. De meerjarenambities kunnen hiermee uit het oog worden verloren.

Aanbeveling 4
Zorg dat de opbouw van het beleid en de opbouw (structuur) van het jaarlijks programma bij elkaar aansluiten. Daarnaast dient er een inhoudelijke aansluiting te zijn: laat alle doelstellingen in het programma terugkomen en rapporteer over iedere doelstelling jaarlijks in het jaarverslag. Maak het doelbereik specifiek inzichtelijk en benoem op welke wijze is bijgestuurd in de uitvoering, om de uitvoering meer in lijn met doelen te brengen.

In het U&H-beleid wordt met name ingegaan op de ‘standaard’ werkzaamheden van de omgevingsdienst. Nieuwe inhoudelijke aspecten, zoals energie, circulaire economie, zorgwekkende stoffen en nieuwe technieken, verhogen de werkdruk binnen OD Zuid-Limburg. Voor de uitvoering van deze taken zijn gemotiveerde keuzes nodig, om te voorkomen dat nieuwe aspecten onbewust tot een verlaging van het reguliere uitvoeringsniveau leiden. Daarnaast vraagt de Omgevingswet om na te denken over de rol van de omgevingsdiensten bij de advisering over omgevingsplannen. Mede doordat over deze nieuwe ontwikkelingen nog onvoldoende duidelijke afspraken bestaan, blijft de rol van de omgevingsdienst onvoldoende duidelijk en leidt deze tot een toename van benodigde capaciteit zonder dat duidelijke keuzes over het gewenste uitvoeringsniveau worden gemaakt. Tijdelijke middelen zoals SPUK’s zorgen voor een tijdelijk impuls, maar de structurele borging van middelen ontbreekt.

Aanbeveling 5
Zorg dat in het nieuwe beleid meer aandacht wordt gegeven aan de bredere bestuurlijke ambities van de opdrachtgevers (te bereiken outcome) en maak deze zo concreet mogelijk in termen van te verwachten inzet. Gebruik hiervoor ook de omgevingsanalyse die recent voor Zuid-Limburg is opgesteld. Daar waar deze ambities regionaal gedragen zijn, komen ze terug in het beleid. Indien dat lokale ambities zijn moeten daar maatwerkafspraken voor worden gemaakt in de jaarlijkse werkprogramma’s.

Ad 3. Doelen en monitoring
Een omgevings- en risicoanalyse dient aan de basis te liggen van prioriteiten en doelstellingen. Bij het opstellen van het U&H-beleid was de regionale risicoanalyse voor milieubelastende activiteiten nog niet beschikbaar. Deze is na vaststelling van het U&H-beleid opgeleverd (Antea-model, 2024). Voor overige taken, waaronder de bodem-, asbest- en bouwtaken, is nog geen vastgestelde regionale risicoanalyse beschikbaar; OD-medewerkers hanteren voor deze taken wel toets- en toezichtkaders die niet vastgesteld zijn in regionaal beleid. Daardoor zijn keuzes in uitvoeringsniveau onvoldoende beleidsmatig onderbouwd. OD-medewerkers geven aan dat het gebrek aan prioritering en kaders daarbij ook leidt tot hogere werkdruk (wat wel/niet op te pakken) en versnippering van de aanpak (ad hoc werkzaamheden). De effecten/risico’s die dit heeft bij de opdrachtgevers kunnen vaak meteen merkbaar zijn en tot verstoring en vertraging zorgen binnen de organisaties.

Aanbeveling 6
Breng in de U&H-strategie of specifieke protocollen de risico’s in beeld van alle VTHA-taken die de omgevingsdienst uitvoert, al dan niet met het risocomodel van Antea (vastgesteld februari 2024), dus

ook voor de bodem-, asbest- en bouwtaken. Bepaal in het meerjarenprogramma binnen welke periode welk niveau van risicogestuurd werken wordt gerealiseerd. Vertaal deze risico's, evenals de risico's uit het vastgestelde risicomodel, naar prioriteiten en bepaal op welke wijze OD Zuid-Limburg kan bijdragen in het reduceren van de risico's. Dit kan inzet zijn vanuit preventie, vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering.

In het U&H-beleid zijn doelen opgenomen. Ze zijn richtinggevend voor de uitvoering van OD Zuid-Limburg. De doelen blijken in praktijk moeilijk meetbaar, ze brengen onvoldoende focus aan en indicatoren zijn moeilijk te vertalen naar benodigde gegevens in de (nieuwe) registratiesystemen. Hierdoor ontbreekt het aan een structurele monitoring. Binnen OD Zuid-Limburg wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een dashboard waarin voortgang en resultaten kunnen worden gemonitord.

Een regionaal uniform beleid, waarin de omgevings-en risicoanalyse is geïntegreerd, de doelstellingen en indicatoren specifiek zijn benoemd en de strategieën zijn verwerkt, zorgt voor een helder beeld over de uitvoering van taken door OD Zuid-Limburg. Het voorkomt onduidelijkheid, ongelijkheid en inefficiënt. Daarbij kunnen zowel doelstellingen en indicatoren worden opgenomen over outcome (effecten die we willen bereiken) als over prestaties (producten die OD Zuid-Limburg dient te leveren).

Aanbeveling 7
Het is van belang om in het U&H-beleid te komen tot gedragen doelstellingen en prioriteiten binnen het werkgebied van OD Zuid-Limburg. Deze doelstellingen moeten meetbaar zijn en gekoppeld zijn aan meetbare indicatoren. Rapportage vindt zowel op het niveau van de regio als op het niveau van individuele deelnemers plaats. In het op te stellen beleid is het raadzaam om af te stemmen met de data-specialisten (van de OD Zuid-Limburg en gezagen) op welke wijze de indicatoren vorm te geven, zodat ze mee kunnen worden genomen in de ontwikkeling van het dashboard.

Ad 4. Overige leerpunten
Medewerkers ervaren een tekort aan capaciteit om de taken naar behoren uit te voeren. Doordat in het U&H-beleid niet duidelijk is gedefinieerd wat het 'naar behoren' uitvoeren is, blijft bij de uitvoerende medewerkers het gevoel bestaan dat zij niet kunnen waarmaken wat er verwacht wordt. Door deze verwachtingen en risico's bij een laag uitvoeringsniveau uit te wisselen, ontstaat voor opdrachtgevers inzicht in de gevolgen van een bepaald uitvoeringsniveau. Indien blijkt dat de beschikbare capaciteit niet aansluit bij de benodigde capaciteit, kan ofwel het gewenste uitvoeringsniveau worden verlaagd (i.c. lagere ambitie) ofwel de capaciteit worden verhoogd.

Aanbeveling 8
Maak zo vroeg mogelijk inzichtelijk in het uitvoeringsprogramma tot welke capaciteitsvraag het gewenste uitvoeringsniveau leidt. Voorkom het vaststellen van een U&H-beleid dat irreëel is in verhouding tot de beschikbare capaciteit. Indien dit het geval is wordt dit teruggelegd bij het bestuur. In de uitvoeringsprogramma's wordt per jaar bekeken wat de beschikbare capaciteit en middelen is en wat hierbinnen de mogelijkheden zijn. Mocht door ontwikkelingen blijken dat dit bijstelling vraagt zal dit worden besproken via het opdrachtgeversoverleg en indien nodig het bestuur.

Bijlage B. Omgevings- en risicoanalyse

In 2024 is in opdracht van OD Zuid-Limburg door Antea een omgevings- en risicoanalyse uitgevoerd. De omgevingsanalyse heeft betrekking op alle omgevingsthema's waarvoor we VTH-taken uitvoeren. De essentie van deze omgevingsanalyse is opgenomen in paragraaf B1. De risicoanalyse van Antea beperkt zich tot de risico's van de milieubelastende activiteiten. Hiervan zijn de essenties opgenomen in paragraaf B2 en aangevuld met de risico's van de overige activiteiten waarvoor OD Zuid-Limburg haar VTHA-taken uitvoert.

B1. Omgevingsanalyse

Met de omgevingsanalyse is getracht een heldere en integrale blik op het gebied te krijgen, waarin OD Zuid-Limburg opereert. Dit houdt in dat op elk van de thema's is gekeken naar algemene kenmerken van de regio, maar ook naar kenmerken hiervan op lokaal niveau. Daarnaast is gekeken naar 'problematische' trends en ontwikkelingen. Dit betreft opgaven die nu of in de nabije toekomst een rol van betekenis kunnen spelen voor de VTHA-taken. In onderstaande uitwerking zijn de essenties van de omgevingsanalyse opgenomen. Voor de volledige analyse en gebiedskenmerken per gemeente wordt verwezen naar de Regionale omgevingsanalyse van Antea (2024).

B1-1. Gebiedskenmerken
De provincie Limburg heeft een oppervlakte van 2.209,85 vierkante km. Waarvan ruim 95% bedekt is met land. Er wonen in Limburg 1.128.334 inwoners. Twee derde van dit aantal woont in verstedelijk gebied. De provincie Limburg ligt in het zuidoosten van Nederland en bevindt zich tussen de drie metropoolregio's de Randstad, de Vlaamse Ruit (België) en het Ruhrgebied (Duitsland). Limburg is na de Randstad, het gebied met de hoogste bevolkingsdichtheid in Nederland. Dit draagt bij aan de bijzondere ligging van het gebied en een unieke positie voor de wetenschap, het onderwijs en de economie. Demografisch brengt dit een opvallende statistiek met zich mee. In een gebied van 100 km rondom Limburg wonen zo'n 30 miljoen mensen. En toch betreft 70% van het Limburgse oppervlak landelijk gebied, dat gekarakteriseerd is door talrijke landschappen, rivieren beken en natuurgebieden.

Bouwwerken
De concentratie ruimtelijke claims door de mens is het hoogst rondom grotere steden. Zo zie je dit rond Venlo, Roermond, Sittard, Geleen, Maastricht, Heerlen, Weert, Venray en Kerkrade. In Limburg zijn ongeveer 500.000 woningen gevestigd.

Economie en bedrijfsleven
De provincie Limburg heeft een aantal economische kernen. Bij Venlo ligt een kern waarin veel logistieke en tuinbouw bedrijvigheid plaatsvindt. In Sittard-Geleen ligt Chemelot, VDL Nedcar en ook logistiek

en in Maastricht onderwijs, politiek, textiel en kunsthandel. De provincie Limburg draagt met een Bruto Regionaal Product van circa 41 miljard euro ongeveer 5.5% van het Bruto Binnenlands Product van Nederland. Chemelot geeft hier met 30% procent de grootste bijdrage aan. In omvang van groot naar klein, leveren de sectoren gezondheid, agrofood, logistiek, toerisme en de maakindustrie de belangrijkste bijdrage aan de Limburgse economie. De concentratie van bedrijfsterreinen in Limburg is in lijn met de bovengenoemde beschrijving verdeeld. Rondom Venlo, Maastricht, Sittard-Geleen en in het zuid-oosten nabij Brunssum, Heerlen en Kerkrade zijn de bedrijfsterreinen geconcentreerd.

Natuur en landschappen
Limburg heeft drie Nationale parken: de Meinweg, de Maasduinen en de Groote Peel. Dit zijn parken die deze status verworven gekregen hebben en hierdoor beschermd zijn. Daarnaast zijn er in Limburg 18 Natura2000 gebieden. Deze zijn verdeeld over de gehele provincie.

Natura 2000 gebieden in Limburg (of gedeeltelijk) zijn: Zeldersche Driessen, Boschhuizerbergen, Maasduinen, Sarsven & de Bamen, Noorbeemden & Hoogbos, Bemelerberg & Schiepersberg, Abdij Lilbosch & voormalig Klooster, Mariahoop, Roerdal, Meinweg, Swalmdal, Leudal, Geuldal, Sint Pietersberg en Jekerdal, Maas bij Eijsden, Savelsbos, Noorbeemden & Hoogbos, Grensmaas, Bunder- en Eslooërbos, Geleenbeekdal, Brunssummerheide, Kunderberg.

Het noorden en het midden van Limburg bestaan uit bosmozaïeklandschap, rivierdal, beekdal, veld, kampen en oude graslanden, droge heideontginning, natte heideontginning, veenontginning en plateau ontginning. Het zuiden van Limburg bestaat in grote lijnen uit dezelfde kenmerken, maar in een iets andere samenstelling, omdat er een groter hoogteverschil in het landschap zit. Het heuvelachtige landschap (Heuvelland) is een plateaulandschap met hellingen, dalen, en door de Maas en beken opgebouwde terrassen. Dit laatste is de overdekking van onder andere zandsteen, schalies steenkool, kalksteen en kleien.

B1-2. Trends en ontwikkelingen
De volgende trends en ontwikkelingen zijn van invloed op de VTHA-taken van OD Zuid-Limburg. Dit wordt ook de kwalitatieve probleemanalyse genoemd.

Energietransitie
De internationale energietransitie betekent dat we onze energie steeds meer halen uit hernieuwbare bronnen in plaats van het gebruik van fossiele brandstoffen om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. De Provincie Limburg en de gemeentes in de regio Zuid-Limburg moeten daarom invulling geven aan de Regionale Energiestrategie (RES). Daarnaast moeten bedrijven en gebouwen aan steeds strengere energie- en isolatie-eisen voldoen. Dit is een aandachtspunt in het kader van de VTHA-taken. Daarnaast heeft de energietransitie een steeds groter wordende ruimtelijke druk op de leefomgeving (ruimtevraag).

Klimaat
Klimaatverandering zorgt voor steeds hetere en drogere zomers en steeds extremer weer, zoals veel regen, onweer en wind. In stedelijk gebied kan dat leiden tot hittestress en wateroverlast. Dit kan leiden tot gevaarlijke en onverwachte situaties. In de natuur en het agrarisch gebied kan het leiden tot verdroging van de bodem. Dit heeft allerlei nadelige gevolgen: er kunnen bos- en heidebranden ontstaan of oogsten leveren minder op. De verandering van het klimaat wordt mede veroorzaakt door de productie van broeikasgassen in bedrijfsprocessen. Dit is een aandachtspunt in het kader van de VTHA-taken.

Stikstof
Met het wegvallen van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) zijn er grote uitdagingen rondom de stikstofproblematiek in Nederland. Vooral rondom de opgaven met betrekking bouwen en het agrarische bedrijfsactiviteiten. Nieuwe rekenmodellen, lopende juridische procedures en bestaande situaties zetten dit thema behoorlijk onder (politieke) druk. Stikstof heeft een negatieve invloed op de biodiversiteit. Het stimuleren van stikstofbeperkende maatregelen is een aandachtspunt in het kader van de VTHA-taken.

Lucht
De luchtkwaliteit in Nederland is in de afgelopen decennia verslechterd, maar ook steeds meer gemonitord. Een slechte luchtkwaliteit heeft negatieve gevolgen voor de mens en de natuur. Vanuit Europa zijn er richtlijnen vastgesteld, die moeten borgen dat de luchtkwaliteit van een bepaald niveau blijft. In Nederland is de behoefte tot schone lucht vertaald in het Schone Lucht Akkoord. Dit is door enkele bevoegde gezagen vastgesteld en daarmee een aandachtspunt in het kader van de VTHA-taken.

Ondermijning
Ondermijnende criminaliteit komt op vele manieren voor en kan lokaal zeer ontwrichtend zijn. In de lokale samenleving zien gemeenten en hun bestuurlijke partners zich steeds meer geconfronteerd met

allerlei vormen van ondermijning. Dit is een aandachtspunt in het kader van de VTHA-taken. Denk hierbij aan de Bibob-toets bij vergunningverlening en actief handhaven bij situaties waarbij ondermijning speelt.

Drugs- of afvaldumpingen
Rondom de productie van drugs ontstaan gevaarlijke afvalstoffen met een zeer brandbaar, sterk bijtend of giftig karakter. Deze afvalstoffen worden illegaal geloosd in riolen, akkers, gierkelders of gedumpt in vaten in zowel buitengebied als de kernen. Dit leidt tot ongewenste maatschappelijke kosten voor het opruimen en verwerken van de het afvalstoffen. Daarnaast is er een grote (milieu) impact in en rondom de dumping locaties en ook de schade aan de rioleringsstelsels.

Bodem
De aanwezigheid van PFAS (Poly- en perFluorAlkylStoffen) in de grond is in Zuid-Limburg een probleem dat zorgt voor stagnatie in het grondverzet in het hele land. Op rijksniveau is gewerkt aan een tijdelijk handelingskader, een definitief handelingskader is nog niet bekend. Dit is een aandachtspunt in het kader van de VTHA-taken.

Resume
De gemeenten is gevraagd naar een prioritering van deze thema's. Daaruit is onderstaande tabel samengesteld. De tabellen laten zien dat de thema's op lokaal niveau verschillend ondervonden worden.

Gemeenten	1	2	3	4	5
Beek	Klimaatverandering	Woningentekort	Energietransitie	Drugs- en afvaldumping	Ondermijning
Beekdalen	Luchtkwaliteit	Energietransitie	Ondermijning	Stikstof	Actualiteit vergunningen
Brunssum	Veranderende regelgeving	Duurzaamheid	Kamerverhuur	Ondermijning	Grond- en bodemkwaliteit
Eijsden-Margraten	Stikstof	Spuitzone	Energietransitie	Duurzaamheid	Klimaatverandering
Gulpen-Wittem	Ondermijning	Veranderende regelgeving	Energietransitie	Stikstof	Duurzaamheid
Heerlen	Op dit moment nog geen prioritering op het gebied van trends en ontwikkelingen te maken	idem	idem	idem	idem
Kerkrade	Energietransitie	Klimaatverandering	Kamerverhuur	Ondermijning	Circulaire economie
Landgraaf	Veranderende regelgeving	Duurzaamheid	Klimaatverandering	Grond- en bodemkwaliteit	Energietransitie
Maastricht	Luchtkwaliteit	Geluidsoverlast	Duurzaamheid	Energietransitie	Kamerverhuur
Meerssen	Klimaatverandering	Energietransitie	Woningentekort	Grond- en bodemkwaliteit	Drugs- en afvaldumping
Simpelveld	Grond- en bodemkwaliteit	Stikstof	Actualiteit vergunningen	Luchtkwaliteit	Energietransitie
Sittard-Geleen	Toezicht op bouwwerken	Veranderende regelgeving	Energietransitie	Duurzaamheid	Circulaire economie
Stein	Veranderende regelgeving	Woningentekort	Duurzaamheid	Energietransitie	Stikstof
Vaals	Kamerverhuur	Stikstof	Toezicht op bouwwerken	Woningentekort	X
Valkenburg aan de Geul	Energietransitie	Ondermijning	Grond- en bodemkwaliteit	Toezicht op bouwwerken	Actualiteit vergunningen
Voerendaal	Energietransitie	Klimaatverandering	Stikstof	Ondermijning	Drugs- en afvaldumping

Ook de Provincie Limburg heeft de thema's geprioriteerd: (1) stikstof, (2) luchtkwaliteit, (3) energietransitie, (4) actualiteit vergunningen, (5) veranderende regelgeving, (6) ondermijning, (7) woningentekort, (8) grond en bodem en (9) circulaire economie (EU-wetgeving).

Bij de inrichting van de regionale risicoanalyse voor de locaties met milieubelastende activiteiten (zie B2) is rekening gehouden met de genoemde trends en ontwikkelingen almede met de noodzakelijke basiswaarden die in een functionerend risicomodel een onderdeel van de afweging moeten vormen. Denk hierbij aan de wettelijke vereisten zoals de ontstane negatieve effecten en de kans (uitgedrukt in naleving) daarop.

B2. Risicoanalyse
In de risicoanalyse benoemen we de handelingen van onze doelgroep met de grootste risico's. Samen met de omgevingsanalyse (bijlage B1) vormt deze de basis voor de VTHA-doelen (hoofdstuk 2).

B2-1. Locaties met milieubelastende activiteiten
De intensiteit van het beoordelen van meldingen en besluiten op vergunningsaanvragen, evenals het toezicht op milieubelastende activiteiten is beperkt bij wet vastgelegd. Zo is in het Omgevingsbesluit een plicht opgenomen om regelmatig te bepalen of milieuvoorschriften in de vergunning nog toereikend zijn (actualiseringsplicht). In dit besluit is verder vastgelegd dat elke locatie met een RIE-installatie met grote milieurisico's minimaal 1x per jaar een controlebezoek krijgt én elke locatie met een RIE-installatie met beperkte milieurisico's minimaal 1x per 3 jaar een controlebezoek krijgt.
Een gevolg van een dergelijk minimaal uitvoeringsniveau is dat veel locaties dan niet of niet tijdig bezocht worden en daardoor na verloop van tijd niet over de juiste melding/vergunning voor uitvoering van hun activiteiten beschikken. Grote risico's blijven buiten beeld als activiteiten niet bekend zijn, omdat er onterecht geen melding of vergunningsaanvraag is ingediend. Controles zijn belangrijke momenten om te constateren dat de melding/vergunning niet meer actueel is.

Daarnaast is (de dreiging van) een controle en eventueel daaropvolgende sanctie een belangrijke drijfveer om de melding/vergunning situatie op orde te hebben. Een actueel locatiebestand draagt bij

aan het verlagen van de milieudruk en verbeteren van naleefgedrag. Een actuele melding/vergunning is ook beter te controleren en te handhaven. Daarnaast kunnen met een actuele melding/vergunning de gemeentelijke en provinciale beleidsambities (bijvoorbeeld energiebesparing en reductie van afvalstoffen) beter worden gerealiseerd.

Door een laag toezichtniveau op locaties waar milieubelastende activiteiten plaatsvinden, wordt de kans op en het effect van onomkeerbare situaties groter. Er ontstaat langer hinder voor de omgeving, onveilige situaties voor omwonenden, verontreiniging van lucht, water en bodem met gevolgen voor gezondheid en aantasting van natuurwaarden. Door beperkt toezicht is er tevens geen gelijk speelveld tussen bedrijven, is de kans op bezwaar- en beroepsprocedures bij nieuwe aanvragen groter doordat overlastsituaties lang duren én wordt minder actief gestuurd op het realiseren van beleidsambities ten aanzien van bijvoorbeeld energiebesparing, inzet van duurzame energie en reductie van afvalstoffen. We werken sinds 2020 met onderstaand model voor risicogericht toezicht voor het inplannen (selecteren) van de reguliere controles op locaties met milieuactiviteiten. Het doel van het model is om de risico's op onomkeerbare situaties te beperken tot het minimum.

We beheren een overzicht van locaties met milieubelastende activiteiten (zie 'vergunningenstrategie'). Van ieder van deze locaties wordt ook de branche geregistreerd. We maken gebruik van het Antea-risicomodel (opgesteld in 2024, in samenwerking met opdrachtgevers en samenwerkingspartners), waarin per branche (1) de (potentiële) milieubelastende activiteiten in beeld zijn gebracht, (2) de waarschijnlijkheid dat deze milieubelastende activiteiten bij ieder van de locaties in de branche worden uitgevoerd (intensiteit/dekkingsgraad) én (3) per milieubelastende activiteit het risico is ingeschat.

De inschatting van het risico per milieubelastende activiteit is gebaseerd op een inschatting van:

- het naleefgedrag (de kans), bestaande uit de thema's
  - Attitude, met de variabelen
    - Hoeveelheid gegronde klachten
    - Houding en gedrag
  - Naleving, met de variabelen
    - Kennis van regels
    - Normgetrouwheid doelgroep
    - Kosten/baten (financieel gewin)
    - Controlekans
  - Ervaringscijfers, met de variabelen
    - Nalevingspercentage
    - Aantal dwangsommen
    - Ernst van de overtreding
    - Recidivefactor
  - Ondermijning, met de variabelen
    - Fraudegevoeligheid
    - Locatiegeschiktheid criminaliteit (bijvoorbeeld drugslab)

- de milieueffecten (het effect).
  - Veiligheid, met de variabelen
    - VNG afstand gevaar
    - Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)
    - Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen
  - Gezonde fysieke leefomgeving, met de variabelen
    - Geluidshinder
    - Geurhinder
    - Effecten op bodemkwaliteit (inclusief lozingen)
    - Gebruik van toxische stoffen/ZZS (inclusief asbest)
    - Emissie naar de lucht (onder andere fijnstof/stikstof)
    - Mate van aanwezigheid dierziektes/zoönose
  - Duurzaamheid, met de variabelen
    - Gasverbruik
    - Elektraverbruik
    - Hoeveelheid bedrijfsafval

- Hoeveelheid gevaarlijk afval
- Waterverbruik

o Economische en bestuurlijke impact, met de variabelen
- Bestuurlijke gevoeligheid
- Financiële gevolgen bij negatieve effecten

Visualisatie van het Antea-risicomodel

Zo is per branche het risico van de meest risicovolle activiteit bepaald. Daarbij wordt dus geen onderscheid gemaakt in branches met vergunningen, meldingen of informatieplichten. De meest risicovolle activiteit van de branche is leidend. Dat leidt tot de volgende indeling:

Klasse	Opmaak	Van	tot en met	
I	ZEER GROOT RISICO	34	56	punten
II	GROOT RISICO	27	34	punten
III	BEPERKT RISICO	23	27	punten
IV	KLEIN RISICO	17	23	punten
V	ZEER KLEIN RISICO	0	17	punten

Een overzicht van alle branches en hun risicopunten (op basis van de risicoanalyse 2024) is opgenomen in bijlage D.

De risicoanalyse wordt minimaal 1x per 4 jaar volledig geactualiseerd. Tussentijds kunnen als gevolg van ervaringen met veranderd naleefgedrag (kans) of score op milieuaspecten (effect) voor één of enkele branches scores worden aangepast. Deelnemers worden door ons geïnformeerd bij wijzigingen.

B2-2. Bodem
Bodemactiviteiten brengen risico's met zich mee die vaak pas zichtbaar worden tijdens of na uitvoering van werkzaamheden. Fouten of nalatigheid kunnen leiden tot onomkeerbare schade aan bodem en grondwater en tot risico's voor mens en milieu. De Omgevingswet biedt ruimte in de intensiteit van beoordeling en toezicht, waardoor bewuste keuzes noodzakelijk zijn. De belangrijkste risico's zijn:

- Onvoldoende zicht bij beperkte beoordeling. Een minimaal uitvoeringsniveau, waarbij meldingen en rapportages slechts administratief worden beoordeeld, vergroot het risico op onjuiste uitvoering, verspreiding van verontreinigingen en onvoldoende naleving.
- Niet of onjuist melden van bodemactiviteiten. Met name bij werkzaamheden in het vrije veld bestaat het risico dat activiteiten niet worden gemeld. Juist bij deze werkzaamheden is de kans op milieuschade groter en is toezicht achteraf weinig effectief.
- Tijdigheid en beschikbaarheid van informatie. Door de informatieplicht onder de Omgevingswet ontvangen wij soms pas laat of beperkt gegevens, waardoor preventief sturen lastig is en toezicht vooral tijdens de uitvoering moet plaatsvinden.
- Grondstromen en ketenproblematiek. Toepassing, transport en verwerking van grond- en afvalstromen, met name in het grensgebied, zijn moeilijk te volgen. Verschillen in regelgeving en beperkte ketensamenwerking vergroten het risico op ongewenste toepassingen en milieuschade. We stimuleren hoogwaardige toepassing van vrijkomende grond.
- Toepassen van bouwstoffen. Het toepassen van bouwstoffen hoeft niet gemeld te worden m.u.v. AVI bodemassen en immobilisaten. Voor de meeste bouwstoffen levert dit in de praktijk ook geen problemen op. Een aantal bouwstoffen kan, bij niet juist gebruik, tot risico's leiden. Dit geldt bijvoorbeeld voor ijzersilicaat, staalslakken en beaumix. Doordat deze bouwstoffen niet gemeld hoeven te worden, is niet duidelijk waar deze zijn/worden toegepast en of deze op de juiste wijze zijn/worden toegepast.
- Specifieke risicolocaties. Extra aandacht is nodig voor grondwaterbeschermingsgebieden, voormalige stortplaatsen, verontreinigde locaties, nazorglocaties, IBC-werken, locaties met zorgwekkende stoffen (zoals PFAS), diepe boringen en niet-meer-gebruikte opslagtanks.

Deze risico's vragen om een aanpak waarbij keuzes worden gemaakt in beoordeling en toezicht, met nadruk op preventie en zichtbaarheid in het veld.

B2-3. Asbest
De productie en het gebruik van asbest is in Nederland sinds 1994 verboden. Asbest is echter nog in ruime mate aanwezig in daken, vloeren, rioolpijpen of andere plaatsen. Bij het verbouwen en slopen van gebouwen, woningen, machines of schepen kan nog altijd asbest vrijkomen.

Asbest is een maatschappelijk gevoelig onderwerp, mede vanwege de ernstige gezondheidsgevolgen bij blootstelling en de impact van incidenten op de leefomgeving. Tegelijkertijd is het naleefgedrag bij asbestsaneringen over het algemeen goed en komen ernstige overtredingen relatief weinig voor. De belangrijkste risico's zijn:
- Vrijkomen van asbestvezels bij onzorgvuldige sanering. Bij het niet naleven van wet- en regelgeving bestaat het risico dat asbestvezels zich verspreiden, met mogelijke gezondheidsrisico's voor werknemers, omwonenden en voorbijgangers.
- Sloop- en saneringsactiviteiten in de leefomgeving. Met name sloopprojecten in woonwijken en grootschalige saneringen in korte tijd vragen om extra aandacht, vanwege de directe impact op de omgeving.
- Illegale handelingen en dumpingen. Illegale asbestverwijdering en -dumping komen beperkt voor, maar hebben een grote maatschappelijke en milieuhygiënische impact. Het beschikbare instrumentarium om hiertegen op te treden is beperkt.
- Kwaliteit van asbestinventarisaties. De kwaliteit van asbestinventarisatierapporten is cruciaal voor een veilige uitvoering. Onvolledige of onjuiste inventarisaties vergroten het risico op onveilige situaties tijdens de uitvoering.

Deze risico's vragen om een gerichte en zorgvuldige aanpak, zonder te vervallen in generiek of repressief toezicht.

B2-4. Bouw
Bij de uitvoering van bouwtaken binnen provinciale inrichtingen doen zich met name risico's voor op het gebied van veiligheid en gezondheid. De voornaamste risico's zijn:
- Constructieve veiligheid: risico op instorting of structurele gebreken als gevolg van onjuiste berekeningen, ontwerp- of uitvoeringsfouten;
- Brandveiligheid: risico op branduitbreiding en onvoldoende ontvluchting door tekortkomingen in compartimentering, installaties of vluchtwegen;
- Veiligheid van personen (arbeids- en omgevingsveiligheid): risico's tijdens bouw- en sloopwerkzaamheden voor werknemers en omgeving;
- Volksgezondheid: risico's door onveilige situaties of blootstelling aan schadelijke stoffen (bijvoorbeeld bij industriële toepassingen of sloop);
- Bouw- en sloopveiligheid: risico's voor de directe omgeving, zoals vallende delen, instabiliteit of hinder tijdens werkzaamheden.

Met risicogerichte behandeling van aanvragen/meldingen en toezicht beperken we zo effectief mogelijk deze belangrijkste risico's. Daarbij is het uitgangspunt dat met gerichte inzet op de meest kritische as-

pecten een substantieel deel van het totale risico wordt gereduceerd, waarbij constructieve veiligheid en brandveiligheid als prioritaire thema's worden aangemerkt.

B2-5. Energiebesparing
De energietransitie vraagt om een aanzienlijke reductie van het energieverbruik door bedrijven en instellingen. Binnen het U&H-beleid vormt het onvoldoende naleven van energiebesparingsverplichtingen een belangrijk risico voor het behalen van klimaat- en milieudoelen en voor de kwaliteit van de leefomgeving. Wanneer energiebesparende maatregelen uitblijven, blijven negatieve effecten op milieu en gezondheid bestaan of nemen deze toe.

De voornaamste risico's zijn:
- Het uitblijven van reductie van broeikasgassen, waardoor klimaatdoelstellingen niet worden gehaald en klimaatverandering wordt versterkt;
- Verslechtering van de luchtkwaliteit door aanhoudende uitstoot van schadelijke stoffen zoals stikstofoxiden en fijnstof, met negatieve gevolgen voor de leefomgeving;
- Onnodige uitputting van fossiele energiebronnen en vertraging van de overgang naar duurzame energie;
- Aantasting van natuur en biodiversiteit als gevolg van klimaatverandering en milieudruk;
- Vertraging van de energietransitie doordat minder energiebesparing wordt gerealiseerd dan beleidsmatig is beoogd.

Deze risico's maken duidelijk dat effectief toezicht en handhaving essentieel zijn om energiebesparingsmaatregelen daadwerkelijk te realiseren en zo negatieve effecten op milieu en leefomgeving te beperken.

B2-6. Zeer zorgwekkende stoffen
Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zijn de gevaarlijkste stoffen voor mens en milieu. Naar schatting circuleren momenteel 350.000 verschillende chemicaliën rond in productieprocessen van bedrijven. Van de verf die de schilder gebruikt tot aan het afval bij afvalverwerkers. En ieder jaar komen daar nieuwe stoffen bij. Het streven is om ZZS uit de leefomgeving te weren.

ZZS leiden tot grote gezondheidsrisico's, milieurisico's en impact op economie. Veel ZZS kunnen kanker veroorzaken, zoals sommige pesticiden of industriële chemicaliën. Sommige ZZS kunnen schadelijk zijn voor de voortplanting, zoals een verminderde vruchtbaarheid of aangeboren afwijkingen bij nakomelingen. Ook zijn er ZZS die hormonale systeem verstoren, wat leidt tot gezondheidsproblemen zoals obesitas, diabetes of onvruchtbaarheid en ZZS die kunnen leiden tot allergieën, astma of andere luchtwegaandoeningen. Voor het milieu hebben ZZS grote impact doordat ze zeer langzaam afbreken in het milieu, waardoor ze langdurig aanwezig blijven. Daarnaast hopen sommige stoffen zich op in de voedselketen, waardoor concentraties in dieren en mensen toenemen naarmate ze hoger in de keten komen. Ook kunnen ZZS schadelijk zijn voor planten, dieren en waterorganismen, wat leidt tot verlies van biodiversiteit en verstoring van ecosystemen.

ZZS emissies zijn vaak niet in beeld, evenals de effecten daarvan op onze leefomgeving. Een groot deel van de ZZS componenten wordt voornamelijk heel lokaal geëmitteerd, bijvoorbeeld bij specifieke productieprocessen. Landelijk wordt een database voor ZZS opgezet via de verplichte milieujaarverslagen. Over locaties met milieuactiviteiten met verhoogde kans op ZZS komt de komende jaren dus meer informatie beschikbaar. Beleidskeuzen voor de aanpak van ZZS in productieprocessen worden daarmee de komende jaren duidelijk.

De cumulatieve-effecten van ZZS spelen daarbij een rol: individueel kunnen stoffen voldoen aan een bepaalde norm, maar cumulatief kunnen zij tot grotere effecten leiden. We zijn gestart met een pilot op het Chemelot-terrein waarin gebruik wordt gemaakt van de Hazard-Index Methode (HI-methode), waarmee wordt gekeken naar deze cumulatieve effecten. Op basis van deze pilot wordt nader bezien op welke wijze deze methode kan worden ingezet in de aanpak van ZZS.

De belangrijkste risico's en aandachtspunten zijn:
- Beperkt en versnipperd inzicht. Er is nog geen volledig en actueel overzicht van waar, in welke mate en bij welke activiteiten ZZS worden gebruikt of vrijkomen. Dit geldt in het bijzonder voor meldingsplichtige bedrijven, waar minder structurele informatie beschikbaar is.
- Cumulatieve effecten. Individuele stoffen kunnen binnen normen blijven, terwijl de gezamenlijke blootstelling in een gebied alsnog tot ongewenste effecten kan leiden. De beoordeling van dergelijke cumulatieve effecten staat nog in de kinderschoenen en heeft (nog) geen juridische status; er is nog geen Europese of landelijke regelgeving of beleid.
- Maatschappelijke en bestuurlijke gevoeligheid. Media-aandacht en zorgen van burgers kunnen leiden tot vragen en verwachtingen die niet altijd aansluiten bij de huidige mogelijkheden van toezicht en handhaving. Dit vraagt om zorgvuldige communicatie en realistisch verwachtingsmanagement.

Deze problematiek maakt duidelijk dat een stapsgewijze en afgewogen benadering noodzakelijk is.

B2-7. Waterkwaliteit en indirecte lozingen
De waterkwaliteit in Zuid-Limburg staat onder druk. De doelstellingen voor 2027 van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) uit 2000 worden op meerdere locaties nog niet gehaald. Uit landelijke en regionale ervaringen blijkt dat indirecte lozingen van bedrijven een belangrijke, maar lange tijd onderschatte, bron van belasting vormen van het watersysteem.

De belangrijkste risico's en aandachtspunten zijn:
- Onvoldoende inzicht in lozingsstromen en stoffen. Bij industriële processen en afvalverwerkende bedrijven zijn de lozingsstromen divers. Meldingsplichtige bedrijven werken vanuit algemene regels, waardoor grip en inzicht ontbreken op het lozen van diverse stoffen. Vanuit de KRW gaan we na waar in de keten effectief en efficiënt instrumentaria kan worden ingezet om bij te dragen aan de verbetering van de waterkwaliteit.
- Lozingen van ZZS en zware metalen, die via het riool de rioolwaterzuiveringsinstallaties belasten en uiteindelijk in het oppervlaktewater terecht kunnen komen.
- Beperkte aandacht vanuit gemeenten en provincie, waardoor middelen voor VTHA-taken beperkt beschikbaar waren; hierdoor is er regionaal, maar ook landelijk gezien, beperkte capaciteit en kennis bij omgevingsdiensten. Structurele borging ontbreekt. Hierdoor vond toezicht en bemonstering niet structureel plaats.
- Gebiedsgerichte problematiek, zoals in het Maasstroomgebied, waar verhoogde concentraties van specifieke stoffen zijn aangetroffen en meerdere bedrijven gezamenlijk bijdragen aan de belasting van het watersysteem. Hierin zijn we afhankelijk van het beleid dat gevoerd wordt in de bovenstroomse landen (Frankrijk en België). Het treffen van maatregelen bij alleen de Nederlandse bedrijven is niet voldoende om de waterkwaliteit te verbeteren. We kunnen een signalerende rol vervullen richting de provincie, RWS/Waterschappen en door te agenderen in internationale werkgroepen, maar hebben hier geen formele rol in. Voor bedrijven in onze regio is dit een kritisch punt, zij zitten aan het eind van de keten en hun lozingscapaciteit komt onder druk te staan door verslechterde waterkwaliteit uit het bovenstroomse landen;
- De normering die drinkwaterbedrijven hanteren voor de kwaliteit van het oppervlaktewater is strikter. Dit om de zuiveringskosten zo laag mogelijk te houden. Dit leidt tot problemen rondom de inname van specifieke stoffen bij drinkwatervoorzieningen. De normen in vergunningen en handreikingen blijken veelal kosteneffectief niet haalbaar, dit beperkt de lozingsruimte van bedrijven rondom de drinkwatervoorzieningen. Voor lozingen vanuit bedrijven geldt een ander toetsingskader (emissietoets via het waterschap) dan voor de drinkwaterbedrijven;
- Het overstorten van (ongezuiverd water) vanuit sloten op de Maas dienen zoveel mogelijk te worden beperkt. Onze rol is hierin echter beperkt.

Deze risico's maken duidelijk dat de waterkwaliteit en (in)directe lozingen een relevant en structureel aandachtspunt vormen.

B2-8. Vuurwerkontbrandingen
Op grond van het Vuurwerkbesluit en de 'Regeling bedrijfsmatig tot ontbranding brengen van vuurwerk' is de provincie bevoegd voor het verlenen van ontbrandingstoestemmingen en het beoordelen van vuurwerkmeldingen bij evenementen en voorstellingen en het toezicht dat hierop gehouden wordt. De uitvoering van deze taken ligt bij ons.

De voornaamste risico's bij het ontbranden van vuurwerk bij evenementen en voorstellingen zijn:
- Onveilige situaties tijdens opbouw en afsteken. Bij de opbouw en ontbranding van vuurwerk kunnen onveilige situaties ontstaan door fouten in de inrichting van het terrein, verkeerde positionering van vuurwerk of onvoldoende naleving van veiligheidsafstanden. Dit kan leiden tot letsel, brand of schade aan eigendommen.
- Risico's voor bezoekers, omwonenden en hulpdiensten. Het afsteken van vuurwerk brengt risico's mee voor de veiligheid van publiek, medewerkers en hulpdiensten. Vooral bij grote evenementen kunnen incidenten snel escaleren door drukte, paniek of onvoldoende toezicht op veiligheidsmaatregelen en publieksstromen.
- Schade aan natuur en milieu. Vuurwerkevenementen kunnen verstoring veroorzaken van beschermde natuurgebieden en diersoorten, met name nabij Natura 2000-gebieden en stiltegebieden. Daarnaast kunnen rook, fijnstof en vuurwerkresten negatieve gevolgen hebben voor de leefomgeving en milieukwaliteit.
- Onvoldoende naleving van regelgeving. Kleine afwijkingen in vrachtbrieven, niet-gemelde evenementen of onjuiste toepassing van voorschriften vergroten de kans op gevaarlijke situaties. Complexe regelgeving maakt het risico groter dat organisatoren of uitvoerders regels verkeerd interpreteren of onvoldoende naleven.
- Risico's door onbekende of onbetrouwbare uitvoerders. Evenementen uitgevoerd door onbekende of slecht presterende vuurwerkbedrijven vormen een verhoogd risico. Gebrek aan ervaring, on-

voldoende veiligheidsbewustzijn of eerdere overtredingen vergroten de kans op incidenten tijdens het evenement.

- Verhoogde risico's bij professioneel en complex vuurwerk. Professioneel vuurwerk en combinaties van verschillende vuurwerksoorten brengen extra veiligheidsrisico's met zich mee. Ook onbekende vuurwerkartikelen of complexe shows verhogen de kans op technische storingen, verkeerd functioneren of gevaarlijke situaties tijdens de ontbranding.

Bijlage C. Strategie

Voorliggende strategie beschrijft de werkwijzen op hoofdlijnen voor de preventie (C1), de vergunningverlening (C2), het toezicht (C3) en het sanctioneren (C4). De strategie wordt op onderdelen uitgewerkt in werkinstructies, werkprocessen en protocollen.

C1. Preventiestrategie
Beter voorkomen dan genezen. Door vooraf te investeren in inzicht en duidelijkheid van regels, kunnen we een deel van de overtredingen door onze burgers en bedrijven voorkomen. Het betreft vooral overtredingen die door goedwillende en onbewuste overtreders worden gemaakt.

Uitgangspunt is een toegankelijke en afstemmingsgerichte benadering waarbij binnen de vigerende kaders steeds gezocht wordt naar een passende oplossing. Bij het beoordelen van initiatieven gaan we in principe uit van een: 'ja, mits'-benadering. Dat betekent dat we adviseren en denken in mogelijkheden en oplossingen. Als een initiatiefnemer/aanvrager er met de geboden informatie niet uitkomt, is er een gesprek met een betrokken medewerker mogelijk. Hiermee wordt voorzien in een professionele en een klantvriendelijke dienstverlening.

Bij preventie gaat het om het van nature nakomen van regels over leefbaarheid, veiligheid en duurzaamheid. Wij willen het naleefgedrag bevorderen door toezicht uit te voeren, maar ook door eerst in te zetten op voorlichting en het uitleggen van het doel van regels. De meeste inwoners en bedrijven zijn dan bereid de voor hen geldende regels na te leven.
Het herkennen van ondermijnende activiteiten en het weerbaar maken van medewerkers vormt door het volgen van opleiding en training een belangrijk deel van de basiskennis van vergunningverleners, toezichthouders en handhavers.

C1-1. Voorlichting
Via voorlichting wordt voorkomen dat overtredingen ontstaan uit een gebrek aan informatie en kennis. Burgers en bedrijven worden waar nodig en mogelijk door ons onder andere geïnformeerd over verandering van wet- en regelgeving en over het waarom van de verandering, indieningsvereisten en mogelijkheden voor aanvragen.

Voorlichting vindt plaats door:
- informatieverstrekking via social media en onze website met verwijzing naar websites van (landelijke) overheden met actuele informatie over beleid, wetgeving en indieningsmogelijkheden (omgevingsloket) ligt bij bevoegd gezag. In overleg met deelnemers kan OD Zuid-Limburg over zaken communiceren. Bij politiek gevoelig/bovenwettelijk en/of gevoelige onderwerpen (of twijfel daarover) die in de pers worden behandeld, vindt altijd overleg plaats met deelnemers. OD Zuid-Limburg communiceert zelf over haar werk/werkwijze.
- beantwoording van vragen op dossierniveau via telefoon, e-mail of fysiek contact. Bij de beantwoording wordt verwezen naar landelijke websites, externe adviseurs en mogelijkheden voor het indienen van een conceptaanvraag. Bij persvragen wordt verwezen naar het bevoegd gezag.
- vooroverleg wordt gebruikt om algemene informatie met de aanvrager/melder te delen en aan te geven wat nodig is om de aanvraag compleet te krijgen. Het gaat dan bijvoorbeeld over de vindbaarheid en interpretatie van indieningsvereisten, gemeente specifieke bepalingen, te volgen procedures (scope, doorlooptijd, in delen of integraal) en andere benodigde toestemmingen.
- omgevingsoverleg op basis van een conceptaanvraag. Zie hiervoor ook paragraaf C1-2.
- bij weigering wordt de aanvrager vóór besluitvorming geïnformeerd over het nog te nemen besluit en de overwegingen om tot dit besluit te komen.
- informatieverstrekking tijdens controles.

Voorlichting is een dienstverlening zonder bijkomende kosten. Voor de toetsing van een conceptaanvraag kunnen de bevoegde gezagen leges heffen (afhankelijk van de legesverordening van het bevoegd gezag).

C1-2. Beoordeling van conceptaanvragen
We stimuleren het voeren van vooroverleg bij een initiatief. Bij het vooroverleg kunnen we vroegtijdig inspelen op diverse ontwikkelingen tijdens het vergunningenproces en, indien nodig, op voorhand enkele opmerkingen plaatsen, zodat deze verwerkt kunnen worden in de vergunningsaanvraag.

We streven ernaar conceptaanvragen van plannen en initiatieven integraal te beoordelen. Bij meervoudige aanvragen waarvoor de gemeente bevoegd gezag is, neemt de gemeente het initiatief voor een omgevingsoverleg en sluiten onze adviseurs op verzoek aan. Indien de provincie bevoegd gezag is of bij enkelvoudige (milieu)aanvragen wordt, afhankelijk van de impact van het initiatief, in overleg met het bevoegd gezag bepaald hoe intensief een omgevingsoverleg plaatsvindt en wie hiervoor wordt uitgenodigd voor een opbouwende, kritische dialoog. Het eindresultaat van het omgevingsoverleg op basis van een conceptaanvraag betreft een indicatie van de haalbaarheid van een initiatief op bepaalde

maatgevende facetten. De aanvrager kan zijn initiatief zo nodig aanpassen en verder uitwerken en loopt zodoende in het formele vergunningentraject niet meer tegen onverwachte obstakels aan.

C1-3. Participatie
De initiatiefnemer kan met participatie zorgdragen voor voldoende draagvlak voor het initiatief en is zelf verantwoordelijk voor het informeren en betrekken van betrokkenen.

Participatie levert vooral een bijdrage aan de verbetering van een initiatief in samenspraak met de omgeving. Het bevoegde gezag kiest in beginsel een neutrale positie in de dialoog. In sommige gevallen kan kennis en informatie aan de partijen beschikbaar gesteld worden om tot een gezamenlijke oplossing te komen.

C1-4. Actieve openbaarmaking
Een positieve prikkel kunnen we afgeven door 'naming and faming'. Door goed naleefgedrag actief naar buiten te brengen en het belang van goede naleving te benoemen, stimuleren we anderen regels na te leven. Goed voorbeeld doet goed volgen. Een voorbeeld hiervan is de publiciteit rond bedrijven/instellingen waarmee we bijvoorbeeld een convenant/samenwerkingsafspraak afsluiten. Waar nodig passen we ook 'naming and shaming' toe; door slecht naleefgedrag en de consequenties hiervan te benoemen, kunnen we een grotere doelgroep bewust maken van de noodzaak voor goede naleving. Actieve openbaarmaking, zowel bij 'naming and faming' als 'naming and shaming', stemmen we voorafgaand af met het bevoegd gezag.

C1-5. Samenwerking bij de preventie
Bij het voorkomen van overtredingen werken we structureel samen met meerdere partijen, zoals gemeenten, Waterschap Limburg, Veiligheidsregio/brandweer, GGD en provincie.
Met deze partners hebben we overleg, evalueren we, stemmen we op medewerker niveau af en bespreken we de mogelijkheden tot informatie-uitwisseling.

C2. Vergunningenstrategie
In deze strategie verstaan we onder vergunningverlening de volgende verzoeken:
- Het verlenen, (gedeeltelijk) weigeren, actualiseren, wijzigen of (gedeeltelijk) intrekken van een omgevingsvergunning (mogelijk als onderdeel van een legalisatietraject);
- Het verlenen van een ontheffing;
- Het beoordelen van een melding;
- Het beoordelen van gegevens en bescheiden (informatieplicht/taakstellende voorschriften);
- Het opstellen en/of het intrekken van een maatwerkvoorschrift en/of gelijkwaardigheid;
- Het besluit nemen over het al dan niet vereisen van een MER (m.e.r.-beoordeling).

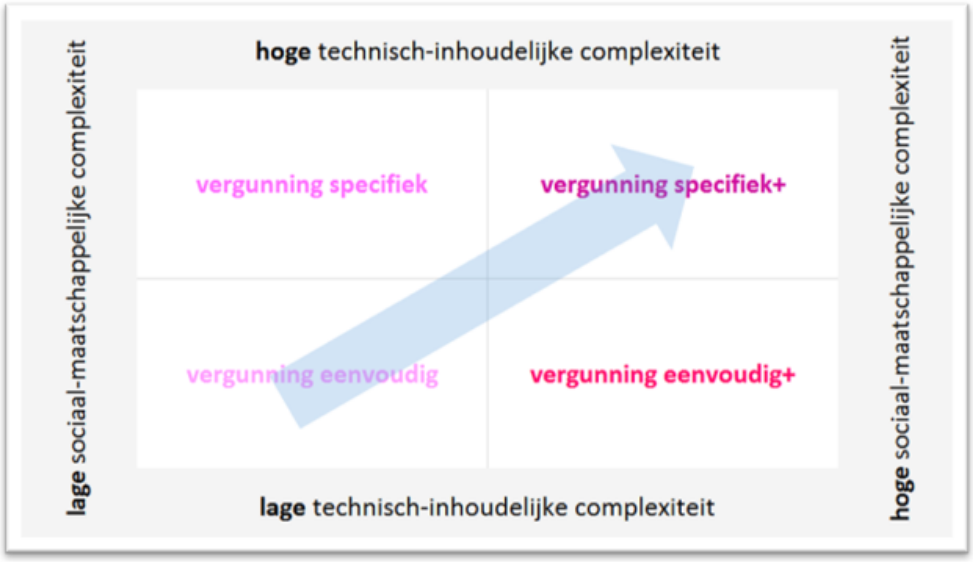
Voor het opstellen van een gedoogverklaring wordt verwezen naar de sanctiestrategie, afzien van sanctioneren.

De strategie heeft betrekking op alle wet- en regelgeving waarvoor de provincie en de gemeenten taken bij ons hebben belegd. Deze strategie is beslissingsondersteunend bij het komen tot een bij de omgeving passend kader bij elk besluit. De vergunningenstrategie heeft de volgende doelen:
- vaststellen van gezamenlijke uitgangspunten die het bevoegd gezag kan toepassen in de zorg voor de leefomgeving;
- mogelijk maken van ruimtelijk-economische initiatieven met acceptabele gevolgen voor de fysieke leefomgeving;
- maximale inzet van mogelijkheden voor innovatie onder meer op het gebied van veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en circulaire economie;
- uniformeren van het proces van vergunningverlening ter vermindering van regeldruk;
- bieden van uitgangspunten voor het werken als één overheid;
- signaleren en verkleinen van het risico op latere omgevingsproblemen.

C2-1. Uitvoeren vergunningenstrategie
Het speelveld van de vergunningenstrategie wordt gevormd door twee assen. Deze assen zijn de technisch-inhoudelijke complexiteit en de sociaal-maatschappelijke complexiteit van de situatie, die klein of groot kunnen zijn. De assen worden als volgt beschreven:
1. Technisch-inhoudelijke complexiteit. In het geval het verzoek een technisch-inhoudelijk complexe situatie betreft en/of de activiteit daarvan binnen een gebied ligt of komt te liggen dat een grote dynamiek kent en/of gevoelige functies herbergt, zal bij de beoordeling van het verzoek zorgvuldig worden overwogen of er naast standaard voorschriften (ook) specifieke voorschriften moeten worden opgenomen. Wordt het verzoek in een beperkte of niet technisch-inhoudelijke complexe situatie behandeld, dan volstaan vooral standaardvoorschriften.

2. Sociaal-maatschappelijke complexiteit. Als de sociaal-maatschappelijke complexiteit van de situatie echter groot is, ligt het totstandkomingsproces gecompliceerder. Bijvoorbeeld vanwege de voorgeschiedenis of het economisch belang van de betrokken initiatiefnemer en/of aanwezige belangenorganisaties die zich roeren. In dat geval moet er bestuurlijke afwegingsruimte worden ingevuld en is het proces minstens zo belangrijk als de inhoud. Afstemming, overleg en/of samenwerking zijn noodzakelijk met het bevoegd gezag (ambtelijk en bestuurlijk), de initiatiefnemer in kwestie en belanghebbenden, waaronder omwonenden, overheden met eigendom in en nabij het plangebied en adviseurs op grond van het Omgevingsbesluit en het omgevingsplan. De Omgevingswet heeft hiervoor het instrument van "de Omgevingstafel" geïntroduceerd. Bij een geringe of afwezige sociaal-maatschappelijke complexiteit kan het proces na een verzoek betrekkelijk gemakkelijk worden doorlopen. Indien de complexiteit echter groot is, dan is ook het proces van totstandbrenging gecompliceerder. In dat geval moet de beschikbare bestuurlijke afwegingsruimte (ten volle) worden benut en waar mogelijk in overleg, afstemming en samenwerking met de betrokken belanghebbenden.

In combinatie leiden beide assen tot vier typen verzoeken. In het figuur hiernaast wordt dit uitgebeeld. In de afbeelding is de kleur van het type verzoek donkerder naarmate de inspanningen om het type vergunning te leveren en het aantal betrokkenen over het algemeen groter is. De bestuurlijke en/of juridische complexiteit van het verzoek wordt ook meegewogen en kan een verzwarend effect hebben.

Verzoeken voor activiteiten waarbij het niet naleven van de voorschriften leidt (of kan leiden) tot grote schade aan de leefomgeving, de veiligheid en natuur worden intensiever behandeld dan verzoeken van activiteiten waarbij dit minder is. De vier typeringen gelden met name voor vergunningen. Voor meldingen en informatieplicht wordt geen besluit genomen.

Hieronder volgt een toelichting op de vier typen verzoeken.

1. Verzoek eenvoudig: het verzoek is technisch-inhoudelijk noch sociaal-maatschappelijk complex. De vergunning bestaat vooral uit standaardvoorschriften. Het verzoek kan zelfstandig door ons worden voorbereid. In geval van een melding of informatieplicht wordt deze beoordeeld en in beginsel geen actieve opvolging gegeven.
2. Verzoek specifiek: de situatie is technisch-inhoudelijk complex, maar de sociaal-maatschappelijke complexiteit is klein. Het verzoek kan zelfstandig door ons worden voorbereid. De relatief grote technisch-inhoudelijke complexiteit maakt dat de vergunning vooral bestaat uit specifieke voorschriften. In geval van een melding of informatieplicht wordt deze beoordeeld en waar nodig actief opvolging gegeven door het stellen van maatwerkvoorschriften en/of gelijkwaardigheid.
3. Verzoek eenvoudig+: de situatie is technisch-inhoudelijk gezien niet complex, maar de sociaal-maatschappelijke impact is groot. Vanwege de relatief kleine technisch-inhoudelijke complexiteit kan er een vergunning worden opgesteld die hoofdzakelijk bestaat uit standaardvoorschriften. De sociaal- maatschappelijke complexiteit gebiedt dat dit gebeurt met extra aandacht voor zorgvuldige afstemming, overleg en/of samenwerking tussen ons, het bevoegd gezag (ambtelijk en bestuurlijk), de initiatiefnemer in kwestie en belanghebbenden door toepassing van de Omgevingstafel en participatie van de initiatiefnemer. In geval van een melding wordt deze beoordeeld, er wordt actief opvolging gegeven door het publiceren van een kennisgeving. Hierbij is er extra aandacht voor het informeren van belanghebbenden (bevoegd gezag ambtelijk/bestuurlijk, om-

wonenden) indien de gemelde activiteit gevoelig ligt. Ook kan er in dergelijke gevallen actief en zichtbaar toezicht worden gehouden waarover we communiceren naar de omwonenden.

4. Verzoek specifiek+: de situatie is zowel technisch-inhoudelijk als sociaal-maatschappelijk complex. De technisch-inhoudelijke complexiteit maakt dat er een vergunning moet worden opgesteld die vooral bestaat uit specifieke voorschriften. De sociaal-maatschappelijke complexiteit gebiedt dat dit gebeurt met extra aandacht voor zorgvuldige afstemming, overleg en/of samenwerking tussen ons, het bevoegd gezag (ambtelijk en bestuurlijk), de initiatiefnemer in kwestie en belanghebbenden door toepassing van de Omgevingstafel en participatie van de initiatiefnemer. In geval van een melding wordt beoordeeld en actief opgevolgd door het waar nodig stellen van maatwerkvoorschriften en/of gelijkwaardigheid met extra aandacht voor het informeren en betrekken van belanghebbenden, inclusief het bevoegd gezag (ambtelijk en bestuurlijk).

C2-3. Hoofdproces vergunningverlening
Ons hoofdproces voor het reageren op een verzoek volgt op hoofdlijnen onderstaande stappen. Daarbij volgen wij voor vergunningsaanvragen de wettelijke reguliere of uitgebreide procedure zoals vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Omgevingswet. We verzorgen voor enkelvoudige aanvragen (met alleen milieuactiviteiten) en alle aanvragen waarvoor de provincie bevoegd gezag is alle onderstaande stappen. Voor meervoudige procedures waar de gemeente bevoegd gezag is, verzorgt de gemeente de onderstaande stappen met een *:

Fase 1 – Ontvangst en registratie
1. Inboeken, registreren en eventueel digitaliseren van het verzoek;*
2. Sturen ontvangstbevestiging;*

Fase 2 – Voorbereidende toetsen
3. Nagaan bevoegd gezag;*
4. Bepalen type procedure (uitgebreid of regulier);*
5. Bepalen meervoudig of enkelvoudig verzoek;*
6. Bepalen al dan niet van toepassing zijn van instemmingsrecht;*
7. Publiceren aanvraag;*

Fase 3 – Advies en uitvoering
8. Uitzetten bij interne- en externe adviseurs;*
9. Overzicht bewaken over lopende procedures, voortgang en termijn;*
10. Toetsen volledigheid en ontvankelijkheid op basis van aanvraagvereisten en samenloop met andere vergunningen/meldingen;
11. Verzoeken om aanvulling;*
12. (Vak)inhoudelijke toetsen aan alle relevante beoordelingskaders;
13. Informeren van de initiatiefnemer (aanspreekpunt zijn);*
14. Uitvoeren van handhaafbaarheidstoets;

Fase 4 – Besluitvorming
15. Opstellen en publiceren (concept) (ontwerp)beschikking;*
16. Behandelen zienswijzen bij uitgebreide procedure;*
17. Versturen van een afschrift van de beschikking en/of melding aan alle adviserende externe adviseurs en bevoegde gezagen in verband met toezicht en sanctioneren;*

Fase 5 – Rechtsbescherming
18. Behandelen bezwaar, beroep en hoger beroep, eventueel gecombineerd met voorlopige voorziening.*

Verzoeken worden digitaal behandeld. We sturen zoveel mogelijk aan op digitale indiening. Verzoeken die op papier worden ingediend, worden door ons gedigitaliseerd. De basiswerkwijze voor het verlenen van een omgevingsvergunning is vastgelegd in het VTHA-registratiesysteem, waarbij de processtappen worden doorlopen en wordt aangegeven wie waarvoor verantwoordelijk is. Het gaat hier om de processtappen op hoofdlijnen. De meest voorkomende correspondentie, beschikkingen, adviezen en vergunningsvoorschriften zijn gestandaardiseerd. De verantwoordelijkheid voor het archiveren van beschikkingen (digitaal en/of analoog) ligt bij het bevoegd gezag.

Bij ontvangst van meldingen vindt een beoordeling plaats of de melding compleet is en ontvangt de indiener een bevestiging. Er volgt op een melding geen besluit van ons. Wel sturen wij een beoordelingsbrief. Indien een concretere uitwerking van voorschriften nodig is voor het voorkomen van risico's en/of voor een betere handhaafbaarheid, worden maatwerkvoorschriften opgelegd of een gelijkwaardigheidsbesluit genomen. Een maatwerkvoorschrift kan ook op verzoek van de indiener worden opgesteld.

We coördineren de verschillende belangen vanuit de verschillende disciplines. Bij elk enkelvoudig verzoek wordt één vergunningverlener als vast aanspreekpunt benoemd. Indien het bevoegd gezag de gemeente is, heeft de initiatiefnemer bij meervoudige aanvragen contact met zowel het bevoegd gezag als met ons. Iedere disciplines werkt aan een eigen advies. Eén aanspreekpunt zorgt voor het coördineren van de adviezen. Het 'van het kastje naar de muur sturen' wordt hierdoor sterk verminderd, evenals het risico dat bij vergunningverlening tegenstrijdige voorschriften worden gesteld. De coördinerend vergunningverlener ziet toe op het integrale karakter van de vergunning.

C2-4. Behandelniveau van verzoeken
Uitgangspunten bij het behandelen van verzoeken zijn:
- inwoners en bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het indienen van een goed en volledig (conform aanvraagvereisten) verzoek;
- we houden ons bij de taakuitvoering aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het zorgvuldigheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het gelijkheidsbeginsel;
- vergunningen zijn afgestemd op de geldende wet- en regelgeving, beleid (landelijk, provinciaal en lokaal), landelijke standaarden, gangbare en beproefde methodieken;
- vergunningen zijn goed te begrijpen ('duidelijke taal'), uitvoerbaar, naleefbaar en handhaafbaar;
- besluiten op vergunningsaanvragen worden tijdig genomen, conform de wettelijke termijnen;
- het proces dat we doorlopen is voorspelbaar, transparant, juridisch juist en achteraf verifieerbaar;
- in de gevallen dat vergunningen of besluiten voor meerdere activiteiten worden aangevraagd, worden de verschillende aspecten en wetten op samenhangende wijze behandeld;
- er vindt afstemming, coördinatie of contact plaats met andere bestuurs- of adviesorganen of belanghebbenden.

<u>Ontvankelijkheid</u>
De beslistermijn voor verzoeken moet redelijk zijn en maakt het noodzakelijk om de nodige aandacht te geven aan de toets op ontvankelijkheid. Een goede en inhoudelijk juiste beoordeling van verzoeken is alleen dan mogelijk, wanneer de vereiste stukken aanwezig zijn. De marges voor het toestaan van uitzonderingen zijn gering; het verzoek kan behoudens marginale aanpassingen niet omgevormd worden tot een ander plan.

We verrichten een volledige ontvankelijkheidstoets bij alle verzoeken. Als richtlijn geldt dat binnen vier weken na ontvangst van het verzoek om aanvullende gegevens wordt verzocht. De aanlevertermijn om aanvullende gegevens in te dienen moet dusdanig zijn dat de initiatiefnemer redelijkerwijs in staat moet zijn om het verzoek aan te vullen. Als de gevraagde stukken niet, niet op tijd of niet volledig worden aangeleverd, wordt de aanvraag, binnen de door de wet gestelde termijn, buiten behandeling gelaten. Dit wil zeggen dat de initiatiefnemer een besluit krijgt dat zijn aanvraag om een omgevingsvergunning buiten behandeling blijft, waartegen bezwaar kan worden ingediend.

<u>Toets aan Bibob</u>
Een Bibob-toets kan worden uitgevoerd indien in het voortraject of na ontvangst van het verzoek het vermoeden is dat met de verlening van een vergunning het gevaar bestaat dat daarmee strafbare feiten gepleegd zullen worden of dat uit strafbare feiten verkregen geld benut zal worden. Ook in overige gevallen kan, conform de gemeentelijke of provinciale beleidsregels, een toets worden uitgevoerd, bijvoorbeeld na een tip van het OM. Bibob-toetsen worden door het bevoegd gezag conform de eigen beleidsregels uitgevoerd, al dan niet na signalen vanuit onze organisatie. De beslistermijn schort op zodra de initiatiefnemer door het bevoegde gezag wordt uitgenodigd om informatie te verstrekken. Wij zijn immers afhankelijk van deze procedure. Het bevoegd gezag informeert ons over de voortgang van de procedure.

<u>Inhoudelijke beoordeling</u>
Voor een kwalitatief goede beoordeling wordt bij het behandelen van een verzoek een lijn gevolgd op basis van een aantal elementen: omgevingsgerichtheid, transparantie, differentiatie, professionaliteit en samenwerking.

Omgevingsgerichtheid
- ontvankelijkheidstoets, al dan niet gecombineerd (voor zover op dat moment mogelijk) met een aannemelijkheidstoets;
- toetsen van de (nieuwe) activiteit aan de belasting op onder meer het aspect milieu;
- inhoudelijk beoordelen van de aanvraag na een integrale beoordeling en toetsing van de weigeringsgronden;
- voorkomen van onaanvaardbare belasting voor de omgeving (natuur, milieu, mens en dier);
- toetsen aan het model van technisch-inhoudelijke en sociaal maatschappelijke complexiteit, waarbij juridische en politieke complexiteit mogelijk een rol spelen;

- adresseren van (mogelijk) politiek-bestuurlijke aandachtspunten;
- adresseren van (mogelijk) aanwezige maatschappelijke onrust in de omgeving van de (nieuwe) activiteit, het werken conform communicatiestrategie: vroegtijdig verbinding zoeken met partners, versterken relaties in- als extern;
- bepalen van mogelijkheden tot innovatie en duurzaamheid (circulaire economie) in de voorschriften behorende tot de vergunning;
- werken vanuit de kernthema's integraliteit, uniformiteit, gelijke procedures en gelijke voorschriften bij vergelijkbare verzoeken.

Transparantie
- afstemmen van de vergunningverlening op landelijke algemene regelgeving en landelijke standaarden en op het gemeentelijk en/of het provinciaal beleid;
- zorgdragen voor een vergunning die op maat is opgesteld, helder, transparant, openbaar en digitaal beschikbaar is, begrijpelijk is voor burger en bedrijf en die handhaafbaar is;
- baseren van voorschriften op BBT met waar nodig en mogelijk toepassen van zogenoemde doelvoorschriften;
- overzichtelijk vastleggen van alle verleende vergunningen en beoordeelde meldingen, zodat alle wettelijke verplichtingen van een bedrijf op ieder moment inzichtelijk is voor ons en het bevoegd gezag;
- toestemmingen voor meerdere activiteiten binnen één vergunning moeten op elkaar zijn afgestemd.

Differentiatie
- behandelen van verzoeken voor activiteiten die bij niet-naleven schade kunnen veroorzaken aan natuur, milieu, mens en dier met aandacht voor mogelijk middelvoorschriften. Verzoek (activiteit), besluit (vergunning) en voorschriften (exacte condities) worden in detail geformuleerd;
- toepassen van maatwerk wanneer landelijke voorschriften onvoldoende helder zijn in de toepassing op een specifieke situatie of als er sprake is van slecht naleefgedrag.

Professionaliteit en samenwerking
- opleveren van de vergunningverlening met een eerste toezichtbezoek bij technisch-inhoudelijk en sociaal-maatschappelijk complexiteit groot met als doel de toets van handhaafbaarheid en overdracht naar toezicht;
- het toetsen of vergunning handhaafbaar is (4-ogen principe, zowel voor bouw als milieu) en tegenlezen. Om te zorgen dat het besluit de juridische toets doorstaat is bij het gehele vergunning proces een jurist betrokken;
- deelnemen aan de geborgde (landelijke) kennisinfrastructuur, die verbonden is aan de taakuitvoering door ons of het bevoegd gezag;
- uitwisselen van kennis en goede voorbeelden.

Het besluit om gegevens van deskundigen niet altijd meer inhoudelijk te toetsen betekent niet dat wij ons niet vergewissen over de zorgvuldigheid van de gegevens. De toets op de volledigheid van de ingediende gegevens blijft: zijn alle noodzakelijke onderdelen volledig uitgewerkt, berekend etc. Ook voeren we steekproeven uit naar de correctheid van de inhoud van de gegevens die we in beginsel niet inhoudelijk toetsen. Dit alles maakt dat wij voldoen aan onze vergewisplicht zoals bedoeld in de Awb.

Voor de diverse typen activiteiten zijn hieronder de specifieke behandelniveaus uitgewerkt.

C2-5.1 Behandelniveau bouwen

Voor de locaties onder provinciaal bevoegd gezag behandelen we ook de verzoeken voor bouwactiviteiten. De bouwactiviteiten die we behandelen vallen niet onder gevolgklasse 1 uit het Bbl en worden dus altijd door ons bouwtechnisch en aan het omgevingsplan getoetst. De verzoeken worden allereerst getoetst aan de regels voor vergunningsvrij bouwen. Aanvragen voor vergunningplichtige bouwwerken en andere activiteiten toetsen we, na uitvoering van de ontvankelijkheidstoets achtereenvolgens aan de volgende onderdelen:
1. toetsing aan *omgevingsplan*;
2. toetsing aan gemeentelijke verordeningen, zoals *Bouwverordening*, *Hemel- en grondwaterverordening* en *Aansluitverordening*;
3. bouwtechnische toetsing conform *Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)*;
4. toetsing aan *Bibob*;

5. overige toetsingen.

Voor de activiteit 'bouw' (als bedoeld in de Omgevingswet, artikel 5.1, tweede lid, onder a) geldt dat de toets gekarakteriseerd wordt als een 'aannemelijkheidstoets': een vergunning voor de activiteit 'bouw' wordt alleen verleend als voldoende aannemelijk is dat het bouwplan voldoet aan de technische voorschriften. Hiermee stelt de wetgever duidelijk dat we bij het toetsen van de bouwaanvraag niet de verantwoordelijkheid overnemen van de vergunninghouder of de bouwpartij.

Het is praktisch onmogelijk om alle geldende voorschriften even uitputtend te toetsen. Hiervoor ontbreken de (financiële) middelen en capaciteit. Bovendien vraagt niet elk bouwwerk om deze controle, waardoor selectief getoetst dient te worden. Voor de toetsing van aanvragen hanteren we een toetsmatrix. Per type bouwwerk is bepaald op welk niveau ieder van de aspecten getoetst wordt. De behandelniveaus beschrijven de diepgang die de beoordeling van bouwplannen aan de verschillende thema's van het Bbl moet hebben. Doelstelling daarbij is om de toetsingskwaliteit van aanvragen te waarborgen. Onder toetsingskwaliteit wordt verstaan: het afspreken van een minimaal behandelniveau waaraan wordt getoetst en waardoor inzicht wordt verschaft in hetgeen is getoetst.

We onderscheiden vijf behandelniveaus waarbij de diepgang van de beoordeling oploopt van niveau 0 naar niveau 4. Er is voor gekozen om de behandelniveaus redelijk algemeen te beschrijven en niet voor elk individueel voorschrift te definiëren wat onder het behandelniveau moet worden verstaan. Door middel van werkafspraken en gestandaardiseerde werkprocessen wordt bevorderd dat de hantering van de behandelniveaus door de verschillende toetsers op uniforme wijze wordt toegepast.

Cat.	Werkniveau	Omschrijving	Voorbeeld
0	Steekproef	Geen toetsing, behalve incidentele steekproef op specifieke (technische) informatie.	Bij een bouwplan wordt gekeken of de verschillende type berekeningen aanwezig zijn.
1	Uitgangspunt (sneltoets)	Toetsen op de compleetheid van de (technische) informatie: • controle op aanwezigheid tekeningen/berekeningen; • zijn vereiste voorzieningen op tekening aangegeven en is het op basis van een eerste globale inschatting plausibel dat op hoofdlijnen aan de eisen worden voldaan?	Bij een bouwplan wordt gekeken of er een daglichtberekening aanwezig is, of het gebouw is opgedeeld in verblijfsgebieden in verblijfsruimtes, of er een trap is etc.
2	Globaal (visueel)	Toetsen of uitgangspunten conform norm zijn uitgevoerd: • controle door na te gaan of uitgangspunten uit tekeningen/berekeningen zijn te halen door bijvoorbeeld: o maten of meten o controle andere specificaties (bijvoorbeeld certificaat) o controle rekenmethode • wordt er voldaan aan de gestelde eisen; tekeningen en berekeningen worden concreet naast de eis gelegd en met elkaar vergeleken.	Bij een daglichtberekening zal wel worden gecontroleerd of er is gekeken naar het netto glasoppervlak en evt. aanwezige belemmeringen en/of overstekken, maar wordt de berekening niet inhoudelijk gecontroleerd. Bij een ventilatieberekening zal er wel worden gecontroleerd of de capaciteit per m2 vloeroppervlak juist is en of de aan- en afvoervoorzieningen aanwezig zijn, maar wordt de berekening wederom niet inhoudelijk gecontroleerd.
3	Gemiddeld (representatief)	Toetsen of berekeningen correct zijn weergegeven: • controle door aantal representatieve onderdelen (vooral de constructieve- en brandveiligheid) op tekening en/of in berekening rekenkundig te controleren.	Bij een daglichtberekening worden niet alle verblijfsgebieden/ruimtes gecontroleerd, maar enkele ruimtes waarvan de verwachting is dat deze ruimten kritiek zijn. Bij de controle van meerdere trappen worden slechts enkele trappen gecontroleerd.

4	Grondig (integraal)	Toetsen op alle onderdelen • voorschrift integraal controleren; • berekeningen narekenen; • zo nodig complexe berekeningen uitbesteden.	Bij het toetsen van het bouwplan vindt er een controle plaats van op de tekening vermelde afmetingen, controle of deze afmetingen overeenkomen met de in de berekening vermelde gegevens, het narekenen van berekeningen, het natrekken van hoeveelheden etc.

De behandelniveaus voor bouwactiviteiten worden uitgewerkt in de toetsmatrix. Hierbij wordt een groter belang gehecht aan constructieve- en brandveiligheids- en gezondheidsaspecten. Ook ligt het voor de hand om bouwwerken in risicovolle bouwklassen intensiever te toetsen.

C2-5.2 Behandelniveau sloopwerkzaamheden

Sloopactiviteiten vinden plaats bij verbouwing, uitbreiding of volledige sloop van bouwwerken. Voor slopen geldt bij karakteristieke bouwwerken (bij monumenten, in beschermde stads- en dorpsgezichten en het cultuurhistorisch attentiegebied volgens het *omgevingsplan*) een vergunningplicht. Deze verzoeken worden getoetst aan het *omgevingsplan* en de Restauratierichtlijnen bij verbouw en onderhoud van monumenten. De toetsresultaten worden waar nodig vertaald naar nadere voorwaarden in de vergunning. Sloopmeldingen voor risicovolle sloopwerken worden beoordeeld op constructieve en omgevingsveiligheid.

Alle sloopmeldingen met asbestinventarisatierapport worden beoordeeld op basis van de landelijke checklist voor asbestsloopwerken (ODNL-controlelijst). Meldingen van woningcorporaties worden met dezelfde diepgang, maar binnen een kortere periode afgehandeld (7 dagen in plaats van 28).

C2-5.3 Behandelniveau brandveiligheid

Voor de locaties onder provinciaal bevoegd gezag behandelen we ook de ingediende gebruiksmeldingen op het gebied van brandveiligheid. Dit gebeurt op basis van een 100% toets aan wettelijke regelgeving, zowel ten aanzien van volledigheid als inhoud. Bij de gebouwen waar de Provincie Limburg het bevoegd gezag is, geven de Veiligheidsregio Limburg-Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg advies over de brandbestrijding. Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning met de activiteit bouwen bij een provinciale inrichting, wordt indien noodzakelijk (bij NEN 6060, NEN 6079 gelijkwaardigheid en/of specifieke aandacht nodig is voor bereikbaarheid/bestrijdbaarheid) bij de betreffende Veiligheidsregio advies gevraagd over de brandbestrijding bij de betreffende inrichting. Het advies van de Veiligheidsregio wordt meegenomen in het verdere verloop van het vergunningenproces. Bij deze gevallen wordt in ieder geval advies gevraagd en waar nodig collegiaal overleg gevoerd tussen de vergunningverleners en Veiligheidsregio.

Bij een uitgebreide beoordeling kunnen tijdens het vergunningenproces tekortkomingen aan het gebouw voorkomen worden, alvorens de vergunning wordt verleend. Dit bespaart tijd en moeite en voorkomt discussies bij de controle als het gebouw wordt opgeleverd of als in een later stadium een controle brandveiligheid wordt uitgevoerd.

C2-5.4 Behandelniveau milieu

Voor de activiteit milieu is het bedrijf primair verantwoordelijk voor een milieuverantwoorde bedrijfsvoering, binnen de kaders die hiervoor door de overheid zijn gesteld.

We zijn verantwoordelijk voor de volledigheid van het overzicht van locaties met milieubelastende activiteiten uit het Bal, omgevingsplan en provinciale omgevingsverordening (alle locaties in beeld). Om het overzicht van locaties volledig te houden, voeren we gebiedsgericht toezicht uit, worden jaarlijks overzichten van milieuactiviteiten uit registraties van derden vergeleken én houden toezichthouders milieu op weg van/naar een geplande controle de omgeving in het oog.

We zijn verantwoordelijk voor de volledigheid van benodigde gegevens van ieder van de locaties (benodigde gegevens van locaties in beeld). Bij het behandelen van een verzoek en het uitvoeren van controles actualiseren we de gegevens; de gegevens van locaties die langere tijd niet gecontroleerd zijn, zijn daardoor minder actueel dan gegevens van recent gecontroleerde locaties.

Verzoeken van branches met een zeer groot risico of groot risico (zie paragraaf 6.5 van de toezichtstrategie) worden altijd volledig en diepgaand beoordeeld. Verzoeken van branches met een beperkt, klein of zeer klein risico kunnen op minder diepgaand niveau worden getoetst.

- Verzoeken worden altijd door een specialist beoordeeld als het milieurisico op het betreffende milieuaspecten van de activiteit groot is. Als voorbeeld: een verzoek voor een vergister wordt altijd diepgaand inhoudelijk getoetst door een specialist Geur/Lucht en een specialist Externe Veiligheid.
- Bij verzoeken voor activiteiten met een beperkt milieurisico wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van standaard teksten voor de vergunning of reactie op het verzoek.

Met de komst van de Omgevingswet is mogelijk geworden om **Financiële Zekerheidsstelling** op te nemen als voorwaarde in de vergunning. Er geldt een moet-bepaling voor de majeure risicobedrijven (Seveso-inrichtingen en RIE-bedrijven in de basischemie): een wettelijke verplichting voor het opnemen van de financiële zekerheidsstelling in de vergunningsvoorwaarden. Daarnaast geldt er een kan-bepaling voor onder andere afvalbedrijven (zie artikel 8.5 Omgevingsbesluit voor specificering van type bedrijven). Voor dit type bedrijven kan het bevoegde gezag afwegen of er een financiële zekerheidsstelling wordt opgenomen in de vergunning. We zien meerwaarde om beleid op te nemen voor de kan-bepaling. In 2024 en 2025 is er een landelijke pilot gedraaid om ervaring op te doen met de uitvoering van het instrument. We namen met de Seveso-diensten deel aan de pilot. De eindevaluatie van deze pilot is op 16 april 2026 gepubliceerd. De Provincie Limburg wil de resultaten van de pilotperiode, en eventuele bijstelling van de rekenmethodiek, afwachten alvorens zij hiervoor provinciaal beleid op zal stellen. Zodra dit beleid wordt vastgesteld, geven we uitvoering aan dit beleid.

Een deel van de gemeenten en de Provincie Limburg heeft het **Schone Lucht Akkoord** ondertekend. Zij vragen daarmee bijzondere aandacht voor het 'scherp' vergunnen. We vergunnen conform wetgeving en eventuele normen in omgevingsverordening, omgevingsplannen en beleid zo laag mogelijk binnen de BBT-ranges.

Wij beoordelen bij vergunningverlening actief mogelijkheden voor **afvalpreventie en grondstoffenefficiëntie**. Waar mogelijk worden circulaire voorschriften opgenomen in vergunningen. Bij relevante vergunningen wordt ruimte geboden voor proefnemingen en circulaire innovaties. Wij nemen deel aan landelijke kennisontwikkeling over circulaire economie.

C2-5.5 Behandelniveau bodem en grondstromen

We houden, op verzoek, de bodemkwaliteitskaart en de Basisregistratie Ondergrond (BRO) actueel; bodemonderzoeken die we beschikbaar krijgen, worden inhoudelijk beoordeeld en volledig verwerkt in het bodeminformatiesysteem en zijn daarmee toegankelijk voor deelnemers. Wij versturen de bodemonderzoeken die we ontvangen door aan de gemeenten die zelf de bodemkwaliteitskaart en BRO bijhouden.

Meldingen en (vergunnings)aanvragen voor milieubelastende activiteiten, bouwactiviteiten en afwijken van het omgevingsplan worden altijd door een bodemspecialist beoordeeld als de activiteit op een bodemgevoelige of (verdachte) verontreinigde locatie plaatsvindt. Dit betreft een plustaak die alleen verricht wordt voor gemeenten die deze taak hebben ingebracht.

Alle meldingen en informatieplichtige gegevens voor het opslaan en toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie, graven in grond met gehalten groter dan de interventiewaarde en saneren van bodem worden beoordeeld op volledigheid op basis van de aanvraagvereisten.

Inhoudelijke beoordeling van meldingen vindt plaats als:
- sprake is van graven of saneren; en/of
- de melding afkomstig is van een (bij ons) onbekend bedrijf; en/of
- het bedrijf de afgelopen twee meldingen een overtreding heeft begaan; en/of
- grond afkomstig is van buiten de provincie; en/of
- grond bestemd is voor schone gebieden op de bodemkwaliteitskaart, waaronder de grondwaterbeschermingsgebieden.

De resultaten van de beoordeling (toetsingstabel) worden opgeslagen. Het bevoegd gezag ontvangt van ons een eindbrief.

Informatieplichten voor graven in de grond met gehalten kleiner dan de interventiewaarde worden steekproefsgewijs inhoudelijk behandeld.

C2-5.6 Behandelniveau vuurwerkontbrandingen

Een vuurwerkgebruiker dient, naast een landelijk geldende toepassingsvergunning, voor elk vuurwerkevenement apart een toestemming van GS te hebben. Als minder dan 200 kg consumentenvuurwerk en/of 20 kg theatervuurwerk (totaal max 220 kg) wordt afgestoken, dan kan met een melding worden volstaan. Wordt deze hoeveelheid overschreden of wordt professioneel vuurwerk tot ontbranding gebracht, dan is een ontbrandingstoestemming nodig. Voor de ontbrandingstoestemming dient, afhankelijk van de locatie, advies gevraagd te worden aan de Veiligheidsregio (brandweer), de burgemeester van de desbetreffende gemeente, Defensie (luchtmacht voor binnenlandse en buitenlandse vliegvelden) en luchtverkeersleiding (Maastricht Aachen Airport).

Alle ingediende meldingen en aanvragen voor ontbrandingstoestemmingen worden beoordeeld op volledigheid op basis van de aanvraagvereisten. Alle aanvragen voor vuurwerkevenementen worden volledig inhoudelijk beoordeeld door een specialist ontbrandingen en voorgelegd aan de provincie voor een natuurtoets. De resultaten van de beoordeling worden verwerkt in een checklist die wordt opgeslagen in de zaak. Bij vuurwerkevenementen in risicogebieden (zoals centra steden en bij veel bezoekers) vindt een intensiever beoordeling van de aanvraag plaats.
- De vuurwerkevenementen worden ingevoerd in het vuurwerkregistratiesysteem van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (landelijk meld- en informatiepunt vuurwerk).
- Digitale afschriften van de verleende ontbrandingstoestemmingen en afgehandelde meldingen worden via het meldsysteem naar de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) gestuurd.
- Indien van toepassing kunnen er extra voorschriften in een ontbrandingstoestemmingen worden opgelegd indien deze nodig zijn ter bescherming van mens en milieu (zoals bijv. extra maatregelen bij droogte).

C2-5.7 Behandelniveau overige activiteiten

Bij verzoeken voor activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor beschermde flora en fauna en/of Natura2000 gebieden, geven we een signaal aan de provincie, zodat zij kunnen bepalen of de specifieke natuuractiviteit aangevraagd had moeten worden. Indien een aanvraag voor een omgevingsvergunning

deze activiteit bevat, dan krijgen GS een adviesrecht. Indien deze toetsing plaatsvindt in het kader van een aanvraag die bij ons is ingediend, nemen we het advies over in onze beschikking.

Activiteiten ten aanzien aanleg, vellen van houtopstanden, in- en uitritten worden getoetst aan de gemeentelijke kaders.

C2-6. Actualisatie van vergunningen
Om te blijven zorgen dat vergunningen voldoen aan de geldende wet- en regelgeving, heeft het bevoegd gezag de taak om de actualiteit van vergunningen te bewaken en vergunningen te actualiseren.
Bij wijziging van wet- en regelgeving is vaak sprake van nieuwe of striktere normen. Door vergunningen te actualiseren (en aan te scherpen op normen) kunnen de gevolgen voor het milieu en de risico's voor de leefomgeving worden geminimaliseerd of voorkomen. Dit geldt bijvoorbeeld voor normen voor emissies naar lucht en water.

We actualiseren programmatisch. Het jaarlijks uitvoeringsprogramma bevat een overzicht met de planning van uit te voeren actualisaties. Aanleidingen en uitgangspunten voor actualisatie zijn:
- Wijziging van regelgeving en beleid. Vergunningen zijn onder andere gebaseerd op de regelgeving en het beleid uit de periode van verlening. Door wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen aanpassingen in de vergunningen noodzakelijk zijn. We dragen zorg voor tijdige implementatie van deze wijzigingen in de vergunningen.
- Leeftijd en samenstelling van de vergunning. Naarmate de vergunning ouder is, zijn de voorschriften mogelijk niet meer actueel. Ook kan het zijn dat het dossier mogelijk niet meer overzichtelijk is door –later verleende– veranderingsvergunningen. We toetsen jaarlijks minimaal 20% van de vergunningen op actualiteit. Wanneer uit deze toets blijkt dat een vergunning niet meer actueel is, wordt voor die vergunning het actualisatietraject gestart.
- Risicoanalyse. In de risicoanalyse (zie bijlage B2) zijn branches benoemd met de grootste risico's. Aan deze branches geven we extra aandacht; niet alleen door hogere bezoekfrequenties, maar ook door meer aandacht voor actuele vergunningen.
- Wettelijke termijnen voor actualisatie bij nieuwe BBT-conclusies. Indien er nieuwe BBT-conclusies in Europees verband zijn vastgesteld, worden deze door ons binnen vier jaar geïmplementeerd in vergunningen voor milieubelastende activiteiten met betrekking tot één of meer RIE-installaties.
- Handhavings- of incidentbevindingen. Uit een inspectie kan naar voren komen dat een vergunning op een bepaald onderdeel niet meer toereikend is. Om (herhaling van) incidenten te voorkomen bestaat voor het bedrijf in kwestie de verplichting om alsdan de vergunning te actualiseren.

C2-7. Intrekken van vergunningen
Verleende vergunningen kunnen (geheel of gedeeltelijk) worden ingetrokken op of zonder verzoek van de vergunninghouder. Dit geldt bijvoorbeeld voor vergunningen voor activiteiten die niet zijn gestart, zowel milieu als bouw. Het laten voortbestaan van ongebruikte rechten uit vergunningen is ongewenst omdat:
- Voorkomen moet worden dat (nieuwe) planologische en stedenbouwkundige of andere inzichten over de fysieke leefomgeving doorkruist worden door vergunde, nog te realiseren of te slopen bouwwerken en het gebruik ervan;
- Het gewenst is dat het vergunningenbestand zoveel mogelijk overeenstemt met de feitelijke situatie om een zo goed mogelijk inzicht te hebben welke milieubelastende activiteiten waar (en in welke omvang) plaatsvinden;
- Er beslag op ruimte wordt gelegd die in praktijk niet gebruikt wordt en nieuwe initiatieven daarmee tegenhoudt;
- Het belang van omwonenden. Rechtszekerheid en duidelijkheid voor omwonenden. Opdat zij niet worden verrast met een ontwikkeling of activiteit op basis van een oude/slapende vergunning, waartegen geen rechtsmiddelen meer open staan.

Indien de beste beschikbare techniek niet kan worden toegepast, zijn we verplicht de vergunning in te trekken (8.100 Bkl). De Omgevingswet (en aanvullende jurisprudentie) bepalen daarnaast wanneer een vergunning mag worden ingetrokken. We voeren een actief intrekkingsbeleid voor de milieu- en bouwactiviteiten. Indien gedurende één jaar geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning, kan de procedure voor het intrekken van de vergunning worden opgestart. We geven na deze termijn een signaal aan het bevoegd gezag en bespreken de aanpak. Dit vereist een degelijke registratie van de niet-gebruikmaking tijdens het toezicht. Bij onderstaande omstandigheden ontstaat een intrekkingsbevoegdheid:
- De activiteit is in strijd met de beoordelingsregels;
- De vergunninghouder of het instemmingsorgaan verzoeken erom;
- Een samenhangende activiteit is ingetrokken;
- Er is onvoldoende doelmatig beheer van afvalstoffen;
- Het intrekken werkt preventief ter bescherming van de gezondheid;

- Er loopt een handhavingsprocedure;
- Het gevaar bestaat dat de vergunning misbruikt wordt voor criminele activiteiten.

We wegen de belangen om te bepalen of van die bevoegdheid gebruik kan worden gemaakt. In deze afweging wordt ook bepaald of een nadere termijn kan worden gegund waarbinnen alsnog met de werkzaamheden een aanvang moet zijn gemaakt. Dit geldt in ieder geval voor:

a. de vergunninghouder kan middels concrete documenten (bijvoorbeeld geaccepteerde offerte van een bouwondernemer, facturen van bestelde bouwmaterialen en/of hiermee gelijk te stellen documenten) zijn intentie tot bouwen aantonen.
b. de vergunninghouder voert persoonlijke omstandigheden op, zoals een sterfgeval in de familie ziekte of onverwachte financiële omstandigheden die tot uitstel van de bouwwerkzaamheden leiden.

Het (geheel of gedeeltelijk) intrekken van een vergunning kan ook gevolgen hebben voor andere vergunningen; we zijn hierop alert en stemmen waar nodig af met andere bevoegde gezagen.

C2-8. Samenwerken bij de vergunningverlening
Vergunningverlening wordt ingezet voor het bereiken van bestuurlijke ambities en beleidsdoelen voor de omgeving. Hiervoor is het noodzakelijk dat we samen met de betrokken bevoegde gezagen gericht samenwerken. Uitgangspunt is dat met een efficiënte werkwijze een kwalitatief hoogwaardig product wordt geleverd. Aan de voorkant is dit klantgericht en waar mogelijk flexibel georganiseerd. Aan de achterkant zijn de processen duidelijk en uniform vormgegeven en worden verzoeken omgevingsgericht, transparant, gedifferentieerd, professioneel en in samenwerking behandeld.

Bij de toedeling van taken is het uitgangspunt dat de frontoffice is ondergebracht bij de bevoegde gezagen. Het 'gemeenteloket' is hiermee voor burgers en bedrijven dé ingang ten aanzien van het omgevingsrecht. Wij bevinden ons achter het loket met de afzonderlijke gemeentelijke of provinciale disciplines voor de taken ten aanzien van milieu. Het bevoegde gezag verzorgt de registratie en de intake van de klantvraag. Dit laatste houdt in dat onderzocht wordt welke toestemmingen nodig zijn voor een bepaalde activiteit. Uitgangspunt is dat bij gemeentelijke procedures bij meervoudige cases het casemanagement bij het bevoegd gezag ligt en bij enkelvoudige cases (alleen milieu) bij ons. In de gevallen waar de provincie het bevoegd gezag is, ligt het casemanagement ook bij meervoudige cases bij ons. Afhankelijk van het door een bevoegd gezag gekozen participatietraject bij een meervoudige case, sluiten wij bij het participatietraject aan en geven we bij de voorbereiding hiervan input over de relevante milieuaspecten.

Verzoeken voor activiteiten bij monumenten, binnen beschermd stadsgezicht en (afhankelijk van de ingreep) binnen cultuurhistorisch attentiegebied worden, naast de gebruikelijke beoordeling voor slopen/bouwen, getoetst door de gemeenten, de Welstands- en Monumentencommissie en (in sommige gevallen) bij Rijksmonumenten door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

De omgevingsplannen van gemeenten, provinciale omgevingsverordening en waterschapsverordening vormen belangrijke toetsingskaders voor ons. Wij denken mee in het opstellen van de plannen en verordeningen en adviseren waar gewenst. We werken bouwstenen uit die de bevoegde gezagen kunnen gebruiken om hun plan en verordening op te stellen. Daarmee hopen we tevens bij te dragen aan uniformiteit in de regio.

C3. Toezichtstrategie
We zetten onze toezichtcapaciteit zo efficiënt en effectief mogelijk in. Zo vindt er gepland toezicht plaats op basis van vooraf gemaakte keuzes (risicoanalyse). Niet alles is echter vooraf in te plannen. Ongewone voorvallen of klachten kunnen extra toezicht noodzakelijk maken. Dit niet geplande toezicht is over het algemeen niet goed voor te bereiden en doet een aanslag op de beschikbare middelen die voor het geplande toezicht waren voorzien.

De toezichtstrategie is een beslissingsondersteunend systeem dat gericht is op het op eenzelfde wijze uitvoeren van toezicht werkzaamheden in overeenkomstige gevallen. De doelen hiervan zijn het bereiken van transparantie, professionaliteit, rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor diegenen waarop het toezicht zich richt. Daarmee voorzien we gelijktijdig in een hoge mate van effectiviteit en efficiency voor de uitvoerende diensten, zodanig dat de zo hoogst mogelijke maatschappelijke effecten tegen de zo laagst mogelijke inspanningen en kosten worden bereikt. De strategie heeft betrekking op de werkwijze die wordt gevolgd voor dat deel van het traject dat loopt van het uitvoeringsprogramma tot en met het constateren van de overtreding. Zodra een overtreding is geconstateerd wordt overgegaan op de sanctiestrategie.

C3-1. Wat is toezicht?

Onder het houden van toezicht wordt hier verstaan: alle werkzaamheden die door of namens een bestuursorgaan worden verricht om na te gaan of wet- en regelgeving of voorschriften van vergunningen, ontheffingen en meldingen worden nageleefd. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door speciaal daarvoor aangewezen toezichthouders. Een toezichthouder is een persoon die bij of krachtens wettelijk voorschrift is belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift. Van dit toezicht houden gaat een belangrijk preventief effect uit.

De werkzaamheden bestaan in de praktijk uit het uitvoeren van controles. Er kan worden gecontroleerd door (al dan niet met afspraak) een bezoek aan een activiteit, een bedrijf of een bouwwerk te brengen. Meer specifiek wordt dan aangekondigd of onaangekondigd gecontroleerd, afhankelijk van de casuïstiek van het geval. Dit kan ook een 'ongepland' bezoek zijn naar aanleiding van wat tijdens een algemene inspectieronde wordt geconstateerd of naar aanleiding van een klacht of een (melding van een) ongewoon voorval. Samengevat: onder toezicht wordt verstaan het controleren of en in hoeverre wettelijke bepalingen worden nageleefd.

C3-2. Doel van toezicht
Toezicht en handhaving staan regelmatig hoog op de politieke en maatschappelijke agenda. Naleving van regelgeving is in onze samenleving namelijk geen vanzelfsprekendheid. Naleving van regels, die die risico's trachten te beheersen, is van cruciaal belang. Dit mede gezien de risico's van bepaalde maatschappelijke activiteiten in de fysieke omgeving. Het doel van toezicht is dat het naleven van de gestelde regels leidt tot een kleinere kans op het ontstaan van risico's.

Voorwaarde daarbij is wel dat de gestelde regels eenduidig, correct en duidelijk zijn gesteld en toepasbaar zijn op de betreffende situatie. De mate waarin regels worden nageleefd is afhankelijk van de spontane naleving, maar ook afhankelijk van controle en sancties. In deze strategie wordt aangegeven welke vormen van toezicht gehanteerd kunnen worden. In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma wordt aangegeven waar welke vorm van toezicht wordt ingezet.

Bedrijven met een goed naleefgedrag komen in aanmerking voor een lagere toezichtsfrequentie. Bedrijven die constant in de fout gaan, worden vaker gecontroleerd. Op die manier maken we duidelijk dat naleving van de regels zich loont en hierdoor administratieve lasten minder zijn. Goede vastlegging van het naleefgedrag in de systemen is een randvoorwaarde om hier uitvoering aan te geven.

C3-3. Vormen van toezicht
We onderscheiden twee hoofdvormen van toezicht:
1. Preventief toezicht is het controleren van wettelijke bepalingen zonder dat daartoe een aanleiding bestaat in de vorm van concrete aanwijzingen voor niet-naleving van de wettelijke bepalingen. Preventief toezicht heeft dan het karakter van regulier toezicht.
2. Er wordt van repressief toezicht gesproken als het toezichtbezoek gebaseerd is op aanwijzingen van niet-naleving van gestelde regels, bijvoorbeeld bij een klacht, ongewoon voorval of na een overtreding. We benadrukken dat bedrijven primair verantwoordelijk blijven voor het naleven van de regels. Elke controle is een momentopname waarbij niet alles kan worden gecontroleerd of geconstateerd.

Het toezicht wordt opgenomen in een jaarlijks uitvoeringsprogramma. Om effectief en doelmatig te werk te gaan, is het vaak nodig om de verschillende vormen van toezicht met verschillende diepgang naast elkaar te hanteren. Qua diepgang maken we onderscheid in volledige controles (waarbij alle aspecten worden gecontroleerd) en aspectcontroles (waarbij één of enkele aspecten worden gecontroleerd). We kiezen uiteindelijk voor de meest optimale vorm.

De volgende vormen van toezicht worden onderscheiden:
1. Toezicht bij oplevering. In sommige gevallen volgt dit na het verlenen van een vergunning of accepteren van een melding voor nieuwe activiteiten of wijzigingen daarvan. Afhankelijk van de activiteit en de beschikbare capaciteit wordt afgewogen, al dan niet aan de hand van een matrix, of een controle wordt uitgevoerd. Het gaat hier om een zogenaamde 'oplevercontrole', waarbij wordt nagegaan of aan de voorschriften en eisen wordt voldaan, zoals opgenomen in de vergunning en/of regelgeving. De oplevercontrole levert een goed beeld op hoe het gesteld is met de naleving van regelgeving en kan dan ook van invloed zijn op de frequentie waarin in de toekomst toezicht wordt uitgeoefend. Bij nieuwe activiteiten is dit tevens het vertrekpunt voor het hieronder vermelde periodieke toezicht.
2. Periodiek toezicht. Reeds bestaande activiteiten, objecten of installaties worden op basis van een risicoanalyse volgens een bepaalde frequentie bezocht. Belangrijk hierbij is het risico voor de brandveiligheid, constructieve veiligheid en omgevingsveiligheid.
3. Gebiedsgericht toezicht. In dit geval spreken we van toezicht in het vrije veld of op basis van bijvoorbeeld een beheerplan of het bedrijvenbestand. Deze vorm van toezicht is meer gericht op het preventief aanwezig zijn in een stadsdeel, op een industrieterrein of in het buitengebied. Het

is belangrijk dat bij het toezicht rekening wordt gehouden met de kans dat niet naleving van de regels zich zal voordoen en activiteiten niet bij ons bekend zijn terwijl men dit wel had moeten melden (zicht krijgen op illegale activiteiten).

4. Administratief toezicht. Deze vorm wordt ook wel de controle 'van achter het bureau' genoemd. Een administratieve controle richt zich op de juiste registratie van wettelijke verplichtingen. Indien daartoe aanleiding bestaat zal er een controle ter plaatse worden gehouden.
5. Toezicht naar aanleiding van klachten en ongewone voorvallen. Reden voor deze controle is een binnengekomen klacht of melding van een calamiteit of mogelijk illegale situatie.
6. Toezicht tijdens (lopende) handhavingsprocedures. Als uitvloeisel van de onder punt 1 tot en met 6 uitgevoerde toezichtvormen kan het zijn dat een handhavingsprocedure wordt gestart om overtredingen op te heffen. Tijdens deze procedure is het nodig een vinger aan de pols te houden of de illegale situatie al dan niet is opgeheven en/of sancties nodig zijn. Het gaat hier dus om controles die worden gehouden na een vooraankondiging, een opgelegd dwangsom- of bestuursdwangbesluit, een verklaring tot gedogen of het intrekken van een vergunning. De controle richt zich alleen op de overtreding(en) waarop de brief of het besluit betrekking heeft (hierbij worden in het oog springende nieuwe overtredingen uiteraard wel meegenomen). Van de controle wordt een toezichtverslag gemaakt.
7. Ad hoc toezicht (op verzoek van het bevoegd gezag en niet vallend onder 1 tot en met 7). Ad hoc toezicht betreft de zaken die niet nauwkeurig in te plannen zijn, maar waar meestal als gevolg van bijzondere omstandigheden toch de nodige aandacht aan geschonken moet worden. Hierbij kan gedacht worden aan controles als gevolg van weersomstandigheden, wijzigingen in de vergunning en dergelijke.
8. Ketentoezicht is een vorm van toezicht waarbij de hele levenscyclus van producten, grondstoffen en afvalstoffen wordt gevolgd om milieuregels te handhaven. Dit houdt in dat toezicht niet alleen gericht is op individuele bedrijven of activiteiten, maar op de hele keten van productie, transport, gebruik en verwerking. Elk onderdeel van de keten wordt in kaart gebracht en beoordeeld of het voldoet aan de geldende milieuwetten en -regels. Ketentoezicht is vaak een samenwerking tussen verschillende overheden, bedrijven en inspectie-instanties. De grootste risico's in ketens worden gezien:
    A. bij bedrijven die meerdere schakels (activiteiten) in de keten in huis hebben, al dan niet verspreid over meerdere locaties (beperking administratie door intern transport), met stoffen die relatief gemakkelijk in een andere categorie zijn te brengen;
    B. bij activiteiten met veel financieel gewin / bedrijven die een buitensporige groei doormaken;
    C. waar met veel verschillende grond- en afvalstoffen wordt gewerkt;
    D. waar activiteiten plaatsvinden in afgelegen gebieden, met daardoor een lage pakkans;
    E. waar veel maatschappelijke kosten gemaakt worden als bedrijven regels niet naleven;
    F. waar activiteiten buiten kantooruren plaatsvinden.

C3-4. Hoofdproces toezicht

Voor de verschillende vormen van toezicht is in het VTHA-registratiesysteem een hoofdproces ingericht waarin de stappen worden doorlopen. De resultaten van iedere controle worden geregistreerd in het VTHA-registratiesysteem. Daarin staan de feitelijke bevindingen en administratieve gegevens. Ook stellen wij onze resultaten van inspecties beschikbaar aan Inspectieview.

Na het toezicht wordt een rapport opgesteld. Een brief en het rapport worden toegestuurd aan de ondernemer. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor de archivering en krijgt een afschrift van het controlerapport en in sommige gevallen een brief. Indien het bedrijf is opgeheven wordt het rapport en de brief alleen aan het bevoegd gezag gestuurd. Dit geldt voor alle toezichtgevallen, behalve bij incidentmeldingen. Ook van de vervolgbrieven ontvangt het bevoegd gezag een afschrift. Indien overtredingen worden geconstateerd bij activiteiten, installaties en die naar verwachting bestuurlijk gevoelig liggen, wordt intern afgestemd met ons afdelingshoofd of onze directeur en wordt de bestuurder bij het bevoegd gezag geïnformeerd.

De wijze waarop onze controles plaatsvinden, hangt mede af van de nalevingsverwachting, de risicoanalyse en de prioritering die aan bepaalde controles zijn toegekend. Burgers en ondernemers zullen eerder geneigd zijn de regels na te leven wanneer de regels duidelijk en begrijpelijk zijn, zij weten dat er controles plaatsvinden en de pakkans hoog is. Daarbij zijn de controlemomenten een mooie gelegenheid om door middel van nalevingscommunicatie gedrag te beïnvloeden. Het is daarom van belang dat we ons bewust zijn van deze rol bij het toezicht.

Bij het uitvoeren van controles gaan we zorgvuldig om met de belangen van de rechthebbende(n).

In beginsel worden bevoegdheden uitgeoefend met medewerking ofwel toestemming van de burger of bedrijf. Als toestemming wordt geweigerd, wordt gebruik gemaakt van de bevoegdheden van toezichthouders volgens de Awb en/of Algemene wet op het binnentreden (Awbi) als dit redelijkerwijs

voor de invulling van de taak nodig is. Op basis van een analyse van de situatie vooraf, wordt bepaald of de controle aangekondigd of onaangekondigd plaatsvindt. De toezichthouders melden zich altijd bij de op het erf/terrein aanwezige uitvoerder/personen.

Toezicht vindt op verschillende momenten plaats. De toezichtstrategie biedt hiervoor een aantal richtlijnen om een uniforme aanpak van controles van activiteiten, installaties en objecten te bereiken. Dit mede omdat toezicht op de verschillende aspecten door verschillende toezichthouders plaatsvindt, eventueel al dan niet gezamenlijk in het kader van het integrale aspect. We kennen daarin verschillende fasen.

1. Realisatiefase: voornamelijk betrekking op de activiteiten slopen, inrichten, aanleggen, gebruik en bouwen. Het toezicht kan plaatsvinden op onderdelen (op basis van prioriteitstelling), maar kan ook een controle van alle vigerende regelgeving en vergunde voorschriften betekenen.
2. Beheer- of gebruiksfase: planmatige (on)aangekondigde controles. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een aspectcontrole en een volledige controle. De deelcontrole is gericht op een beperkt aantal aspecten of onderwerpen. Een volledige controle is juist gericht op meerdere of alle aspecten of onderwerpen.
3. Sloopfase: tijdens deze fase worden betreffende bouwwerken gesloopt en wordt een controle uitgevoerd van alle geldende wet- en regelgeving en vergunde voorschriften.

C3-5. Integraliteit van het toezicht
Toezichthouders hebben onderweg van en naar hun controlebezoeken oog voor eventuele illegale activiteiten. Bij het signaleren van illegale activiteiten met vermoedelijk onomkeerbare effecten voeren zij ter plekke een controle uit, indien deze taak is ingebracht en er mandaat voor is; in overige gevallen wordt het signaal besproken met collega's uit het betreffende werkveld. Indien er geen mandaat is, besluit het bevoegd gezag tot vervolgacties.

Om de administratieve lastendruk van burgers en ondernemers zoveel mogelijk te beperken, wordt een deel van de controles integraal uitgevoerd, waardoor sprake is van één controlemoment. Dit geeft daarnaast ook een besparing op de capaciteit door efficiency. Waar mogelijk kan dan ook andere wetgeving worden meegenomen, zoals het omgevingsplan en het Besluit bouwwerken leefomgeving. Integraal toezicht kan op verschillende manieren worden opgevat.

Bij de eerste manier wordt integraal opgevat als één toezichthouder, die vanuit verschillende disciplines en instanties controle en handhaving oppakt. Afhankelijk van de benodigde kennis en ervaring kunnen vervolgens modellen worden toegepast als "controleren voor elkaar", "controleren achter elkaar" en "controleren met elkaar". Bij de tweede manier wordt integraal opgevat als het afstemmen van handhavingsactiviteiten vanuit verschillende disciplines in planning en uitvoering. Handelingsplannen van twee of meer partijen worden geïntegreerd zodat een eenheid of samenhangend geheel ontstaat.

Omdat ons toezicht zich voor gemeenten beperkt tot het milieuaspect, is het zaak met de gemeenten te overleggen om de controles gezamenlijk uit te voeren, zodat de integraliteit zoveel als mogelijk wordt geoptimaliseerd. Deze afstemming vindt plaats op initiatief van de gemeenten.

C3-6. Toezichtniveau

Net als bij de toetsing van aanvragen en meldingen onderscheiden we ook bij het toezicht uitvoeringsniveaus. Het toezicht kan immers niet 100% zijn. Immers, in dit geval zou de toezichthouder bij iedere activiteit continu aanwezig moeten zijn en alle aspecten moeten controleren. Voor de diverse typen activiteiten zijn hieronder de specifieke toezichtniveaus uitgewerkt.

C3-6.1 Toezichtniveau bouwen
Voor de locaties onder provinciaal bevoegd gezag houden we ook toezicht op bouwactiviteiten en de bestaande bouw. Er wordt nagegaan of er sprake is van vergunningplichtige werkzaamheden. Wanneer er sprake is van vergunningsvrij bouwen wordt er géén controle voor de technische bouwactiviteit/constructieve veiligheid verricht. Voor de vergunningplichtige activiteiten wordt er een controle voor de technische bouwactiviteit/constructieve veiligheid verricht.

Tijdens de bouw- of realisatiefase (nieuwbouw) maken we keuzes over de intensiteit van het toezicht. Prioritair zijn constructieve veiligheid, brandveiligheid en bouwveiligheid. Bouwwerken delen we in de volgende categorieën in:

1. Laag risico zonder actief toezicht. Op deze bouwactiviteiten voeren we geen toezicht uit.
2. Laag risico met eindcontrole. Op deze bouwactiviteiten vindt voor de bouwtechnische aspecten enkel een eindcontrole plaats.
3. Verhoogd risico met actief toezicht. Op deze bouwwerken vindt toezicht conform een toezichtmatrix plaats. Per type bouwwerk wordt bepaald op welk niveau op ieder van de aspecten toezicht worden gehouden. Hierbij wordt een groter belang gehecht aan veiligheids- en gezondheidsaspecten. Ook ligt het voor de hand om bouwwerken in risicovolle bouwklassen intensiever te controleren.

Op basis van provinciale en/of landelijke thema's/prioriteiten kan bouwtechnisch toezicht plaatsvinden op de bestaande gebouwenvoorraad. Zie ook brandveiligheid. De intensiteit wordt in deze gevallen per project bepaald.

C3-6.2 Toezichtniveau sloopwerkzaamheden

Indien sloopwerkzaamheden plaatsvinden, wordt op basis van de landelijke *Richtlijn bouw- en sloopveiligheid*[1] bepaald of en op welke wijze toezicht plaatsvindt. Zo vindt bij sloopwerkzaamheden in risicovolle gebieden (bijvoorbeeld dichte bewoning of omliggende bedrijven) een controle plaats op de veiligheid van het sloopterrein en de directe omgeving. Op sloopactiviteiten zonder vergunning of melding voeren we toezicht uit na ontvangen klachten, ongewone voorvallen of handhavingsverzoeken.

Een asbestinventarisatie is verplicht wanneer bedrijfsmatig werkzaamheden worden uitgevoerd, waarbij sprake is van verbouw of sloop, aan een gebouw of object dat gebouwd/gefabriceerd is vóór 1 januari 1994. Voor bouwwerken die zijn gebouwd ná 1994 is tevens een asbestinventarisatierapport vereist. Dit geldt voor werkzaamheden variërend van totaalsloop tot bijvoorbeeld de vervanging van een wandtegel of ruit of het maken van een doorboring.
Het toezicht bij sloopwerkzaamheden waarbij asbest vrijkomt, is belegd bij de OD Zuid-Limburg.

Voor de sloopwerkzaamheden met asbest selecteren we dagelijks op de ODNL-controlelijst met in uitvoering zijnde sloopwerken de locaties waar een toezichthouder asbest naar toe wordt gestuurd. Het toezicht vindt risicogericht plaats en is afhankelijk van het type melding én de risicoklasse.

a. Milieuklachten en calamiteiten bij asbestsaneringen zijn urgent en worden daardoor altijd gecontroleerd.
b. Sloopwerken met een matig tot hoog gezondheidsrisico (zogenaamde 'risicoklasse 2 en 2a') worden risicogericht gecontroleerd. 10% van de meldingen wordt opgevolgd door een controle. Daarbij selecteren we vooral die meldingen van complexere sloopwerkzaamheden, waarbij sprake is van meerdere bronnen, eerdere verontreinigingen zijn geconstateerd en/of het risico op (stof)hinder voor de omgeving groot is.
c. Sloopwerken met een laag gezondheidsrisico (zogenaamde 'risicoklasse 1') worden gecontroleerd indien de uitvoerende partij:
    i. een aannemer is en geen asbestsaneringsbedrijf OF
    i. van buiten de provincie komt én in de afgelopen drie maanden geen of nauwelijks saneringen heeft uitgevoerd in ons werkgebied OF
    ii. in het overleg met Arbeidsinspectie en IL&T is benoemd als risicovol.

Indien een toezichthouder asbest op zijn weg van/naar een geplande controle een niet-gemelde sloopactiviteit op een asbestverdachte locatie constateert, wordt een controle op illegale asbestverwijdering uitgevoerd. Daarnaast voeren we vrije veld toezicht uit. Dit doen we gestructureerd. Daarbij worden onder andere bezocht de locaties met grote kans op aanwezigheid van asbest waarvoor bij de gemeente bekend is dat een container geplaatst wordt en asbestsaneringen die al langere tijd geleden gemeld zijn, maar waarvan de start nog niet gemeld is. Onderweg worden niet-gemelde asbestsaneringen opgespoord.

Bij het toezicht tijdens de bouw en sloop hebben ketenpartners (waaronder gemeenten) bijzondere aandacht voor illegale (niet gemelde) saneringen van asbest. Ketenpartners zorgen ook voor bewustwording van het (tijdig) melden.

1) De actuele versie is hier opgenomen: https://www.bwtinfo.nl/dossiers/richtlijn-bouw-en-sloopveiligheid.

C3-6.3 Toezichtniveau brandveiligheid

Voor de Provincie Limburg zien we toe op de naleving van de brandveiligheid bij provinciale bedrijven. In het Besluit bouwwerken leefomgeving worden eisen gesteld aan de brandveiligheid van gebouwen. Tijdens het toezicht wordt er in dit kader met name gecontroleerd op:

- Bij bestaande bouw wordt gecontroleerd op het Bbl hoofdstuk drie, afdeling 3.2, 3.7 en hoofdstuk zes.
- Bij verbouw wordt gecontroleerd op het Bbl hoofdstuk vijf; afdeling 5.2 t/m 5.3 en hoofdstuk zes
- Bij nieuwbouw wordt gecontroleerd op het Bbl, hoofdstuk vier, afdeling 4.2, 4.7 en hoofdstuk zes.

Brandveiligheid bij nieuwbouw en verbouw
Na ontvangst van een melding brandveiligheid of afgifte van een bouwvergunning, beoordeelt de toezichthouder op basis van het risico van de activiteit, de omgeving en de uitvoerende partij of een controle tijdens de bouw en/of opleveringscontrole wenselijk is.

Brandveiligheid bij bestaande bouwwerken
Omdat niet elk bouwwerk hetzelfde is en de mate van brandveiligheidsvoorzieningen verschillend is per bouwwerk, zijn de gebouwen onderverdeeld in 3 klassen. De bouwwerken in klasse 1 zijn het meest risicovol. Het betreft bouwwerken waar meer dan 150 personen tegelijk aanwezig zijn. We streven naar de volgende controlefrequenties voor het toezicht brandveiligheid bestaande bouw:

- Klasse 1: meldingsplichtige bouwwerken brandveiligheid ➔ 1x per jaar gecontroleerd
- Klasse 2: grote brandcompartimenten conform NEN6060 en NEN6079 en/of gelijkwaardigheid bouwen/installaties, ➔ 1x per 2 jaar gecontroleerd
- Klasse 3: gebouwen met algemeen gebruik ➔ 1x per 3 jaar

Veestallen vallen ook binnen deze klassen. Brand bij veestallen zorgt voor een grote maatschappelijke impact en onnodig dierenleed. De provincie is het bevoegd gezag bij enkele inrichtingen waar veestallen aanwezig zijn. Bij veestallen komt het regelmatig voor dat een gelijkwaardige oplossing voor de omvang van het brandcompartiment wordt toegepast. Veestallen worden 1x per 2 jaar gecontroleerd.

C3-6.4 Toezichtniveau Seveso

Seveso-inrichtingen zijn bedrijven die met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen werken die in het bedrijf aanwezig zijn of kunnen ontstaan. Voor een Seveso-inrichting geldt een vergunningplicht op basis van de Omgevingswet. De Provincie Limburg is bevoegd voor deze bedrijven. De hoge drempel Seveso-inrichtingen krijgen jaarlijks een controle. De lage drempel Seveso-inrichtingen krijgen afhankelijk van de complexheid van de inrichting en naleefgedrag één, twee of drie keer per drie jaar een Seveso-inspectie. Deze inspectie wordt uitgevoerd met de ketenpartners; in een gezamenlijk overleg wordt bepaald, op basis van het toezichtsplan, welke thema's op basis van het toezichtsplan gecontroleerd worden.

C3-6.5 Toezichtniveau milieu
Het toezicht milieu vindt plaats bij oplevering en gebiedsgericht (zie 'vormen van toezicht'), na klachten, handhavingsverzoeken en ongewone voorvallen (zie 'toezichtniveau na incidenten') en als periodieke controle. De frequentie van de periodieke controle is afhankelijk van het risico van de meest risicovolle activiteit die door de branche wordt uitgevoerd. Voor de industriële RIE-locaties wordt een branchegericht toezichtsplan opgesteld en jaarlijks actueel gehouden. Het periodieke toezicht vindt altijd plaats op basis van een controlerapport of checklist, die tevens wordt gebruikt voor rapportage.

Intensivering van het toezicht bij provinciale bedrijven zien wij als een noodzakelijke stap om effectief en toekomstbestendig invulling te geven aan onze toezichthoudende rol. De complexiteit, milieubelasting en potentiële impact van deze bedrijven vragen om meer dan regulier, voorschriftgericht toezicht. In-

tensivering betekent voor ons daarom bewuste keuzes in waar wij onze capaciteit inzetten, met meer diepgang, risicogerichtheid en aandacht voor structurele verbetering van milieugedrag. Wij combineren inzicht en dialoog met handhavend optreden waar dat nodig is.

Frequenties van periodieke controle
De branches zijn op basis van het risico van de meest risicovolle activiteit geprioriteerd. De maximale risicoscore in ons risicomodel is 56 punten. Onderscheid wordt gemaakt in risicoklassen.
De branches in een bepaalde risicoklasse krijgen allen hetzelfde basisniveau aan toezicht:
I. Zeer groot risico: 34-56 risicopunten ➔ 1x per 0,8 jaar gecontroleerd;
II. Groot risico: 27-34 risicopunten ➔ 1x per 1,5 jaar gecontroleerd;
III. Beperkt risico: 23-27 risicopunten ➔ 1x per 3 jaar gecontroleerd;
IV. Klein risico: 17-23 risicopunten ➔ 1x per 9 jaar gecontroleerd;
V. Zeer klein risico: 0-17 risicopunten ➔ 1x per 12 jaar gecontroleerd.

Deze controlefrequenties zijn meerjarige gemiddelden voor de branche als geheel. Bij het bepalen welke locaties in een risicoklasse in een bepaald jaar gecontroleerd worden, krijgen de locaties met het individueel laagste naleefniveau in de betreffende risicoklasse de hoogste prioriteit én de locaties die in Inspectieview een vermelding hebben van een of meerdere overtredingen die geconstateerd zijn door ketenpartners. Zo wordt van alle locaties in de risicoklasse met beperkt risico jaarlijks 33% bezocht. Dit vereist een adequate registratie van de locaties, hun branches en hun individuele naleefniveau.

Locaties met een RIE-installatie worden minimaal in klasse III ingedeeld. Deze locaties worden, conform wettelijk vereiste, dus altijd binnen 3 jaren gecontroleerd.

De periodieke controles bij de locaties in de risicoklasse I (zeer groot) en II (groot) zijn primair gericht op één of enkele aspecten, zoals lucht, bodem, geur of externe veiligheid. Daarbij worden de aspecten geselecteerd met de hoogste risico's. Binnen een periode van 3 jaar worden niet dezelfde aspecten geselecteerd, zodat de meest risicovolle aspecten altijd aan bod kunnen komen. Dit vereist het opzetten van toezichtsplannen voor complexe bedrijven. Overige aspecten kunnen (afhankelijk van de complexiteit van de locatie) meegenomen worden bij de controles in de risicoklasse I (zeer groot) en II (groot). De periodieke controles bij de locaties in de overige risicoklassen (III t/m V) zijn integrale controles; alle aspecten worden meegenomen.

C3-6.6 Toezichtniveau bodem en grondstromen

Afhankelijk van een aantal criteria, zoals locatie, omvang van het werk en ernst van de verontreiniging worden de activiteiten met bodem en grondstromen in meer of mindere mate gecontroleerd. Afhankelijk van het type controle alle aspecten (uit de melding) gecontroleerd of vindt controle op een specifiek aspect plaats.

1. Indien een toezichthouder bodem op zijn weg van/naar een geplande controle een niet-gemelde bodemactiviteit constateert, wordt direct of op een later moment een controle op illegale bodem-activiteiten uitgevoerd. Daarnaast voeren we vrije veld toezicht uit. Dit doen we zo veel mogelijk gestructureerd;
2. Toezicht bij de milieubelastende activiteiten opslaan en toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie en mijnsteen wordt steekproefsgewijs verricht. Toezicht zal met name plaatsvinden bij slechte nalevers, signalen van ketenpartners of dubieuze (ondoorzichtige) grondstromen.
3. De meldingen en informatieplichten voor graven of saneren worden risico gestuurd gecontroleerd. Bij locaties met hoger risico vindt meer toezicht plaats. Locaties met nauwelijks risico worden steekproefsgewijs gecontroleerd. Op basis van de volgende variabelen worden de risico's bepaald:
   a. Wettelijk kader (Omgevingswet/overgangsrecht);
   b. Totaal volume;
   c. Ligging;
   d. Type verontreiniging;
   e. Maatschappelijke situatie.

   Deze variabelen werken we uit in een checklist om te bepalen op welke locaties we toezicht houden.
4. Alle vergunningplichtige open bodemenergiesystemen (warmte-koudeopslag) worden 1x per drie jaar gecontroleerd. Gesloten bodemenergiesystemen worden steekproefsgewijs gecontroleerd.

Op basis van de locatie van het gesloten bodemenergiesystemen, de diepte van de opslag en het type systeem (bijvoorbeeld al dan niet gebruik van Glycol) wordt bepaald welke bodemenergiesystemen jaarlijks bezocht worden.

5. Bij het verwijderen van oude opslagtanks vindt alleen toezicht plaats indien uit onderzoeken blijkt dat een bodemverontreiniging is aangetoond. Indien bij de melding sanering geen bodemonderzoek wordt aangeleverd, wordt deze opgevraagd.
6. De eisen ten aanzien van bodemsaneringen vóór 1-1-2024 zijn opgenomen in de Wet bodembescherming (Wbb). In het kader van het overgangsrecht worden ook de komende jaren nog saneringen onder de Wbb uitgevoerd, waarvoor we (zoals onder punt 3 aangegeven) risicogericht toezicht uitvoeren.

C3-6.7 Toezichtniveau energie

Het toezicht energie vindt niet gelijktijdig plaats met de periodieke controles milieu. Het toezicht energie is dusdanig specifiek, dat het combineren met controles op overige aspecten niet efficiënt is.

Het jaarlijks selecteren van locaties voor het energietoezicht gebeurt risicogericht. Op basis van risicovariabelen bepalen we jaarlijks welke locaties door een toezichthouder energie bezocht worden. In de voorbereiding van het energietoezicht worden de rapportages informatieplicht inhoudelijk beoordeeld. Indien voor de locatie een onderzoekplicht en/of EED auditplicht geldt, wordt deze rapportage ook meegenomen in het energietoezicht.

- Onderzoeksplichtige locaties worden gemiddeld 1x per 2 jaar bezocht.
- Informatieplichtige locaties onder provinciaal bevoegd gezag worden 1x per 2 jaar bezocht.
- Overige informatieplichtige locaties met een CO2 uitstoot per jaar
  - van meer dan 300.000 kg worden gemiddeld 1x per 2 jaar bezocht.
  - tussen 100.000 en 300.000 kg worden gemiddeld 1x per 4 jaar bezocht.
  - van minder dan 100.000 kg worden gemiddeld 1x per 8 jaar bezocht.

Op basis van de rapportages informatieplicht en uitgevoerde controles ontstaat per bedrijf/instelling inzicht in het energiebesparingspotentieel. Eind 2026 is er naar verwachting een goed beeld van het totale energiebesparingspotentieel in Zuid-Limburg. Begin 2027 bepalen de colleges van B&W en GS op basis van dit potentieel het energiebesparingsdoel voor het totaal van de bedrijven/instellingen in Zuid-Limburg die onder de informatieplicht vallen.

C3-6.8 Toezichtniveau vuurwerkontbrandingen

Het uitgangspunt is dat alle aangevraagde en gemelde vuurwerkevenementen worden bezocht. Als er meerdere vuurwerkevenementen gelijktijdig plaatsvinden wordt een keuze gemaakt. In de beoordeling weegt men risico's (gevaarzetting) en te verwachten naleefgedrag af. We maken daarbij gebruik van een beslisboom als werkinstructie.

De resultaten van het toezicht worden door de toezichthouder verwerkt in een checklist. Daaruit blijkt het naleefbeeld van vuurwerkgebruiker als input voor toekomstige toezichtfrequentie en intensiteit van toezicht.

Bij signalen van (geplande of in uitvoering zijnde) vuurwerkevenementen die niet gemeld en vergund zijn, wordt direct contact opgenomen met de organiserende partij. Er vindt geen actieve opsporing plaats van niet toegestane vuurwerkevenementen.

C3-6.9 Toezichtniveau overige activiteiten

Het toezicht op natuurbescherming vindt plaats door de provincie. Signalen worden vanuit de 'oog- en oorfunctie' tijdens toezicht aan de provincie doorgegeven.

Voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden, het vellen van houtopstanden, het aanleggen van in- of uitritten, voor reclame en voor sloopmeldingen (met uitzondering asbest) gaan we uit van een beperkt behandelniveau en werken we met snelle toets.

C3-6.10 Toezichtniveau na klachten, signalen, incidenten
We ontvangen diverse type klachten, signalen of handhavingsverzoeken van burgers/bedrijven en ketenpartners (extern) of van andere afdelingen/collega's (intern).

Klachten

1. Klachten kunnen per telefoon (algemeen of milieuklachtentelefoon), schriftelijk, per e-mail of via de website van de provincie, gemeente of ons (klachtenformulier) binnenkomen. (Spoedeisende) milieuklachten en meldingen worden binnen één werkdag door de gemeente/provincie aan ons aangeleverd en hiervan worden we direct telefonisch geïnformeerd, zodat de behandelaren op de hoogte zijn. Voor de spoedeisende klachten en/of incidenten hebben we een 24/7 bereikbaarheid (piket).
2. Klachten die we ontvangen, maar die geen betrekking hebben op onze taken, worden binnen één werkdag doorgestuurd naar het betreffende bevoegd gezag.
3. Na ontvangst van een klacht beoordelen we welke medewerker de klacht oppakt. Alle klachten worden geregistreerd in het VTHA-registratiesysteem.
4. Bij een klacht wordt altijd contact opgenomen met de klager. Afhankelijk van de soort klacht wordt binnen 5 werkdagen contact opgenomen. Voor klachten buiten kantoortijden via de milieuklachtenlijn hebben we een telefonische bereikbaarheid ingericht en zijn afspraken gemaakt over de opvolging van de klachten.
5. Milieuklachten worden risicogericht onderzocht.
    a. De volgende milieuklachten leiden in principe niet tot een controle:
        i. klachten over activiteiten door particulieren;
        ii. klachten die anoniem zijn ingediend;
        iii. klachten waarbij achteraf niet te bepalen is wie de veroorzaker is geweest.

    b. Overige milieuklachten worden ingedeeld in urgent en niet urgent.
        i. Urgente milieuklachten zijn milieuklachten met acuut gevaar (veiligheid en gezondheid); binnen 24 uur voeren we hier via piket een controle ter plaatse uit.
        ii. Niet urgente milieuklachten (zonder acuut gevaar) worden binnen één maand gecontroleerd met een administratieve controle of een controle ter plaatse. Waar mogelijk worden deze milieuklachten gebundeld in één controle. Bundelen in één controle geldt onder meer voor milieuklachten over:
            1. Installaties zoals warmtepompen en airco's (Besluit bouwwerken leefomgeving) of bijvoorbeeld lucht: formaldehyde in woningen;
            2. Geluidsoverlast dieren, knalapparatuur en overige apparaten op agrarische percelen (voorheen) APV;
            3. Overlast door evenementen in de openbare ruimte;
            4. Laag frequent geluid of diffuse bronnen.

        De klager wordt op de hoogte gebracht van de eventuele controle en de acties die volgen of zijn ondernomen naar aanleiding van de klacht.

6. Jaarlijks wordt een analyse van trends in de ontvangen klachten gemaakt en worden aanbevelingen geformuleerd voor de werkwijze/strategie om klachten te verminderen.

Door in een vroeg stadium in overleg te gaan met klager en veroorzaker, worden ieders verwachtingen duidelijk en mogelijke toekomstige problemen voorkomen.

Bij activiteiten waarbij vooraf klachten worden verwacht (bijvoorbeeld evenementen) kunnen op verzoek van de gemeente controles worden ingepland. Dit gebeurt bij voorkeur preventief, door vóórafgaand aan de activiteiten contact te leggen met de potentiële veroorzakers.

Handhavingsverzoek
Wanneer we een formeel verzoek tot handhaving (handhavingsverzoek) ontvangen nemen we een bestuursrechtelijke maatregel ofwel een afwijzing van het verzoek. De vermeende overtreder/verzoeker/belanghebbenden worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld. Indien mondelinge handhavingsverzoeken binnenkomen, wordt aan de verzoeker gevraagd om dit schriftelijk in te dienen bij B&W of GS. Mondelinge handhavingsverzoeken worden niet in behandeling genomen.

Calamiteiten en ongewone voorvallen
Na een ongewoon voorval wordt, afhankelijk van de ernst, door de toezichthouder contact opgenomen met de veroorzaker (indien deze bekend is). Op basis van dit contact maakt de toezichthouder een keuze of een controle ter plaatse dient plaats te vinden. Voor calamiteiten buiten kantoortijden wordt vanuit piket contact opgenomen met (interne of externe) medewerkers en/of partijen voor assistentie. Het bevoegd gezag zorgt voor eigen bereikbaarheid. Op verzoek van het bevoegd gezag kunnen we hierin adviseren.

C3-7. Samenwerken bij het toezicht
Extern zijn er op ad hoc basis overleggen met instanties als de gemeenten, provincie, politie, Veiligheidsregio/brandweer, het Openbaar Ministerie, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Douane, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, IL&T en het Waterschap Limburg.

Structureel overleg vindt plaats met de gemeenten en provincie (bevoegde gezagen) en de regionale brandweer (voor de brandveiligheidstaken). Uitvoeringsprogramma's worden zoveel mogelijk afgestemd om te voorkomen dat bedrijven in een beperkte periode voor zowel milieu als brandveiligheid bezocht worden. Periodieke controles (milieu, bouw, brandveiligheid) tijdens de gebruiksfase worden zo veel mogelijk integraal uitgevoerd. Voorbeeld hiervan is de 'oog- en oorfunctie' voor handhavingsthema's als illegale (ver)bouw, sloop, gebruik en asbest. De bevindingen worden, met aandacht voor bescherming persoonsgegevens, intern afgestemd en extern met (waar nodig) RWS, Politie en brandweer van de Veiligheidsregio of Waterschap Limburg.

C4. Sanctiestrategie
Indien een overtreding geconstateerd wordt, volgen we onderstaande sanctiestrategie. Voor de Seveso-bedrijven volgen we de meest recente versie van de LHS voor Seveso-bedrijven[2]. Voor de overige bedrijven werken wij te allen tijde in overeenstemming met de meest recente versie van de LHSO[3]. Het doel van de sanctiestrategie is uitvoering geven aan de beginselplicht tot handhaving, passend interveniëren bij iedere bevinding, in vergelijkbare situaties vergelijkbare keuzes maken en interventies op vergelijkbare wijze kiezen en toepassen.

We zoeken eerst het contact met de overtreder, tenzij de LSHO-score aangeeft dat direct handhavend opgetreden moet worden, en kiezen voor een menselijke aanpak. In een goed gesprek worden de overtredingen besproken. Dit kan ertoe leiden dat juridisch sanctioneren niet hoeft plaats te vinden. Er samen uitkomen met de overtreder heeft de voorkeur boven het opleggen van een sanctie. In het contact moeten we het vertrouwen krijgen dat de overtreding tijdig wordt opgeheven. Krijgen we dit vertrouwen niet, dan leggen we een sanctie op. Als de gemaakte afspraken worden nagekomen, dan is de sanctie niets meer dan een stok achter de deur. In gevallen waarbij we besluiten om naast herstellend ook bestraffend op te treden, kunnen we een bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie opleggen.

In tussentijdse rapportages aan de portefeuillehouder rapporteren we over de status van sancties.

C4-1. Formele, legaliseerbare overtreding
Indien sprake is van een formele overtreding, dan wordt de overtreder gesommeerd de overtreding te beëindigen. Als uit het legalisatieonderzoek blijkt dat de situatie legaliseerbaar is of als maatwerkvoorschriften mogelijk zijn, wordt aan de overtreder aangegeven dat een vergunning of maatwerkvoorschrift kan worden aangevraagd. Na ontvangst van de aanvraag kunnen we de begunstigingstermijn opschorten.

In sommige situaties bieden we ondersteuning om de situatie te verbeteren. Bijvoorbeeld door het geven van voorlichting als wordt vastgesteld dat een bepaalde (onnodige) overtreding systematisch voorkomt. Zie hiervoor de preventiestrategie in bijlage C1.

C4-2. Sanctie instrumenten

2) https://seveso-plus.nl/aanpak/handhavingstrategie/
3) De actuele versie is hier opgenomen: https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/vergunningverlening-toezicht-handhaving/landelijke-handhavingsstrategie-omgevingsrecht/

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de wijze waarop wordt opgetreden bij geconstateerde overtredingen. Hiervoor zijn bestuursrechtelijke en strafrechtelijke instrumenten in te zetten. Bestuursrechtelijk zijn dat:

- Last onder dwangsom (LOD), bij (dreigende) overtredingen dan wel ter voorkoming van herhaling;
- Last onder bestuursdwang (LOB), bij (dreigende) overtredingen dan wel ter voorkoming van herhaling;
- (Zeer) spoedeisende bestuursdwang;
- Bestuurlijke boete;
- Schorsen of intrekken van de vergunning;
- Verscherpt toezicht.

Bestuursrechtelijk sanctioneren is voornamelijk gericht op het bereiken van de gewenste situatie (herstelactie). Bij een last onder dwangsom of last onder bestuursdwang krijgt de overtreder een hersteltermijn aangeboden waarbinnen de overtreding moet zijn beëindigd. Als de overtreding na deze gestelde termijn niet is beëindigd, dan wordt de sanctie geëffectueerd. Dit geldt niet voor besluiten die gericht zijn op het voorkomen van herhaling én in situaties waar het direct beëindigen van de activiteit noodzakelijk is (spoedeisende bestuursdwang).

Wanneer geen sprake is van een direct gevaar of hinder en wanneer de waarschuwing in het warme contact geen resultaat oplevert, geven wij per brief aan voornemens te zijn een last onder dwangsom of bestuursdwang op te leggen. De overtreder kan daarop in een zienswijze reageren. Na het verstrijken van de termijn voor het indienen van een dergelijke zienswijze, leggen we de last onder dwangsom of bestuursdwang op. Bij de beoordeling gaan we in op eventueel ingediende zienswijzen.

Bij een dreigende overtreding of een dreigende illegale situatie kunnen we, in bepaalde situaties wanneer de overtreding met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid ook gaat plaatsvinden, een preventieve last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang opleggen.

In samenhang met de bestuurlijke sanctie of los daarvan kan een strafrechtelijke sanctie worden toegepast. Indien er sprake is van opzettelijk of zeer nalatig veroorzaken van gevaar aan personen en/of milieu, voeren we overleg met het OM. We hebben Buitengewone Opsporingsambtenaren (BOA's) aangewezen die strafrechtelijk kunnen optreden binnen domein II (Milieu, welzijn en infrastructuur). Strafrechtelijke instrumenten die zij kunnen inzetten zijn:

- Een proces verbaal (PV);
- De bestuurlijke strafbeschikking fysieke leefomgeving (BSB-fl).

Bij strafrechtelijk sanctioneren is naast het bereiken van het gewenste gedrag tevens het bestraffende element van belang.

C4-3. Keuze voor sanctie instrumenten

De toezichthouder bepaalt op basis van de variabelen in de LHSO met welk instrumentarium gehandhaafd wordt bij een geconstateerde overtreding:

1. de gevolgen van de bevinding voor het milieu, veiligheid, gezondheid en/of maatschappelijke relevantie.
2. het naleefgedrag van de overtreder (gedragsprofiel). Daarbij kijkt de toezichthouder verder dan de bevinding op zich en neemt hij diens naleefgedrag en historie mee in beschouwing.

Beide variabelen bepalen of alleen bestuursrechtelijk, alleen strafrechtelijk of in een combinatie van beide wordt opgetreden. Zie onderstaande basisinterventiematrix uit de LHSO. Door verzwarende of verzachtende argumenten kan een verschuiving van het instrumentarium plaatsvinden. Bij verzachtende argumenten wordt, in lijn met de LHSO, de in de basisinterventiematrix gepositioneerde bevinding één segment naar links en vervolgens één segment naar onder verplaatst en andersom bij verzwarende argumenten. Stapeling van argumenten levert slechts één verschuiving horizontaal, verticaal of diagonaal op.

De (mogelijke) gevolgen:	Interventiematrix			
4. Aanzienlijk en/of onomkeerbaar	**Strafrecht** BSB (indien mogelijk)/PV	**Strafrecht** BSB (indien mogelijk)/PV	**Strafrecht** BSB (indien mogelijk)/PV/ nader strafr. onderzoek	**Strafrecht** PV/nader strafr. onderzoek
	Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	**Bestuursrecht bestraffend** Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	**Bestuursrecht bestraffend** Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	
			Bestuursrecht ingrijpend Exploitatieverbod/sluiting Schorsen/intrekken vergunning, erkenning of certificaat	
				Bestuursrecht ingrijpend Exploitatieverbod/sluiting Schorsen/intrekken vergunning, erkenning of certificaat
	Bestuursrecht herstellend LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen) Verscherpt toezicht	**Bestuursrecht herstellend** LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen) Verscherpt toezicht	**Bestuursrecht herstellend** LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen)	**Bestuursrecht herstellend** LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen)
3. Van belang	**Strafrecht** BSB (indien mogelijk)/PV	**Strafrecht** BSB (indien mogelijk)/PV	**Strafrecht** BSB (indien mogelijk)/PV/ nader strafr. onderzoek	**Strafrecht** PV/nader strafr. onderzoek
	Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	**Bestuursrecht bestraffend** Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	**Bestuursrecht bestraffend** Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	**Bestuursrecht bestraffend** Bestuurlijke boete (indien mogelijk)
				Bestuursrecht ingrijpend Exploitatieverbod/sluiting Schorsen/intrekken vergunning, erkenning of certificaat
	Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek/ waarschuwing	**Bestuursrecht herstellend** LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen). Verscherpt toezicht	**Bestuursrecht herstellend** LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen). Verscherpt toezicht	**Bestuursrecht herstellend** LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen)
2. Beperkt		**Strafrecht** BSB (indien mogelijk)/PV	**Strafrecht** BSB (indien mogelijk)/PV	**Strafrecht** PV
			Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	**Bestuursrecht bestraffend** Bestuurlijke boete (indien mogelijk)
	Bestuursrecht herstellend Aanspreken/informeren	**Bestuursrecht herstellend** Bestuurlijk gesprek/ waarschuwing	**Bestuursrecht herstellend** LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen). Verscherpt toezicht	**Bestuursrecht herstellend** LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen)
1. Vrijwel nihil			**Strafrecht** BSB (indien mogelijk)/PV	**Strafrecht** PV
			Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	**Bestuursrecht bestraffend** Bestuurlijke boete (indien mogelijk)
	Bestuursrecht herstellend Aanspreken/informeren	**Bestuursrecht herstellend** Aanspreken/informeren	**Bestuursrecht herstellend** Bestuurlijk gesprek/ waarschuwing	**Bestuursrecht herstellend** Bestuurlijk gesprek/ waarschuwing
Het gedrag van de overtreder is:	**A.** Goedwillend, proactief (dwz beëindigt overtreding eigener beweging)	**B.** Onverschillig	**C.** Calculerend	**D.** Notoir/crimineel

Figuur: basisinterventiematrix uit de LHSO

In de LHSO worden aspecten meegewogen als verzwarende omstandigheden, die aanleiding kunnen geven tot ingrijpender herstelsanctie of strafrechtelijk onderzoek of bestraffing. Voor een meer ingrijpende op herstel gerichte interventie hangen de verzwarende aspecten samen met de mate waarin er op feiten en omstandigheden gebaseerd vertrouwen is dat de overtreder terugkeer naar normconformiteit nastreeft en herstel.

De volgende (verzwarende) aspecten worden meegewogen bij de keuze voor strafrechtelijke instrumenten:
1. Onomkeerbare gevolgen / geen herstelsanctie mogelijk;
2. Recidive, waarbij ook kan worden gekeken naar overtredingen in andere regio's, aangrenzende landen of het verdere buitenland;
3. Verkregen financieel voordeel (winst of besparing);
4. Combinatie met andere relevante strafbare feiten;
5. Medewerking van malafide deskundigen ('facilitators'), sleutelfiguren in een branche die niet-naleving bewust faciliteren;
6. De mogelijkheid om strafrechtelijke opsporingsbevoegdheden (waarover bestuurlijke organisaties niet beschikken) in te zetten voor waarheidsvinding, met name bij zwaardere feiten;
7. Normbevestiging, om het belang van regels en de ernst van niet-naleving te agenderen bij politiek, publiek en branche.

Naast de argumenten die in de LHSO zijn genoemd als verzwarend, gelden voor ons ook als verzwarend:
1. De overtreder is een maatschappelijk aansprekende of bekende (rechts)persoon met een voorbeeldfunctie.
2. Een financiële sanctie heeft vermoedelijk geen effect.

In aanvulling op de LHSO kunnen onder meer de volgende argumenten verzachtend zijn:
1. De overtreder heeft door zijn handelen al een ander (dan gesanctioneerd) financieel nadeel behaald.
2. De overtreder heeft al adequate maatregelen genomen om dergelijke voorvallen in de toekomst te voorkomen.
3. Volledige legalisatie van de handeling is een redelijke mogelijkheid.

Het overgaan tot dwangmaatregelen is een beslissing die goed doordacht dient plaats te vinden. De toe te passen sanctie moet proportioneel zijn en dient zoveel mogelijk transparantie te bieden.

Bij het positioneren van de overtreding in de LHSO-matrix kijkt de handhaver naar 1) de gevolgen van de overtreding voor de fysieke leefomgeving en 2) het typeren van de vermeende overtreder, op basis van de toezichtbevindingen, het naleefgedrag van de overtreder en toezicht- en handhavingshistorie. Indien de overtreder niet kan worden getypeerd, wordt uitgegaan van een typering B ('onverschillig'). Van professionele marktpartijen en ervaren personen of bedrijven mag immers worden verwacht dat zij de regels kennen en streven naar een naleving daarvan. Geconstateerde overtredingen wijzen daarmee al snel op onverschilligheid. Wanneer de (mogelijke) gevolgen van een overtreding onbekend zijn of moeilijk in te schatten zijn, wordt standaard uitgegaan van '3. Van belang'. Dat betekent dat we in dergelijke gevallen over kunnen gaan op strafrechtelijke vervolging, conform de LHSO.

Bij een last onder dwangsom geldt dit bijvoorbeeld voor de lengte van begunstigingstermijnen en de hoogte van dwangsommen. De dwangsom dient voldoende prikkelend te werken, zodanig dat de overtreder de overtreding zal beëindigen. Bovendien mag de dwangsom niet zodanig hoog zijn dat deze als straf kan worden gezien:
- Gedragsvoorschriften dienen direct in acht te worden genomen. Voor besluiten die niet gericht zijn op het voorkomen van herhaling kiezen we qua **begunstigingstermijn** voor een termijn waarbij de overtreder voldoende hersteltijd heeft én we langdurende overtredingssituaties voorkomen. Zo spoedig mogelijk na het verstrijken van deze termijn vindt een hercontrole plaats. We hanteren waar mogelijk de landelijke leidraad voor het bepalen van de begunstigingstermijn[4], waarbij het praktisch haalbaar moet zijn om aan de last te kunnen voldoen. Verder is de te stellen termijn afhankelijk van de aard van de overtreding (er kan in principe met geen of een korte termijn worden volstaan bij gedragsvoorschriften) en mag de termijn niet langer zijn dan noodzakelijk, anders is sprake van (impliciet) gedogen van de overtreding.
- De **hoogte van een dwangsom** moet op grond van de Awb in redelijke verhouding staan tot de zwaarte van het geschonden belang en de beoogde werking van het opleggen van de dwangsom. We hanteren waar passend de landelijke leidraad voor het bepalen van de hoogte van de dwangsom[5]. We relateren de hoogte van de dwangsom onder andere aan de aard en ernst van de overtreding, de potentiële schade en de kosten die moeten worden gemaakt om de overtreding ongedaan te maken. Het bedrag is over het algemeen hoger dan het economisch voordeel dat

4) Afwijken van de leidraad is onderbouwd mogelijk op basis van feiten en omstandigheden. De actuele versie is hier opgenomen: https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/handhaving/@88354/begunstigingstermijn/
5) Afwijken van de leidraad is onderbouwd mogelijk op basis van feiten en omstandigheden. De actuele versie is hier opgenomen: https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/handhaving/@88354/begunstigingstermijn/

met de overtreding wordt behaald. Het moet aantrekkelijker zijn de overtreding ongedaan te maken dan de dwangsom te betalen.
- Het **verbeuren van dwangsommen** gebeurt van rechtswege. Na vaststelling wordt het verbeuren schriftelijk bevestigd. Het bevoegd gezag gaat over tot invordering van het verbeurde bedrag. Als de dwangsom is verbeurd en de overtreding niet is beëindigd, wordt een nieuwe last opgelegd. De bijbehorende dwangsom zal van een hoger bedrag zijn dan de eerste last. De handhavingsbesluiten maken we, conform de Woo, actief openbaar.
- Bij het opleggen van een last onder dwangsom wordt de overtreding door het bevoegd gezag opgenomen in de basisregistratie Kadaster Publiekrechtelijke beperkingen (BRK-PB) van de **Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen** (Wkpb).
- Het bevoegd gezag kan in sommige gevallen de **vergunning** ook geheel of gedeeltelijk **intrekken** als niet overeenkomstig de vergunning wordt gehandeld. Dit instrument wordt in uitzonderlijke gevallen toegepast als andere maatregelen geen effect sorteren.

C4-4. Toepassing van het strafrecht
Conform de LHSO wordt bij overtredingen in bepaalde categorieën de inzet van strafrecht overwogen. Afhankelijk van het naleefgedrag van de overtreder en de zwaarte van de overtreding (impact op het milieu) wordt bepaald of strafrechtelijk wordt opgetreden. Het financiële aspect, het zogenaamde 'wederrechtelijk verkregen voordeel', speelt hierbij een belangrijke rol. Toezichthouders wegen aan de hand van de LHSO-matrix het bestuursrechtelijke of strafrechtelijke vervolg af. Strafrechtelijke vervolging vindt plaats in afstemming met de BOA. BOA's die een strafbaar feit vermoeden of constateren, kunnen een proces-verbaal (PV) opmaken. Een PV is de basis voor het verdere optreden van het OM dat kan leiden tot sancties. In de volgende gevallen wordt in ieder geval strafrechtelijk opgetreden:
– Bij vermoedens van ondermijnende activiteiten;
– Bij overtredingen gepleegd door personen of bedrijven die in het buitenland gevestigd zijn. In deze gevallen heeft strafrechtelijk optreden de voorkeur, verbeurde dwangsommen kunnen immers niet in het buitenland worden geïnd.

Om de toepassing van het strafrecht te borgen en te bepalen in welke gevallen daartoe over te gaan, hebben toezichthouder en BOA wekelijks overleg om de sanctie te bepalen. De toezichthouder is verantwoordelijk voor de keuze van het instrument aan de hand van de LHSO-matrix, de BOA is verantwoordelijk voor de uitvoering van het instrument strafrecht. Data en gegevens in Rx.Mission dragen bij aan het maken van analyses op overtredingen en vervolgacties.

De toepassing van het strafrecht maakt indruk op bedrijven en legt druk om situaties op te lossen. Daarnaast zien we dat het vaak leidt tot beter naleefgedrag en heeft het, binnen een branche, een signaalwerking aan andere bedrijven. Daarmee gaat er ook een preventieve werking vanuit.

De strafrechtelijke interventie wordt afgestemd met het Functioneel Parket (FP) van het OM. Ook kan worden gekozen voor de bestuurlijke strafbeschikking fysieke leefomgeving (BSB-fl). De BSB-fl is een op het strafrecht (artikel 257ba Wetboek van Strafvordering) gebaseerde interventie die daartoe bevoegde handhavingsinstanties zonder tussenkomst van het OM kunnen opleggen. Het gaat om een OM-afdoening aan onze directeur geattribueerde bevoegdheid. Hierbij wordt een geldboete uitgeschreven op basis van het *Feitenboekje Bestuurlijke Strafbeschikking fysieke leefomgeving*, die ter afdoening wordt gestuurd aan het Centraal Justitieel Incassobureau. Deze interventie kan los, of in combinatie met op herstel gerichte interventies worden ingezet.

De BSB-fl is bedoeld voor relatief eenvoudige overtredingen waarbij over de schuldvraag geen twijfel bestaat. Als deze strafbeschikking niet kan worden uitgevaardigd is in veel gevallen overleg met het OM noodzakelijk en wordt PV opgemaakt. Het strafrechtelijk onderzoek en het opmaken van PV's valt onder de bevoegdheid/verantwoordelijkheid/gezag van het FP/OM.

Bij twijfel over de inzet van strafrechtelijke instrumenten vindt overleg met het OM plaats. Naast de inzet na constatering van overtredingssituaties door toezichthouders, worden door BOA's ook eigenstandig constateringen gedaan en voeren BOA's al dan niet tezamen met toezichthouders controles uit. Gezamenlijke controles kunnen bijvoorbeeld plaatsvinden als de locatiehouder geconstateerde overtredingen niet wenst op te heffen, de toegang tot de locatie geweigerd wordt of als dreigende situaties worden verwacht.

Tot slot wordt via onze BOA's strafrechtelijk onderzoek ingesteld bij zware ongevallen of ongewone voorvallen in het algemeen. Hierbij wordt de start van een onderzoek veelal vanuit het OM of strafketenpartners geïnitieerd, zonder een directe aanleiding vanuit het toezicht.

C4-5. Overtredingen door andere overheden
Indien andere overheden een overtreding begaan, gaan we hier niet anders mee om dan bij particulieren en ondernemers. Hier gelden, meer nog dan bij particulieren en ondernemers, nalevingsdoelen in de sfeer van algemeen normbesef en geloofwaardigheid van de normerende overheid. Belangrijk hierbij

is de democratische controle en transparantie, ook indien er bestuurlijke en/of juridische complicaties ontstaan. Er wordt geen verschil gemaakt in prioriteitstelling en keuze van het sanctie-instrument. Wel brengt een dergelijke overtreding een tweetal extra procedurestappen met zich mee voordat een sanctie wordt opgelegd:

- Wordt een overtreding van een andere overheid geconstateerd dan wordt deze direct aan de beheerder van de dienst of instelling, maar tevens in afschrift aan de voor die dienst of instelling verantwoordelijke portefeuillehouder/gedeputeerde en de voor handhaving verantwoordelijke portefeuillehouder/gedeputeerde voorgelegd.
- Beheerder en portefeuillehouder/gedeputeerde zorgen ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de overtreding te beëindigen, deze in de toekomst te voorkomen en zo nodig de schade te herstellen.

Het bestuur behandelt de constatering van een overtreding op zodanige wijze dat het resultaat open staat voor democratische controle.

C4-6. Afzien van sanctioneren (gedogen)
In zeer uitzonderlijke situaties of bij bijzondere omstandigheden kan de burgemeester of het college van B&W/GS verklaren dat de overtreding wordt gedoogd. We zijn gemandateerd om tot gedogen over te gaan, gezien de politieke gevoeligheid wordt in overleg met B&W / GS besloten of tot gedogen wordt overgegaan. Dit is altijd aan een termijn gebonden en duurt niet langer dan strikt genomen noodzakelijk.
Daarbij onderschrijven we het landelijk beleidskader op het gebied van het gedogen[6].

We zien bij een overtreding in de regel af van sanctioneren als wordt voldaan aan één of (bij voorkeur) meerdere van de volgende voorwaarden:

1. De activiteit is verantwoord uit het oogpunt van bescherming van de fysieke leefomgeving;
2. Er bestaat zicht op legalisatie van de activiteit;
3. Een ontvankelijke vergunningsaanvraag is ingediend én een voorlopige inschatting is gemaakt waaruit blijkt dat de activiteit legaliseerbaar is, indien vooruitlopend op besluitvorming omtrent vergunningverlening wordt afgezien van sanctioneren;
4. Er dient sprake te zijn van bijzondere omstandigheden die afzien van sanctioneren in het concrete geval rechtvaardigen. Bijzondere omstandigheden kunnen bijvoorbeeld overmacht- en overgangssituaties zijn, waarbij er zwaarwegende belangen zijn die het afzien van sanctioneren rechtvaardigen, het achterliggend belang beter is gediend met afzien van sanctioneren en sanctioneren zou leiden tot onmiskenbare onbillijkheden.

Als (tijdelijke) legalisering van de overtreding mogelijk is, dan verdient dit altijd de voorkeur boven gedogen. Bij minimaal één van de volgende gevallen wordt niet afgezien van sanctioneren:

- indien aan de zijde van de overtreder sprake is van recidiverend dan wel calculerend gedrag;
- indien blijkt dat de activiteit strijdig is met enige andere bij of krachtens wettelijk voorschrift gestelde regel en het voor het sanctioneren van die regel bevoegde gezag kenbaar heeft gemaakt dat het met bestuursrechtelijke sanctie-instrumenten tegen deze overtreding optreedt dan wel zal optreden;
- bij bouwen zonder of in afwijking van een vergunning, tenzij er sprake kan zijn van een tijdelijk bouwwerk;
- als belangen van derden zich daartegen verzetten.

Wanneer voor bepaalde overtredingen geen actief handhavingsbeleid wordt gevoerd, dan is er geen sprake van gedogen. Als een bestuursorgaan na een zorgvuldige belangenafweging gedoogt, is er sprake van expliciet gedogen. Komt gedogen voort uit het onvermogen of uit onwil tot handhaven (regelgeving is slecht uitvoerbaar, handhavende instantie is slecht geëquipeerd, weinig capaciteit etc.) dan is sprake van impliciet gedogen. Gedogen op laatstgenoemde gronden is onaanvaardbaar.

Indien wordt afgezien van sanctioneren gelden de volgende procesvoorschriften:

- afzien van sanctioneren gebeurt schriftelijk en uitdrukkelijk;
- afzien van sanctioneren wordt zoveel mogelijk beperkt in omvang en/of in tijd;
- een gedoogverklaring berust op een verzoek van de overtreder, waarin wordt ingegaan op de bijzondere omstandigheden die aanleiding zijn voor de gedoogsituatie;
- er moet sprake zijn van een zorgvuldige kenbare belangenafweging;
- afzien van sanctioneren is aan voorwaarden en controle onderworpen.

Gedoogvoorwaarden bevatten de condities waaronder het bevoegde gezag bereid is geen gebruik te maken van ter beschikking staande bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten. Daarbij moet vooral gedacht worden aan beschermende voorwaarden die ervoor zorgen dat het door de overtreden rechtsregel beschermde belang genoegzaam is gewaarborgd en voorkomen wordt dat in zoverre

6) 'Grenzen aan gedogen', Kabinetsstandpunt 1996 (TK 1996-1997, 25085), SDU Uitgevers, ISBN 90399 1156 8.

(materieel) gezien een verslechtering optreedt ten opzichte van een legale situatie. Voor zover aan de orde en mogelijk sluiten de gedoogvoorwaarden aan bij de voorschriften die aan een nog te verlenen vergunning zullen worden verbonden. Bij overmacht situaties worden aan de gedoogverklaring zodanige voorwaarden verbonden dat de mogelijk nadelige gevolgen voor het door de rechtsregel beschermde belang zoveel mogelijk worden beperkt en geneutraliseerd. In de verklaring kan worden opgenomen dat de gedoogvoorwaarden gedurende de gedoogtermijn kunnen worden aangevuld of gewijzigd. Als één of meerdere gedoogvoorwaarden niet worden nageleefd zal het bevoegde gezag in de meeste gevallen eerst manen tot naleving van de gedoogvoorwaarden. Als de situatie daarna niet verandert dan wordt de gedoogverklaring ingetrokken en wordt alsnog handhavend opgetreden tegen de overtreding. Dit handhavend optreden zal geschieden overeenkomstig de LHSO.

Dat gedoogverklaringen niet moeten worden verward met echte vergunningen blijkt vooral wanneer de handhaving van gedoogvoorwaarden aan de orde is. Omdat de overtreding van gedoogvoorwaarden niet kan worden gezien als de overtreding van een wettelijk voorschrift, kan de overtreding van dergelijke voorwaarden geen grondslag vormen voor het nemen van een sanctiebeschikking. Wel kan een dergelijke overtreding de aanleiding vormen voor een sanctie ter zake van handhaving naar aanleiding van de oorspronkelijke overtreding (het bijvoorbeeld niet hebben van een omgevingsvergunning).

C4-7. Samenwerking bij het sanctioneren
Afhankelijk van de overtreding en de overtreder vindt afstemming plaats met partners die strafrechtelijke sancties kunnen opleggen. Als richtlijn wordt de hierboven benoemde basisinterventiematrix gebruikt. In situaties waarbij een andere overheid ná of vóór ons college handhavingsbevoegd is, vindt afstemming plaats met de betreffende overheidsorganisatie.

Externe afstemming met de handhavingspartners vindt plaats bij het afzien van sanctioneren (gedogen). Handhavingspartners worden betrokken bij het nemen van gedoogverklaringen. Een afschrift van de gedoogverklaring verzenden we aan het Openbaar Ministerie, de Politie, de Inspectie Leefomgeving en Transport en zo nodig andere betrokken instanties.

Bijlage D. Basisniveau controlefrequenties locaties met milieubelastende activiteiten

Onderstaand overzicht bevat het basisniveau van de controlefrequenties op basis van de risicoanalyse 2024. De risicoanalyse wordt minimaal 1x per 4 jaar volledig geactualiseerd. Tussentijds kunnen als gevolg van ervaringen met veranderd naleefgedrag (kans) of score op milieuaspecten (effect) voor één of enkele branches scores worden aangepast.

Code	Branche of bedrijfstakoverstijgende activiteit	Beredeneerd risico	Risicoklasse
C011	Seveso-inrichtingen	46,4	I
B041	Het verwerken van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen	44,2	I
C001	Afvalbeheer IPPC-installaties	44,2	I
C007	Grootschalige mestverwerking	43,9	I
AB007	Veehouderij IPPC	40,8	I
C003	Basismetaalindustrie	35,4	I
C012	Stortplaats of winningsafvalvoorziening	33,8	II
B033	Voedingsmiddelenindustrie	33,2	II
B024	Chemische producten industrie	32,5	II
C002	Basis-chemie	32,5	II
B015	Onderhoudswerkplaats voor autobus, trein, tram of metro	32,3	II
B016	Onderhoudswerkplaats voor vliegtuigen	32,3	II
B031	Rubber- en kunststofindustrie	32,3	II
B032	Scheepswerf	32,3	II
B028	Metaalproductenindustrie	34,2	II
B012	Brandstoffenhandel en tankopslagbedrijf	31,7	II
B018	Reinigen van opslagtanks, verpakkingen, voertuigen of containers voor gevaarlijke stoffen	31,6	II
B034	Autodemontage- en tweewielerdemontagebedrijf	30,1	II
C005	Complexe papier-, hout- en textielindustrie	28,5	II
C004	Complexe minerale industrie	28,0	II
B021	Spoorwegemplacement	27,6	II
B017	Opslag- en transportbedrijf, groothandel en containerterminal	27,4	II
B035	Grondbank en grondreinigingsbedrijf	26,3	III
B062	Mijnbouw	25,7	III
B006	Laboratorium	24,6	III
B042	Zuiveringtechnisch werk	24,3	III
B030	Papier-, hout-, textiel- en leerindustrie	24,3	III
B039	Recyclingbedrijf voor papier, karton, textiel, glas, hout of puin	24,3	III
B029	Minerale producten industrie	24,2	III
B050	Veehouderij	24,2	III
B054	Sneeuw- en ijsbaan	24,2	III
B001	Bouw-, installatie-, grondbouw-, wegbouw-, waterbouw- en schildersbedrijf	24,2	III
B043	Agrarisch loonwerkbedrijf	24,2	III
B037	Metaalrecyclingbedrijf	24,2	III
B051	Auto- en motorsport	23,6	III
B002	Chemische wasserij	23,6	III
B020	Tankstation	23,0	III
B026	Grafische industrie	22,8	IV
B027	Maken van materialen, eindproducten of halffabricaten	22,1	IV
B013	Garage, autoschadeherstelbedrijf, autowasstraat en carrosseriebouw	22,0	IV
C006	Grootschalige energieopwekking	21,6	IV
B014	Motorrevisie	21,0	IV
AB003	Horeca	20,0	IV
AB005	Cultuur, Sport en Recreatie	20,0	IV
B049	Telen van gewassen in een gebouw	19,3	IV
B055	Zwembad	19,1	IV
B053	Schietbaan	19,1	IV
B007	Onderhoud van de openbare ruimte	18,4	IV
B008	Repareren en verhuren van gemotoriseerde werktuigen	18,4	IV
B010	Ziekenhuis	18,4	IV
B011	Autobergingsbedrijf en pechhulp	18,4	IV
B022	Behandelen, regelen en meten van aardgas	18,4	IV
B025	Drinkwaterbedrijf	18,4	IV
B038	Milieustraat	18,4	IV
B045	Bedrijf voor telen en kweken van waterplanten of - dieren	18,4	IV
B048	Telen van gewassen in de openlucht.	18,4	IV
B052	Jachthaven	18,4	IV
AB002	Overige dienstverlening (milieurelevant)	17,3	IV
AB006	Installaties Particulieren	15,0	V
AB001	Overige dienstverlening	15,0	V
AB004	Detailhandel	15,0	V
B003	Crematorium	14,0	V
B023	Buisleiding met gevaarlijke stoffen	10,6	V

Bijlage E. Meerjarenprogramma VTHA

In dit meerjarenprogramma VTHA:
- Vertalen we de opgaven en ambities uit het U&H-beleid naar kernpunten en activiteiten;
- Bepalen we voor de periode van het U&H-beleid welke prioriteiten, doelen en activiteiten wanneer en hoe (op hoofdlijnen) worden aangepakt;
- Welke veranderopgaven (met zoveel mogelijk concrete resultaten/deliverables) en projecten worden uitgevoerd: we faseren onze ambities;
- Beschrijven we niet alleen projecten die voortkomen uit de prioriteiten en doelstellingen, maar ook de projecten die primair raken aan de uitvoering van VTHA-taken.

(Reguliere) activiteiten die al jaarlijks plaatsvinden zijn niet specifiek benoemd; deze worden uitgewerkt in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Bij lopende projecten zijn projectcodes vermeld.

De doelstellingen die zijn opgenomen in hoofdstuk 2 van het U&H-beleid 2027-2030 vormen de rode draad door dit meerjarenprogramma. Ze zijn geordend per thema. Voor ieder thema zijn (1) de indicatoren, streefwaarden en registratiewijzen uitgewerkt en (2) de ambities gefaseerd (per jaar). De indicatoren en streefwaarden worden gehanteerd als richtlijn. Dat betekent dat zij niet als bindend worden gekenmerkt, maar een opmaat zijn voor de jaarlijkse rapportage over de doelrealisatie in het jaarverslag. Begin 2027 voeren we een 0-meting uit over 2026; bij deze meting wordt duidelijk welke aanscherping aan de indicatoren en registratiewijze moet plaatsvinden om resultaten meetbaar te maken en goed te laten aansluiten op de doelstellingen.

Door de vertaling van de VTHA-doelen naar indicatoren, zijn de ambities geconcretiseerd. We willen ze immers ook meetbaar maken. Bij enkele indicatoren is onderscheid gemaakt in de termen 'naleefgedrag' en 'naleefniveau'. Het **naleefgedrag** heeft betrekking op het gedrag, cq. houding, van degene die de overtreding begaat. Dit kan (A) goedwillend, (B) onverschillig, (C) calculerend of (D) notoir/crimineel zijn. We registreren dit gedrag conform LHSO bij iedere overtreding die we constateren. Het verbeteren van het gedrag is zodoende te meten door een verschuiving van het aantal overtredingen met gedrag C/D naar A/B. Bij activiteiten die vaak door dezelfde uitvoerders worden ondernomen op verschillende plekken verwachten we vooral een goed gedrag. Daar sturen we op. Dit zie je vooral bij bodem- en asbestwerkzaamheden. Het **naleefniveau** heeft betrekking op de aantallen en zwaarte van de overtredingen. Dit kan (1) vrijwel nihil, (2) beperkt, (3) van belang en (4) aanzienlijk en/of onomkeerbaar zijn. Ook dit niveau registreren we conform LHSO bij iedere overtreding die we constateren. Bij activiteiten met zeer grote risico's verwachten we vooral een goed naleefniveau (géén overtredingen), zodat de risico's niet ontstaan of zoveel mogelijk beperkt worden. Bij de locaties met milieubelastende activiteiten wordt zowel naar naleefgedrag en naleefniveau gekeken: we willen daar sturen op én goed gedrag, én beperkte (zware) overtredingen.

E1. Dienstverlening

Indicatoren, streefwaarden en registratiewijze

Thema	Paragraaf	VTHA-doel	Indicator en streefwaarde	Registratiewijze	Meetbaar
Dienstverlening	2.2.2	1. Beschikkingen worden tijdig afgehandeld.	% van het totaal aantal afgegeven beschikkingen in het rapportagejaar dat binnen de wettelijke termijn (incl. eventuele termijnverlenging) afgegeven is. Streefwaarde = 100%.	Beperkt tot alle zaken binnen het zaaktype 'Aanvraag beschikking behandelen'. Bij dit zaaktype worden termijnen en termijnverlengingen/opschortingen geregistreerd. Ter verificatie kan (nog) gebruik worden gemaakt van het overzicht KPI tijdigheid vergunningen zoals dit door de afdeling zelf wordt bijgehouden. Voor meldingen vindt geen juiste registratie van termijnen plaats bij verlengingen.	
Dienstverlening	2.2.2	2. Rapportage over controles vindt	% van het totaal aantal uitgevoerde controles in het rapportagejaar dat binnen de na te streven afhandeltijd tussen het uitvoeren van de controle en het afsluiten van	Binnen het zaaktype 'Controle uitvoeren' worden de momenten geregistreerd van uitvoeren controle en afsluiten van zaak. De dagen tussen deze momenten worden vergeleken met een na te streven afhandeltijd.	

		tijdig plaats.	de zaak afgerond is. Streefwaarde = 100%.		
Dienstverlening	2.2.2	3. Besluiten zijn juridisch zorgvuldig en rechtsbestendig	% van de beroepsprocedures waarbij het besluit geheel of grotendeels in stand blijft. Streefwaarde = 85%.	% van de zaken '(Hoger) beroep behandelen' waarbij het resultaat '(Hoger) beroep ongegrond', 'Niet-ontvankelijk' of 'Ingetrokken' is. . Ter verificatie kan (nog) gebruik worden gemaakt van het overzicht KPI kwaliteit bezwaar en beroep VV zoals dit door de afdeling zelf wordt bijgehouden.	

Ambities gefaseerd

Relatie met doel	2027	2028	2029	2030
-	Uitvoeren 0-meting VTHA-doelen en indicatoren en aanscherping (waar nodig) van indicatoren en registratiewijze.			
-	Onderzoek voor welke (specialistische) adviesvelden regionale beleidskeuzen wenselijk / noodzakelijk zijn.	Uitwerking van regionale beleidskeuzen voor (specialistische) adviesvelden conform uitgevoerd onderzoek.		
-	Vastlegging van gewenste dienstverlening door ODZL aan bevoegde gezagen ten aanzien van circulaire economie aan de hand van bouwstenenvisie CE en VTH[7]	Implementatie van gewenste dienstverlening door ODZL voor bevoegde gezagen ten aanzien van circulaire economie aan de hand van bouwstenenvisie CE en VTH		

E2. Financiën
Indicatoren, streefwaarden en registratiewijze

Thema	Paragraaf	VTHA-doel	Indicator en streefwaarde	Registratiewijze	Meetbaar
Financiën	2.2.3	4. Er wordt transparant begroot.	Jaarlijkse vaststelling van begroting met betrokkenheid van deelnemers, incl. transparante en herleidbare kengetallen.	Beoordeling of vastgestelde begroting in het rapportagejaar met betrokkenheid van deelnemers tot stand is gekomen en transparante en herleidbare kengetallen bevat.	
Financiën	2.2.3	5. Voldoende middelen beschikbaar voor regionale opgaven.	Jaarlijkse beschikbaarheid van voldoende middelen voor realisatie van het uitvoeringsprogramma.	Beoordeling of uit vastgestelde jaarrekening blijkt of er voldoende middelen beschikbaar waren om het uitvoeringsprogramma te realiseren.	

Ambities gefaseerd

Relatie met doel	2027	2028	2029	2030
4, 5	Evaluatie en actualisatie van product- en loca-	Uitwerking van begroting 2029 op ba-	Monitoring van urenbesteding op product-	Monitoring van urenbesteding op product- en

7) Bouwstenenvisie CE en VTH [2.0]; krachtenbundeling Rijk-Regio voor de Circulaire Economie in Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, april 2026

	tiekentallen, zowel urenbesteding als ervaringsfrequenties.	sis van geactualiseerde kentallen.	en locatieniveau i.r.t. geactualiseerde kentallen.	locatieniveau i.r.t. geactualiseerde kentallen.

E3. Locaties met milieubelastende activiteiten
Indicatoren, streefwaarden en registratiewijze

Thema	Paragraaf	VTHA-doel	Indicator en streefwaarde	Registratiewijze	Meetbaar
Locaties met milieubelastende activiteiten	2.3.1	6. De bedrijven met vergunningplichtige activiteiten in de branches met zeer grote en grote risico's hebben een actuele vergunning.	Percentage van de locaties met vergunningplichtige activiteiten in de branches met zeer grote en grote risico's, waarbij een actualisatietoets is uitgevoerd. Streefwaarde = minimaal 20%.	Het aantal locaties met vergunningplichtige activiteiten in branches met zeer grote en grote risico's blijkt uit het locatiebestand. Van deze locaties wordt jaarlijks bekeken welke een zaak van zaaktype 'Aanvraag beschikking behandelen (OW)' hebben gehad met een einddatum in het rapportagejaar én het product 'Actualisatietoets vergunningen'.	
Locaties met milieubelastende activiteiten	2.3.1	7. De branches met zeer grote en grote risico's hebben een acceptabel naleefgedrag.	Percentage van de periodieke controles bij branches met zeer grote en grote risico's waar op het moment van de controle geen sprake is van zware overtredingen van de wetgeving. Streefwaarde = minimaal 95%.	Het aantal locaties met een branche met zeer grote en grote risico's blijkt uit het locatiebestand. Van deze locaties wordt jaarlijks bekeken welke een zaak van zaaktype 'Controle uitvoeren' met product 'Periodieke controle' hebben. Bij deze controles wordt tevens de LHSO-codering geregistreerd. Het percentage wordt berekend door het aantal controles met LHSO codering A4, B3, B4, C2, C3, C4, D1, D2, D3, D4 te delen door het totaal aantal zaken met zaaktype 'Controle uitvoeren' met product 'Periodieke controle' bij locaties met een branche met zeer grote en grote risico's.	

			Percentage van de periodieke controles bij branches met zeer grote en grote risico's waar op het moment van de controle geen sprake van één of meerdere overtredingen van de wetgeving. Streefwaarde = minimaal 60%.	Het aantal locaties met een branche met zeer grote en grote risico's blijkt uit het locatiebestand. Van deze locaties wordt jaarlijks bekeken welke een zaak van zaaktype 'Controle uitvoeren' met product 'Periodieke controle' hebben. Bij deze controles wordt tevens geregistreerd of een overtreding is geconstateerd. Het percentage wordt berekend door het aantal controles zonder overtreding te delen door het totaal aantal zaken van zaaktypen 'Controle uitvoeren' met product 'Periodieke controle' bij locaties met een branche met zeer grote en grote risico's.	
			Percentage van de hercontroles bij branches met zeer grote en grote risico's waar op het moment van de hercontrole de eerder geconstateerde overtreding opgelost. Streefwaarde = minimaal 80%.	Het aantal locaties met een branche met zeer grote en grote risico's blijkt uit het locatiebestand. Van deze locaties wordt jaarlijks bekeken welke een zaak van zaaktype 'Controle uitvoeren' met product 'Hercontrole' hebben. Bij deze controles wordt tevens geregistreerd of de overtreding is opgelost. Het percentage wordt berekend door het aantal hercontroles met opgeloste overtreding te delen door het totaal aantal zaken met zaaktypen 'Controle uitvoeren' met product 'Hercontrole' bij locaties met een branche met zeer grote en grote risico's.	

Opmerking: het voorliggend beleid leidt tot meer risicogericht toezicht. Activiteiten met grotere risico's bezoeken we frequenter en meer diepgaand. We verwachten dat we daardoor juist meer overtredingen constateren en dus in de registratie een verslechtering van het naleefniveau zien. Het monitoren van bovengenoemde doelen dient niet te leiden tot het 'afrekenen' van onze dienst, maar tot bijsturing in de ambities en uitvoering. Daarmee blijft onze inzet gericht op de partijen met het slechtste naleefgedrag én activiteiten met het slechtste naleefniveau.

Ambities gefaseerd

Relatie met doel	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
6	Actualisatietoets bij minimaal 20% van locaties met zeer groot en groot risico. Eind 2027 is 70% van de vergunningen waarvan op 1 januari 2027 bekend was dat ze geactualiseerd moesten worden, geactualiseerd.	Actualisatietoets bij minimaal 20% van locaties met zeer groot en groot risico. Eind 2028 is 80% van de vergunningen waarvan op 1 januari 2028 bekend was dat ze geactualiseerd moesten worden, geactualiseerd.	Actualisatietoets bij minimaal 20% van locaties met zeer groot en groot risico. Eind 2029 is 90% van de vergunningen waarvan op 1 januari 2029 bekend was dat ze geactualiseerd moesten worden, geactualiseerd.	Actualisatietoets bij minimaal 20% van locaties met zeer groot en groot risico. Eind 2030 is 100% van de vergunningen waarvan op 1 januari 2030 bekend was dat ze geactualiseerd moesten worden, geactualiseerd.
6	Registratie(instructie) aangepast, waardoor inzichtelijk wordt voor welke vergunde MBA's minimaal 1 jaar geen handelingen zijn verricht.	Inrichting proces voor actieve intrekking van vergunningen indien voor een vergunde MBA minimaal 1 jaar		

		geen handelingen zijn verricht.		
6,7	Bepalen norm voor volledigheid van locatiebestand (alle locaties in beeld) en locatiegegevens (alle gegevens geregistreerd). Uitvoering 0-meting. Vervolg van project VTH00001 Omgevingsdossiers.	100% van locaties in branches met zeer groot en groot risico in beeld én hiervan locatiegegevens op orde 100% van locaties in branches met beperkt, klein en zeer klein risico in beeld.	Van locaties in branches met beperkt risico heeft minimaal 70% locatiegegevens op orde.	100% van locaties in branches met beperkt risico locatiegegevens op orde Van locaties in branches met klein risico heeft minimaal 50% locatiegegevens op orde.
7	Volledige actualisatie van risicoanalyse branches/mba's: actualiseren risicopunten en daarmee onderverdeling branches in risicoklassen.	Tussentijdse evaluatie van naleefgedrag en effecten branches/mba's. Bij significante wijzigingen actualisatie van risicoanalyse branches/mba's.	Tussentijdse evaluatie van naleefgedrag en effecten branches/mba's. Bij significante wijzigingen actualisatie van risicoanalyse branches/mba's.	Tussentijdse evaluatie van naleefgedrag en effecten branches/mba's. Bij significante wijzigingen actualisatie van risicoanalyse branches/mba's.
7	Branchegericht toezichtsplan voor industriële RIE-locaties gereed.	Tussentijdse evaluatie en actualisatie van branchegericht toezichtsplan voor industriële RIE-locaties.	Tussentijdse evaluatie en actualisatie van branchegericht toezichtsplan voor industriële RIE-locaties.	Tussentijdse evaluatie en actualisatie van branchegericht toezichtsplan voor industriële RIE-locaties.
7	Aanpassen werkwijze voor selectie van locaties voor periodieke controles op basis van risicoklasse én naleefniveau uit eigen registratie en Inspectieview.	Selectie van locaties voor periodieke controles op basis van risicoklasse én naleefniveau uit eigen registratie en Inspectieview.	Selectie van locaties voor periodieke controles op basis van risicoklasse én naleefniveau uit eigen registratie en Inspectieview.	Selectie van locaties voor periodieke controles op basis van risicoklasse én naleefniveau uit eigen registratie en Inspectieview.
-	Realisatie project MV00003 Intensivering provinciaal toezicht.			
-	Inbedding in processen en werkinstructies van het risicogericht inhoudelijke beoordelen van meldingen en aanvragen door vergunningverleners en specialisten.			
-	Ambitiebepaling uitvoeringsniveau ketentoezicht en wijze van organiseren, rekening houdend met kwaliteitscriteria.			
-	Implementatie resultaten landelijke pilot financiële zekerheidsstelling.			

E4. Bodem

Indicatoren, streefwaarden en registratiewijze

Thema	Paragraaf	VTHA-doel	Indicator en streefwaarde	Registratiewijze	Meetbaar
Bodem	2.3.2	8. De uitvoerders van activiteiten op of in de bodem verto-	Percentage van het aantal controles met overtredingen bij activiteiten in of op de bodem, waarbij de overtreding met het slechtste naleefgedrag	Jaarlijks wordt bekeken hoeveel zaken van zaaktype 'Controle uitvoeren' met product 'Toezicht bodem' een einddatum in het rapportagejaar hebben én een registratie van één of meerdere overtredingen. Het percentage wordt berekend door het aantal	

		nen in 2030 minimaal een gelijkblijvend naleefgedrag bij overtredingen ten opzichte van 2026.	calculerend (C) of bewust en structureel/crimineel (D) is. Streefwaarde in 2027 te bepalen op basis van 0-meting over 2026.	zaken van zaaktype 'Controle uitvoeren' met product 'Toezicht bodem' met overtreding(en) én de LHSO-codering C of D te delen door het totaal aantal zaken met 'Controle uitvoeren' met product 'Toezicht bodem', einddatum in het rapportagejaar én een registratie van één of meerdere overtreding(en). Aandachtspunt: in enkele gevallen wordt per controle alleen de LHSO-code van de zwaarste overtreding geregistreerd, in plaats van een LHSO-code per overtreding. Voor deze indicator is dit niet relevant.	

Opmerking: het voorliggend beleid leidt tot meer risicogericht toezicht. Activiteiten met grotere risico's bezoeken we frequenter en meer diepgaand. We verwachten dat we daardoor juist meer overtredingen constateren en dus in de registratie een verslechtering van het naleefniveau zien. Het monitoren van bovengenoemde doelen dient niet te leiden tot het 'afrekenen' van onze dienst, maar tot bijsturing in de ambities en uitvoering. Daarmee blijft onze inzet gericht op de partijen met het slechtste naleefgedrag én activiteiten met het slechtste naleefniveau.

Ambities gefaseerd

Relatie met doel	2027	2028	2029	2030
8	Identificatie van (kenmerken van) uitvoerders van bodemactiviteiten met calculerend (C) of bewust en structureel/crimineel (D) naleefgedrag. Uitwerking plan van aanpak voor gedragsverandering bij deze uitvoerders.	Realisatie plan van aanpak gedragsverandering uitvoerders bodemactiviteiten.	Realisatie plan van aanpak gedragsverandering uitvoerders bodemactiviteiten.	
8	Inbedding in processen en werkinstructies van het risicogericht inhoudelijke beoordelen van meldingen door bodemspecialisten.			
-	Inbedden van controles bij vergunningplichtige open bodemenergiesystemen in organisatie			
-	Inrichten werkwijze vrije veld toezicht bodem en rapportage over bevindingen			

E5. Asbest

Indicatoren, streefwaarden en registratiewijze

Thema	Paragraaf	VTHA-doel	Indicator en streefwaarde	Registratiewijze	Meetbaar
Asbest	2.3.3	9. De uitvoerders van asbestsaneringen in risicoklasse 2 en 2a vertonen in 2030 bij een gelijkblijvend toezichtniveau minimaal een gelijkblijvend naleefgedrag bij overtredingen ten opzichte van 2026.	Percentage van het aantal controles die zijn uitgevoerd in het rapportagejaar met overtredingen bij asbestsaneringen in risicoklasse 2 en 2a, waarbij de overtreding met het slechtste naleefgedrag calculerend (C) of bewust en structureel/crimineel (D) is. Streefwaarde in 2027 te bepalen op basis van 0-meting over 2026.	Registratie vindt momenteel plaats in Digitale Checklisten, zonder onderscheid in risicoklasse 2 en 2a. Daarbij kan mogelijk in de toekomst met gebruik van het landelijk toezichtdashboard voor asbestsaneringen een relatie worden gelegd met de risicoklassen. Momenteel wordt onderzocht of de bevindingen en overtredingen overgenomen kunnen worden in het omgevingsdossier van RX.mission.	

As-best	2.3.3	10. Het aantal asbestsaneringen dat onterecht zonder melding is uitgevoerd, neemt bij een gelijkblijvend toezichtniveau vanaf 2027 jaarlijks af.	Aantal constateringen in het rapportagejaar waarbij asbestsaneringen onterecht zonder melding zijn uitgevoerd. Streefwaarde in 2027 te bepalen op basis van 0-meting over 2026.	Registratie is nog in onderzoek. Mogelijk kan gebruik worden gemaakt van het zaaktype 'Incidentmelding behandelen' die gerelateerd zijn aan een Toezichtzaak met het product 'Toezicht sloop/asbest' met resultaat 'Niet in orde'.	

Opmerking: het voorliggend beleid leidt tot meer risicogericht toezicht. Activiteiten met grotere risico's bezoeken we frequenter en meer diepgaand. We verwachten dat we daardoor juist meer overtredingen constateren en dus in de registratie een verslechtering van het naleefniveau zien. Het monitoren van bovengenoemde doelen dient niet te leiden tot het 'afrekenen' van onze dienst, maar tot bijsturing in de ambities en uitvoering. Daarmee blijft onze inzet gericht op de partijen met het slechtste naleefgedrag én activiteiten met het slechtste naleefniveau.

Ambities gefaseerd

Relatie met doel	2027	2028	2029	2030
9	Identificatie van (kenmerken van) uitvoerders van asbestsaneringen met calculerend (C) of bewust en structureel/crimineel (D) naleefgedrag. Uitwerking plan van aanpak voor gedragsverandering bij deze uitvoerders.	Realisatie plan van aanpak gedragsverandering uitvoerders asbestsaneringen.	Realisatie plan van aanpak gedragsverandering uitvoerders asbestsaneringen.	
10	Start project met doel toename bewustwording van noodzaak melding asbestsanering	Realisatie project toename bewustwording noodzaak melding asbestsanering	Realisatie project toename bewustwording noodzaak melding asbestsanering	
10	Inrichten werkwijze vrije veld toezicht asbest en rapportage over bevindingen			
9, 10	Inrichting registratiewijze voor het rapporteren over de VTHA-doelen voor asbest. Indien geen registratie hiervoor mogelijk is, aanpassen van VTHA-doel, indicator en streefwaarde.			

E6. Bouw
Indicatoren, streefwaarden en registratiewijze

Thema	Paragraaf	VTHA-doel	Indicator en streefwaarde	Registratiewijze	Meetbaar
Bouw	2.3.4	11. Bij de uitvoering van bouwactiviteiten worden in 2030, bij een gelijkblijvend toezichtniveau, gelijke of min-	Percentage van het aantal bezoeken brandveiligheid, waarbij overtredingen plaatsvinden met een gevolg 'van belang' (LHSO 3) of aanzienlijk/onomkeerbaar (LHSO 4). Streefwaarde in 2027 te bepalen op basis van 0-meting over 2026.	Jaarlijks wordt bekeken hoeveel zaken van zaaktype 'Controle uitvoeren' met product 'Toezicht brandveiligheid' een einddatum in het rapportagejaar hebben. Het percentage wordt berekend door het aantal bezoeken met overtreding(en) én de LHSO-codering 3 of 4 te delen door het totaal aantal bezoeken binnen de zaken 'Controle uitvoeren' met product 'Toezicht brandveiligheid' en einddatum in het rapportagejaar.	

		der zware overtredingen aangetroffen ten opzichte van 2026.			
			Percentage van het aantal bezoeken bouwen en RO, waarbij overtredingen plaatsvinden met een gevolg 'van belang' (LHSO 3) of aanzienlijk/onomkeerbaar (LHSO 4). Streefwaarde in 2027 te bepalen op basis van 0-meting over 2026.	Jaarlijks wordt bekeken hoeveel zaken van zaaktype 'Controle uitvoeren' met product 'Toezicht bouwen en RO' een einddatum in het rapportagejaar hebben. Binnen dit zaaktype kunnen meerdere bezoeken aangemaakt worden. Het percentage wordt berekend door het aantal bezoeken met overtreding(en) én de LHSO-codering 3 of 4 te delen door het totaal aantal bezoeken binnen de zaken 'Controle uitvoeren' met product 'Toezicht bouwen en RO' en einddatum in het rapportagejaar. Registratie hiervan is momenteel nog niet mogelijk, omdat er nog maar één bezoek per zaak geregistreerd kan worden. Dit wordt mogelijk aangepast in RX.mission.	

Opmerking: het voorliggend beleid leidt tot meer risicogericht toezicht. Activiteiten met grotere risico's bezoeken we frequenter en meer diepgaand. We verwachten dat we daardoor juist meer overtredingen constateren en dus in de registratie een verslechtering van het naleefniveau zien. Het monitoren van bovengenoemde doelen dient niet te leiden tot het 'afrekenen' van onze dienst, maar tot bijsturing in de ambities en uitvoering. Daarmee blijft onze inzet gericht op de partijen met het slechtste naleefgedrag én activiteiten met het slechtste naleefniveau.

Ambities gefaseerd

Relatie met doel	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
11	Registratie(instructie) aangepast, waardoor meerdere bezoeken per zaak geregistreerd kunnen worden en daarmee de bovengenoemde 2e indicator geregistreerd kan worden.			
11	Registratie(instructie) aangepast, waardoor LHSO codering bij overtredingen wordt vastgelegd.			
11		Start project met doel inzicht te krijgen in zwaarte (ernst) van overtredingen bij bouwactiviteiten en wijze waarop deze voorkomen kunnen worden.	Realisatie project voorkomen zware (ernstige) overtredingen bij bouwactiviteiten.	Realisatie project voorkomen zware (ernstige) overtredingen bij bouwactiviteiten.
-	Registratie(instructie) aangepast, waardoor inzichtelijk wordt voor welke vergunde bouwactiviteiten	Inrichting proces voor actieve intrekking van vergunningen indien voor een vergunde bouwactiviteit minimaal		

	minimaal 1 jaar geen handelingen zijn verricht.	1 jaar geen handelingen zijn verricht.		
-	Implementatie toetsmatrix voor meldingen en aanvragen voor bouwactiviteiten			
-	Uitwerken toezichtmatrix voor toezicht op bouwactiviteiten	Implementatie toezichtmatrix voor toezicht op bouwactiviteiten		

E7. Energiebesparing

Indicatoren, streefwaarden en registratiewijze

Thema	Paragraaf	VTHA-doel	Indicator en streefwaarde	Registratiewijze	Meetbaar
Energiebesparing	2.3.5	12. Alle onderzoeksplichtige bedrijven en instellingen, inclusief bedrijven die deelnemen aan het EU ETS (Emissions Trading System), voldoen in 2028 aan de onderzoeksplicht..	Percentage van het aantal bedrijven en instellingen waarvan we weten of vermoeden dat onderzoeksplichtig zijn (inclusief bedrijven die deelnemen aan het EU ETS), dat in het rapportagejaar of vier jaar hieraan voorafgaand voldoet aan de onderzoeksplicht. Streefwaarde = 100%.	Het aantal bedrijven en instellingen waarvan we weten of vermoeden op basis van gegevens uit eigen controles, analyses van bedrijvenbestanden (uit onder meer Handelsregister en overzichten van netbeheerders) dat ze onderzoeksplichtig zijn en/of deelnemen aan het EU ETS, blijkt uit het locatiebestand. Op zaakniveau wordt de type plicht geregistreerd. Het percentage wordt berekend door het aantal bedrijven dat (volgens IPWM database) in het rapportagejaar of vier jaar hieraan voorafgaand gegevens over de onderzoeksplicht heeft aangeleverd te delen door het aantal bedrijven en instellingen waarvan we weten of vermoeden dat ze onderzoeksplichtig zijn en/of deelnemen aan het EU ETS.	
Energiebesparing	2.3.5	13. Alle informatieplichtige bedrijven en instellingen met meer dan 300.000 kg CO2 uitstoot per jaar voldoen in 2029 aan de informatieplicht.	Percentage van het aantal bedrijven en instellingen waarvan we weten of vermoeden dat informatieplichtig zijn en meer dan 300.000 CO2 uitstoot per jaar hebben, dat zich in het rapportagejaar of vier jaar hieraan voorafgaand heeft gemeld in het kader van de informatieplicht. Streefwaarde = 100%.	Het aantal bedrijven en instellingen waarvan we weten of vermoeden op basis van gegevens uit eigen controles, analyses van bedrijvenbestanden (uit onder meer Handelsregister en overzichten van netbeheerders) dat ze meer dan 300.000 CO2 uitstoot per jaar hebben, blijkt uit het locatiebestand. In het omgevingsdossier kan immers het energieverbruik worden geregistreerd. Daarnaast wordt op zaakniveau de type plicht geregistreerd. Het percentage wordt berekend door het aantal bedrijven met meer dan 300.000 CO2 uitstoot per jaar dat (volgens IPWM database) in het rapportagejaar of vier jaar hieraan voorafgaand gegevens over de informatieplicht heeft aangeleverd te delen door het aantal bedrijven en instellingen waarvan we weten of vermoeden dat ze meer dan 300.000 CO2 uitstoot per jaar hebben.	
Energiebesparing	2.3.5	14. Bedrijven en instellingen met meer dan 300.000	Percentage van de verplichte energiebesparingsmaatregelen die voor bedrijven en instellingen met meer	Het aantal bedrijven en instellingen met meer dan 300.000 CO2 uitstoot per jaar blijkt uit het locatiebestand. Het aantal verplichte energiebesparingsmaatregelen dat voor deze be-	

		CO2 uitstoot per jaar hebben bij een tweede controle op energiebesparing minimaal 90% van de verplichte energiebesparingsmaatregelen die voor hen van toepassing zijn, genomen..	dan 300.000 CO2 uitstoot per jaar van toepassing zijn, bij de tweede energiecontrole hebben genomen. Streefwaarde = minimaal 90%.	drijven en instellingen van toepassing is en zij nog moeten nemen na uitvoering van een controle wordt per locatie geregistreerd in maatwerklijsten. Het percentage wordt berekend door het aantal (bij een opvolgende controle) gerealiseerde verplichte energiebesparingsmaatregelen te delen door het aantal bij de vorige controle geconstateerde energiebesparingsmaatregelen die het bedrijf of instelling met meer dan 300.000 CO2 uitstoot per jaar nog moet nemen. Er wordt een gemiddelde genomen van alle percentages die deze bedrijven/instellingen hebben gerealiseerd.	

Opmerking: het voorliggend beleid leidt tot meer risicogericht toezicht. Activiteiten met grotere risico's bezoeken we frequenter en meer diepgaand. We verwachten dat we daardoor juist meer overtredingen constateren en dus in de registratie een verslechtering van het naleefniveau zien. Het monitoren van bovengenoemde doelen dient niet te leiden tot het 'afrekenen' van onze dienst, maar tot bijsturing in de ambities en uitvoering. Daarmee blijft onze inzet gericht op de partijen met het slechtste naleefgedrag én activiteiten met het slechtste naleefniveau.

Ambities gefaseerd

Relatie met doel	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
12, 13	Aanschrijving onderzoeksplichtige en informatieplichtige bedrijven en instellingen.	Handhaving van bedrijven en instellingen die niet aan onderzoeksplicht voldoen.	Handhaving van bedrijven en instellingen die niet aan informatieplicht voldoen.	
13, 14	Inzicht in bedrijven en instellingen met meer dan 300.000 CO2 uitstoot per jaar uit gegevens van eigen controles en bedrijvenbestanden van derden			
14	Bepalen op basis van energiebesparingspotentieel van het energiebesparingsdoel voor het totaal van de bedrijven/instellingen in Zuid-Limburg die onder de informatieplicht vallen.	Rapportage over voortgang t.o.v. energiebesparingspotentieel.	Rapportage over voortgang t.o.v. energiebesparingspotentieel.	Rapportage over voortgang t.o.v. energiebesparingspotentieel.
-	Maatwerkaanpak verduurzaming industrie, die moet bijdragen aan het behalen van additionele CO_2- reductie voor de industrie in 2030.	Maatwerkaanpak verduurzaming industrie, die moet bijdragen aan het behalen van additionele CO_2-reductie voor de industrie in 2030.	Maatwerkaanpak verduurzaming industrie, die moet bijdragen aan het behalen van additionele CO_2-reductie voor de industrie in 2030.	Maatwerkaanpak verduurzaming industrie, die moet bijdragen aan het behalen van additionele CO_2- reductie voor de industrie in 2030.

E8. Zeer zorgwekkende stoffen
Indicatoren, streefwaarden en registratiewijze

Thema	Paragraaf	VTHA-doel	Indicator en streefwaarde	Registratiewijze	Meetbaar
Zeer zorgwekkende stoffen	2.3.6	15. Alle bedrijven met ZZS-plicht voldoen in 2029 aan de informatieplicht door tijdige en volledige indiening van een vermijdings- en reductieprogramma.	Percentage van het aantal bedrijven met een ZZS-verplichting, dat in het rapportagejaar of vier jaar hieraan voorafgaand een vermijdings- en reductieprogramma heeft ingediend. Streefwaarde = 100%.	Het aantal bedrijven en instellingen waarvan we weten of vermoeden op basis van gegevens uit eigen controles, analyses van bedrijvenbestanden (uit onder meer Handelsregister en overzichten van netbeheerders) dat ze een ZZS-informatieplicht hebben, blijkt uit het locatiebestand. Het veld 'ZZS' wordt gevuld indien een vermijdings- en reductieprogramma moet worden ingediend. Ontvangen vermijdings- en reductieprogramma's worden geregistreerd met zaaktype 'Aanvraag beschikking behandelen' en product 'Advies VRP'. Het percentage wordt berekend door het aantal locaties met minimaal één zaaktype 'Aanvraag beschikking behandelen' en product 'Advies VRP' in het rapportagejaar of vier jaar hieraan voorafgaand te delen door het aantal bedrijven en instellingen waarvan we weten of vermoeden dat ze een ZZS-informatieplicht hebben.	

Ambities gefaseerd

Relatie met doel	2027	2028	2029	2030
15	Inzicht in bedrijven en instellingen met een ZZS-informatieplicht uit gegevens van eigen controles en bedrijvenbestanden van derden			
15	Alle informatieplichtige bedrijven en instellingen aangeschreven die nog niet voldoen aan de ZZS-informatieplicht.	Handhaving van bedrijven en instellingen die niet aan informatieplicht voldoen.		
-	Uitwerking handleiding voor gemeenten om aanvullende eisen te stellen op grond van de zorgplicht bij meldingsplichtige locaties			

E9. Waterkwaliteit en indirecte lozingen
Indicatoren, streefwaarden en registratiewijze

Thema	Paragraaf	VTHA-doel	Indicator en streefwaarde	Registratiewijze	Meetbaar
Waterkwaliteit en indirecte lozingen	2.3.7	16. Eind 2026 inzicht in de meerwaarde voor intensivering van het toezicht op indirecte lozingen bij provinciale bedrijven.	Mate van afronding rapportage pilot toezicht op indirecte lozingen provinciale bedrijven. Streefwaarde = 100%.	Mate van afronding rapportage pilot provinciale bedrijven op 31 december van het rapportagejaar met aanbeveling over al dan niet intensiveren van het toezicht op indirecte lozingen.	
Waterkwaliteit en indirecte lozingen	2.3.7	17. Eind 2027 inzicht in de meerwaarde voor intensive-	Mate van afronding rapportage pilot toezicht op indirecte lozingen gemeentelijke bedrijven.	Mate van afronding rapportage pilot gemeentelijke bedrijven op 31 december van het rapportagejaar met aanbeveling	

		ring van het toezicht op indirecte lozingen bij gemeentelijke bedrijven.	Streefwaarde = 100%.	over al dan niet intensiveren van het toezicht op indirecte lozingen.	

Ambities gefaseerd

Relatie met doel	2027	2028	2029	2030
16	Implementatie aanbevelingen project MV00001 intensivering toezicht indirecte lozingen bij provinciale bedrijven.			
17	Realisatie project MV00002 intensivering toezicht indirecte lozingen bij gemeentelijke bedrijven.	Implementatie aanbevelingen project MV00002 intensivering toezicht indirecte lozingen bij gemeentelijke bedrijven.		

E10. Vuurwerkontbrandingen
Indicatoren, streefwaarden en registratiewijze

Thema	Paragraaf	VTHA-doel	Indicator en streefwaarde	Registratiewijze	Meetbaar
Vuurwerkontbrandingen	2.3.8	18. De uitvoerders van vuurwerkevenementen vertonen in 2030 minimaal een gelijkblijvend naleefgedrag bij overtredingen ten opzichte van 2026.	Percentage van het aantal controles met overtredingen bij vuurwerkevenementen, waarbij de overtreding met het slechtste naleefgedrag calculerend (C) of bewust en structureel/crimineel (D) is. Streefwaarde in 2027 te bepalen op basis van 0-meting over 2026.	Jaarlijks wordt bekeken hoeveel zaken van zaaktype 'Controle uitvoeren' met product 'Toezicht vuurwerk' een einddatum in het rapportagejaar hebben én een registratie van één of meerdere overtredingen. Het percentage wordt berekend door het aantal vuurwerkcontroles met overtreding(en) én de LHSO-codering C of D te delen door het totaal aantal zaken met 'Controle uitvoeren' met product 'Toezicht vuurwerk', einddatum in het rapportagejaar én een registratie van één of meerdere overtreding(en).	

Ambities gefaseerd

Relatie met doel	2027	2028	2029	2030
	Geen specifieke ambities van toepassing.			

E11. Generieke activiteiten
Actief openbaar maken van alle handhavingsbesluiten

2027	2028	2029	2030
Aanpassen processen en werkwijzen om alle handhavingsbesluiten actief openbaar te maken.			

Ontwikkeling adviesfunctie fysieke leefomgeving

2027	2028	2029	2030
Implementatie ontwikkellijn adviseur fysieke leefomgeving			

Evaluatie U&H-beleid

2027	2028	2029	2030
		Voorbereiding van de evaluatie: vastleggen evaluatiepunten en methodiek van evalueren.	Evaluatie van U&H-beleid: procesevaluatie en doelbereikingsevaluatie met aanbevelingen voor vernieuwing beleid.